

№

201

-ж.г. «

»

✓ **Министерство экономики КР**
Министерство юстиции КР
НБКР (по согласованию)

Прошу в **срок до 20 мая т.г.** внести предложения и замечания к проекту Закона КР «О внесении изменений в Гражданский кодекс Кыргызской Республики» в Госфиннадзор.

Госфиннадзор

Прошу по итогам обобщить и до 22 мая т.г. внести проект соответствующего заключения ПКР в Аппарат ПКР.

Э.Ш.Асрандиев

Зав. отделом

Исполнитель
960283

Б.С.Истамов

Н.С.Сулайманбекова

Тел.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
ЖОГОРКУ КЕҢЕШИНИН
КОМИТЕТИ

КОМИТЕТ
ЖОГОРКУ КЕҢЕША
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

720053, Кыргыз Республикасы, Бишкек ш., Чуй пр. 205.
факс (0312) 639059, www.kenesh.kg, kattar@kenesh.kg

720053 Кыргызская Республика г.Бишкек, пр.Чуй 205.
факс (0312) 639059, www.kenesh.kg, kattar@kenesh.kg

«07 05 2020 г.
№ 6-19.29» 20

г.Бишкек

Кыргыз Республикасынын
Өкмөтүнө

Конституциялык мыйзамдар, мамлекеттик түзүлүш, сот-укук маселелери жана Жогорку Кеңештин Регламенти боюнча комитети «Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Регламенти жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 29-беренесинин 1-бөлүгүнүн 4-пунктуна ылайык, Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаттары Г.К. Асылбаева, С.А. Айдаров, И.Т. Гайпкулов, А.Т. Абжалиев, А.Ш. Осмонова тарабынан демилгеленген (кир. № 6-6389/20, 01.04.2020-ж.) «Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексине өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын долбоорун, мыйзамда аныкталган мөөнөттө расмий корутунду берүү үчүн жөнөтөт.

Тиркеме: 26 баракта.

Комитеттин төрагасы

К. Керезбеков

Атк: Ысыранов С.К.
Тел.: 63-91-85.

058773

Фракциялардын лидерлерине
тааныштырылсын.

С.Айдаровго
К.Керезбековго

Комитеттин кароосуна.

Д.Джумабеков

6-6389/20 01.04.20-жс

Мыйзамдын маңызы:

Бул Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексине өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү тууралуу» мыйзам долбоору ислам банк иши жана каржылоо принциптери жагында Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексинин укуктук ченемдерин өркүндөтүү максатында иштелип чыкты.

720053, Бишкек ш., Чүй пр., 205, факс (0312) 639059, www.kenesh.kg

720053, г. Бишкек, пр. Чүй, 205, факс (0312) 639059, www.kenesh.kg

“ ” 201 ж.г.

№

Кыргыз Республикасынын
Жогорку Кеңешинин Төрагасы

Д.А. Джумабековго

«Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексине
өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» Кыргыз Республикасынын Мыйзам долбооруна
Юридикалык бөлүмдүн

МААЛЫМДАМАСЫ

Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Аппаратынын Юридикалык бөлүмү, Жогорку Кеңештин депутаттары Г. Асылбаева, С. Айдаров, И. Гайпкулов, А. Абжалиев жана А. Осмонова тарабынан демилгеленип, 2020-жылдын 1-апрелинде № 6-6389/20 Жогорку Кеңештин кароосуна киргизилген «Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексине өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» Кыргыз Республикасынын Мыйзам долбоорун карап чыгып, төмөндөгүнү билдирет.

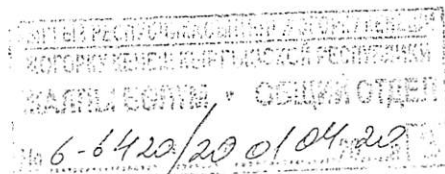
Аталган Мыйзам долбоору «Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Регламенти жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 45-жана 47-беренелеринин талаптарына ылайык келет.

Юридикалык
бөлүмдүн башчысы

Д. Курманов

Аткаруучу: эксперт Т. Ырысбеков
тел. 0 (312) 63-86-19

023487

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
ЖОГОРКУ КЕНЕШИНИН
ДЕПУТАТЫ

ДЕПУТАТ
ЖОГОРКУ КЕНЕША
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

720053, Бишкек ш., Чүй пр. 205, факс: (0312) 639059,
www.kenesh.kg, kattar@kenesh.kg

«___» _____ 20__ ж.г.

№ _____

720053, г.Бишкек, пр. Чүй 205, факс: (0312) 639059,
www.kenesh.kg, kattar@kenesh.kg

Кыргыз Республикасынын
Жогорку Кенешинин
Торугасы
Д.А. Джумабековго

Урматтуу Дастанбек Артисбекович!

Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 79-беренесине ылайык мыйзам чыгаруу демилгеси тартинбинде "Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексине" озгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу " Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын долбоорун Кыргыз Республикасынын Жогорку Кенешинин кароосуна жөнөтөбүз.

Тиркелет: Мыйзам долбоору, мыйзам долбооруна маалымат-негиздеме, салыштырма таблица, РТА мамлекеттик жана расмий тилдерде.

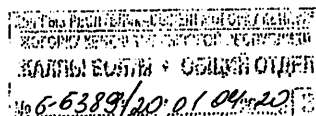
Урматтоо менен,

Г. Асылбаева
А. Б. Асылбаева
А. Б. Асылбаева
А. Б. Асылбаева

Г. Асылбаева
А. Б. Асылбаева
А. Б. Асылбаева
А. Б. Асылбаева

тел. 639079

078385

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
ЖОГОРКУ КЕНЕШИНИН
ДЕПУТАТЫ

ДЕПУТАТ
ЖОГОРКУ КЕНЕША
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

720053, Бишкек ш., Чүй пр. 205, факс: (0312) 639059,
www.kenesh.kg, kattar@kenesh.kg

«___» _____ 20__ ж.г.

№ _____

720053, г.Бишкек, пр. Чүй 205, факс: (0312) 639059,
www.kenesh.kg, kattar@kenesh.kg

Торуга
Жогорку Кенеша
Кыргызской Республики
Джумабекову Д.А.

Уважаемый Дастанбек Артисбекович!

В соответствии со статьей 79 Конституции Кыргызской Республики в порядке законодательной инициативы вносим проект Закона Кыргызской Республики «О внесении изменений в Гражданский кодекс Кыргызской Республики» на рассмотрение Жогорку Кенеша Кыргызской Республики.

Приложение: Проект Закона, сравнительная таблица, справка – обоснование, АРВ на государственном и официальном языках.

С уважением,

Г. Асылбаева
А. Б. Асылбаева
А. Б. Асылбаева
А. Б. Асылбаева

тел. 639079

078386

Кыргыз Республикасынын мыйзамы

Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексине
өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу

1-статья.

Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексинин I бөлүгүнө (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Вedomосттору, 1996-ж., № 6, 80-ст.) төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

1-статьясынын 1-бөлүгүнүн үчүнчү абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Банк ишинин жана каржылоонун ислам принциптери жаатында мамилелердин өзгөчөлүктөрү Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актылары менен жөнгө салынат. Банк ишинин жана каржылоонун ислам принциптери жаатында мамилелерге ушул Кодекс Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актылары менен жөнгө салынбаган бөлүгүндө колдонулат.»

2-статья.

Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексинин II бөлүгүнө (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Вedomосттору, 1998-ж., № 6, 226-ст.) төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

1) 34-1-главанын аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«34-1-глава. Каржылоонун ислам принциптерине ылайык бүтүмдөр жана келишимдер»;

2) 738-1-статьясынын 5-бөлүгү төмөнкү редакцияда берилсин:

«5. Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында мударара келишимдерине карата милдеттүү жана кошумча шарттар жана талаптар каралышы мүмкүн.»;

3) 738-9-статьясынын:

а) 1-бөлүгү төмөнкү редакцияда берилсин:

«1. Мурабаха келишими боюнча тиешелүү лицензияга ээ банк кардардын билдирмеси боюнча банк тарабынан сатылып алынган же болбосо кардар кайрылган учурда банктын менчигинде турган товарды кийинчерээк төлөп берүү шартында кардарга сатууга милдеттенет.»;

б) 4-бөлүгү «милдеттүү» деген сөздөн кийин «жана кошумча» деген сөздөр менен толукталсын;

4) 738-11-статьясынын 2-бөлүгүнүн 1-пунктундагы «(алтын, күмүш ж.б.)» деген сөздөр «(алтын жана күмүш)» деген сөздөргө алмаштырылсын;

5) 738-14-статьясынын:

а) 1-бөлүгү төмөнкү редакцияда берилсин:

«1. Мурабаха келишиминин предметин кардарга сатуу баасы товарды сатып алуу баасынын, банктын үстөк баасынын, үчүнчү жакка төлөмдөрдүн (жеткирүүгө, камсыздандырууга, милдеттүү мамлекеттик төлөмдөргө ж.б. чыгашалар) суммасынан турат.»;

б) 2-бөлүгү күчүн жоготкон катары таанылсын;

Закон Кыргызской Республики

О внесении изменений в Гражданский кодекс
Кыргызской Республики

Статья 1

Внести в часть I Гражданского кодекса Кыргызской Республики (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 1996 г., № 6, ст. 80) следующее изменение:

абзац третий части 1 статьи 1 изложить в следующей редакции:

«Особенности отношений в области исламских принципов банковского дела и финансирования регулируются нормативными правовыми актами Кыргызской Республики. К отношениям в области исламских принципов банковского дела и финансирования настоящий Кодекс применяется в части, не урегулированной нормативными правовыми актами Кыргызской Республики.»

Статья 2

Внести в часть II Гражданского кодекса Кыргызской Республики (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 1998 г., № 6, ст. 226) следующие изменения и дополнения:

1) название главы 34-1 изложить в следующей редакции:

«Глава 34-1. Сделки и договоры в соответствии с исламскими принципами финансирования»;

2) часть 5 статьи 738-1 изложить в следующей редакции:

«5. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательные и дополнительные условия и требования к договорам мударара.»;

3) в статье 738-9:

а) часть 1 изложить в следующей редакции:

«1. По договору мурабаха банк, имеющий соответствующую лицензию, обязуется продать клиенту в рассрочку товар, приобретенный им по заявке клиента либо находящийся в собственности банка к моменту обращения клиента.»;

б) часть 4 после слова «обязательные» дополнить словами «и дополнительные»;

4) в пункте 1 части 2 статьи 738-11 слова «(золото, серебро и др.)» заменить словами «(золото и серебро)»;

5) в статье 738-14:

а) часть 1 изложить в следующей редакции:

«1. Цена продажи предмета договора мурабаха клиенту состоит из суммы цены закупа товара, наценки банка, выплат третьей стороне (расходы на транспортировку, страховка, обязательные государственные платежи и т.д.)»;

б) часть 2 признать утратившей силу;

б) название параграфа 3 изложить в следующей редакции:

«§3. Договор шарика/мушарака.»;

7) в статье 738-16:

а) название статьи изложить в следующей редакции:

«Статья 738-16. Общие положения договора шарика/мушарака»;

6) 3-параграфын аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:
«§3. Шарика/мушарака келишимин»;

7) 738-16-статьясынын:

а) статьянын аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«738-16-статья. Шарика/мушарака келишиминин жалпы жоболору»;

б) статьянын бүтүндөй тексти боюнча «шарика» деген сөз «шарика/мушарака»

деген сөздөргө алмаштырылсын;

в) статья төмөнкү мазмундагы 3-бөлүк менен толукталсын:

«3. Кыргыз Республикасынын ченемдик актыларында шарика/мушарака келишимдерине карата милдеттүү жана кошумча шарттар жана талаптар каралышы мүмкүн.»

8) 738-17-статьясынын аталышында жана бүтүндөй тексти боюнча «шарика» деген сөз «шарика/мушарака» деген сөздөргө алмаштырылсын;

9) 738-18-статьясынын бүтүндөй тексти боюнча «шарика» деген сөз «шарика/мушарака» деген сөздөргө алмаштырылсын;

10) 738-19-статьясынын бүтүндөй тексти боюнча «шарика» деген сөз «шарика/мушарака» деген сөздөргө алмаштырылсын;

11) 738-20-статьясынын бүтүндөй тексти боюнча «шарика» деген сөз «шарика/мушарака» деген сөздөргө алмаштырылсын;

12) 738-21-статьясынын аталышында жана бүтүндөй тексти боюнча «шарика» деген сөз «шарика/мушарака» деген сөздөргө алмаштырылсын;

13) 738-22-статья төмөнкү редакцияда берилсин:

«738-22-статья. Шарика/мушарака келишимин колдонуу мөөнөтү. Түзүлгөн юридикалык жактын иш-аракетин токтотуу

1. Тараптар шарика/мушарака келишимин белгилүү бир мөөнөткө да, мөөнөтүн коргогусуз да түзүшү мүмкүн же болбосо жокко чыгаруучу шартты (шарика/мушарака келишимин токтотуу үчүн негиз болуп саналган шарт) шарика/мушарака келишимин токтотуу үчүн негиз катары белгилей алат.

Ошондой эле, шарика/мушарака келишимин онокөшпөтү тарabyнан түзүлгөн юридикалык жак Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жоюлган учурда токтотулат.

2. Ар бир өнөктөш шарика/мушарака келишиминин шарттарында өнөктөштүктөн чыгууга укуктуу.

3. Эгерде шарика/мушарака келишимин белгилүү бир мөөнөткө түзүлгөн болсо, шарика/мушарака келишиминин өнөктөштөрү өнөктөштүктү тараптардын макулдашуусу боюнча мөөнөтүнөн мурда токтотууга укуктуу. Мындай учурлардын баарында шарика/мушарака келишимин токтотууга чейин өнөктөштөр ишке ашыра турган милдеттемелер жана аракеттер өзгөрүүсүз калат жана алардын бар болушу сакталат.

4. Шарика/мушарака келишиминин негизинде түзүлгөн юридикалык жак шарика/мушарака келишиминин колдонуу мөөнөтү бүткөндө же тараптардын макулдашуусу боюнча мөөнөтүнөн мурда өз аракетин токтотот.

5. Өнөктөштөр түзгөн юридикалык жак жоюлган учурда тараптар юридикалык жакты иш жүзүндө жоюунун жүрүшүндө сакталып калган активдердин негизинде жаңы шарика/мушарака келишимин түзүүгө укуктуу.

6) по всему тексту статьи слово «шарика» заменить словами «шарика/мушарака»;
в) статью дополнить частью 3 следующего содержания:

«3. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательные и дополнительные условия и требования к договорам шарика/мушарака»;

8) в названии и по всему тексту статьи 738-17 слово «шарика» заменить словами «шарика/мушарака»;

9) по всему тексту статьи 738-18 слово «шарика» заменить словами «шарика/мушарака»;

10) по всему тексту статьи 738-19 слово «шарика» заменить словами «шарика/мушарака»;

11) по всему тексту статьи 738-20 слово «шарика» заменить словами «шарика/мушарака»;

12) в названии и по всему тексту статьи 738-21 слово «шарика» заменить словами «шарика/мушарака»;

13) статью 738-22 изложить в следующей редакции:

«Статья 738-22. Срок действия договора шарика/мушарака. Прекращение деятельности урегулированного юридического лица.

1. Стороны могут заключить договор шарика/мушарака как на определенный срок, так и без указания срока, либо установить в качестве основания для прекращения договора шарика/мушарака отменяющее условие (условие, являющееся основанием для прекращения договора шарика/мушарака).

Договор шарика/мушарака прекращается также в случае ликвидации урегулированного партнером юридического лица в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

2. Каждый партнер имеет право выйти из партнерства на условиях договора шарика/мушарака.

3. Если договор шарика/мушарака заключен на определенный срок, партнеры договора шарика/мушарака вправе по соглашению сторон прекратить партнерство досрочно. Во всех таких случаях обязательства и действия, которые партнер совершает до прекращения договора шарика/мушарака, остаются неизменными и продолжают существовать.

4. Юридическое лицо, урегулированное на основании договора шарика/мушарака, прекращает свою деятельность по истечении срока действия договора шарика/мушарака независимо по соглашению сторон.

5. В случае ликвидации урегулированного партнером юридического лица стороны вправе заключить новый договор шарика/мушарака на основе активов, сохранившихся в ходе фактической ликвидации юридического лица.

6. Если ликвидация связана с истечением срока договора шарика/мушарака, то все существующие активы реализуются по рыночным ценам, а доходы от реализации используются на следующие цели:

1) на покрытие издержек ликвидации;

2) на уплату по финансовым обязательствам;

3) на распределение оставшихся активов среди партнеров в соответствии с их долей в общем капитале. Если активов недостаточно и стороны не могут вернуть весь свой вложенный капитал, активы распределяются пропорционально их доле в общем капитале»;

14) параграф 4 изложить в следующей редакции:

6. Эгерде жоюу шарика/мушарака келишиминин мөөнөтүнүн бүтүшүнө байланыштуу болсо, бардык колдо болгон активдер рыноктук баада сатылат, ал эми сатуудан түшкөн киреше төмөнкүдөй максаттарга жумшалат:

1) жоюуга кеткен чыгымдарды жабууга;

2) финансылык милдеттемелер боюнча төлөөгө;

3) калган активдерди өнөктөштөрдүн ортосунда алардын жалпы капиталдагы үлүшүнө ылайык бөлүштүрүүгө. Эгерде активдер жетишсиз болсо жана тараптар өздөрү салган капиталын толук кайтарып ала албаса, активдер алардын жалпы капиталдагы үлүшүнө жараша пропорционалдуу бөлүштүрүлөт.»;

14) 4-параграф төмөнкү редакцияда берилсин:

«§ 4. Кемүүчү мушарака келишими

738-23-статья. Кемүүчү мушарака келишими боюнча жалпы жоболор

1. Кемүүчү мушарака келишими – бул, шарика/мушарака келишиминин негизиндеги өнөктөштүктүн формасы, анда өнөктөштөрдүн бири башка өнөктөштүн үлүшүн, ушул үлүшкө менчик укугу өзүнө толук өткөнгө чейин акырындап сатып алууну убада кылат.

2. Кемүүчү мушарака келишими, ошондой эле үлүштүн өзүн сатып алуу жөнүндө келишим шарика/мушарака келишиминде мындай келишимдерди түзүү каралгандыгына же каралбагандыгына карабастан түзүлөт. Аталган келишимдердин бири башка келишимди түзүү шартында түзүүгө жол берибейт.

3. Кайсы болбосун тарапка өнөктөштүктүн капиталынан өз үлүшүн артка кайтарып алуу укугун бере турган кандайдыр бир жобону кемүүчү мушарака келишимине киргизүүгө тыюу салынат.

4. Кемүүчү мушарака келишими боюнча мамилелерге карата ушул главанын 3-параграфында каралган эрежелер колдонулат.

5. Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында кемүүчү мушарака келишимдерине карата милдеттүү жана кошумча шарттар жана талаптар каралышы мүмкүн.»;

15) 738-24-статья төмөнкү редакцияда берилсин:

«738-24-статья. Иджара келишими боюнча жалпы жоболор

1. Иджара келишими – бул ижара берүүчү кардардын билдирмеси боюнча мүлктү же болбосо ижарачы кайрылган учурда ижара берүүчүнүн менчинде турган мүлктү өз менчингине сатып алуу же болбосо ижарачыга макулдашылган мөөнөткө белгилүү бир акы төлөө негизинде ижарага сунушталуучу, ижарачынын билдирмеси боюнча ижара берүүчү мүлктү пайдалануу укугуна ээ болуу каралган келишим.

Ошондой эле иджара келишиминде кызматтарды каржылоо каралышы мүмкүн, ага ылайык мындай укукту ижарачыга макулдашылган мөөнөткө белгилүү бир акы төлөө негизинде андан ары ижарага сунуштоо менен ижара берүүчү ижарачынын билдирмесин боюнча кызматтардан пайдалануу укугуна ээ болот.

2. Иджара мунтахийя биттамлик келишими – бул иджара келишиминин шарттарын камтыган келишим, ага ылайык кардар ижарага алынган мүлктү келишимдин шарттарына ылайык сатып алууга милдеттенет.

3. Эгерде тиешелүү лицензияга ээ банк иджара же иджара мунтахийя биттамлик келишимине ылайык тараптардын бири болуп саналса, Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларына ылайык ал үчүн кошумча шарттар жана талаптар каралышы мүмкүн.

«§ 4. Договор убывающая мушарака

Статья 738-23. Общие положения по договору убывающая мушарака

1. Договор убывающая мушарака – это форма партнерства на основе договора шарика/мушарака, в котором один из партнеров обещает постепенно выкупить долю другого партнера до тех пор, пока право собственности на долю не перейдет полностью к нему.

2. Договор убывающая мушарака, а также договор о покупке самой доли могут заключаться независимо от того, было ли в договоре шарика/мушарака предусмотрено заключение таких договоров или нет. Не допускается, чтобы один из указанных договоров заключался при условии заключения другого договора.

3. Запрещается включать в договор убывающая мушарака какое-либо положение, которое дает любой стороне право отзываться свою долю из партнерского капитала.

4. К отношениям по договорам убывающая мушарака применяются правила, предусмотренные параграфом 3 настоящей главы.

5. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательные и дополнительные условия и требования к договорам убывающая мушарака.»;

15) статью 738-24 изложить в следующей редакции:

«Статья 738-24. Общие положения по договору иджара

1. Договор иджара – это договор, где арендодатель приобретает в собственность имущество по заявке клиента или имущество, которое находится в собственности арендодателя к моменту обращения арендатора, либо арендодатель приобретает право пользования имуществом по заявке арендатора, которое предоставляется арендатору в наем (аренду) на согласованный срок за определенную плату.

Также договор иджара может подразумевать финансирование услуг, согласно которому по заявке арендатора арендодатель приобретает право на получение услуг, с последующим предоставлением данного права арендатору на согласованный срок за определенную плату.

2. Договор иджара мунтахийя биттамлик – это договор, включающий в себя условия договора иджара, согласно которому клиент обязуется выкупить арендованное имущество в соответствии с условиями договора.

3. В случае если банк, имеющий соответствующую лицензию, является стороной договора иджара или иджара мунтахийя биттамлик, для него нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены дополнительные условия и требования.

4. Положения настоящего параграфа применяются также в отношении договора иджара мунтахийя биттамлик.

5. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательные и дополнительные условия и требования к договорам иджара.»;

16) в статье 738-25:

а) часть 1 признать утратившей силу;

б) часть 2 изложить в следующей редакции:

«2. Предметом договора иджара может быть движимое (кроме денег, ценных бумаг и потребляемого имущества) и недвижимое имущество, либо услуги, которыми можно пользоваться при условии, если извлекаемая польза не противоречит стандартам Шариата.»;

17) в статье 738-26:

а) часть 1 признать утратившей силу;

б) часть 2 изложить в следующей редакции:

4. Ушул парграфтын жоболору ижара мүнөтхия бигтамик келишимине карата
да колдонулат.
5. Кирыз Республикасынын ченемдик актыларына ижара
келишимдерине карата милдеттүү жана кошумча шарттар жана таратыл
мүмкүн»;

16) 738-25-статьясынын:
а) 1-болугу күчүн жоготкон катары таанылсын;
б) 2-болугу төмөнкү редакцияда берилсин:

«2. Ижара келишиминин предмети кызыктуу (акчадан, баалуу
кагаздардан жана керектелүүчү мүлктөн башка) жана кызыктуу мүлк жө болбосо аялгн

айынуучу пайда Шариат стандарттарына каршы келбестен ушул колдонулуучу кызматтар
болушу мүмкүн»;

17) 738-26-статьясынын:
а) 1-болугу күчүн жоготкон катары таанылсын;
б) 2-болугу төмөнкү редакцияда берилсин:

«2. Ижарачы - ижара келишимине ылайык келишим предметин белгилүү бир
тоолуу менен белгилүү бир моюнотко, белгилүү бир шарттарда убактылуу ээлик
кылуу жана пайдаланууга алган жөкө адам жө иоридикалык жак.

Өзүк жана (жө) карыздык каражаттардын ээбинен мүйктү менчинине жө
кызматтарды алууга укжук сатып алган жана аны келишимдун предметине карата менчик
укжун откоруу менен жө ижара келишиминин предметин катары ижарачыга
белгилүү бир тоол менен белгилүү бир моюнотко жана белгилүү бир шарттарда
убактылуу ээлик кылуу/пайдаланууга берген жөкө адам жө иоридикалык жак (анын

ичинде тиешелүү лицензия өз банк) ижара берүүчү боло алат»;

18) 738-27-статьясынын 3-болугу төмөнкү редакцияда берилсин:

«3. Ижарачы тартат менен макулдашуу боюнча мүйктү ижарага алуу убаксын -
миндестемесин аткаруунун келимдиги катары белгилүү ошондой сумага сатып
Сатыптан сума ижарачы берген убаксын бузууга жол берген болсо, келип чыккан
зыянын ордуна жабдууга, ошондой эле ижарачынын макулдугу боюнча сатылып алына
туруп мүйктү алып сатуу/сатуу келимдиги боюнча сатып алуу учун жө ижара төмөндөрү
улугу алып алуу төлөм катары пайдаланылат. Ижарачы менен макулдашуу боюнча
ижара берүүчү көрсөтүлгөн акча каражаттарын ийнвествция учун пайдаланышы мүмкүн.
Ижара берүүчү менен ижарачынын ортосунда алынган акча кат түрүндө
макулдашуулан келишимдер, анын ичинде ижара мүнөтхия бигтамик келишиминин
бардык жө маанилүү шарттарын ижарачынын бигтамик келимдесин жана ошондой эле
белгилеен мүйктү сатып алууга ижара берүүчүнүн убакасы - бул, ижарачынын жана
ижара берүүчүнүн ортосунда лицензия укжук мамилелеринин жыйынтыгын түзөт жана
ижара мүнөтхия бигтамик келишиминин ажыраык болугу катары эсептелинет»;

19) 738-28-статьясынын 1-болугу төмөнкү маамундагы абдан менен толукталсын:
«Сатуучу ижарачы катары таңдалган учурда, эгерде ижара келишиминде башка
шарттар карабаса, сатуучунун мүйктү сунуштоо жана ага байланыштуу чыгымдар
боюнча милдеттенмелерин аткара албай калуу тобокелдиги ижарачыга жүктөлөт»;

20) 738-29-статья төмөнкү редакцияда берилсин:
«738-29-статья. Ижара келишиминин предметин камсыздандыруу
1. Ижара келишиминин предметин камсыздандырышы мүмкүн.

«2. Арендатор - физическое или юридическое лицо, которое в соответствии с договором
и/или принимает договор за определенную плату на определенный срок и на
определённых условиях во владение и пользование с переходом или без перехода
Арендодателем может быть физическое или юридическое лицо (в том числе банк,
имеющий соответствующую лицензию), которое за счет собственных и (или) заемных средств
приобретает в собственности имущество либо право на получение услуг и предоставляет его в
качестве предмета договора и/или арендатору за определенную плату, на определенный срок
и на определенных условиях во владение/пользование с переходом или без перехода
к арендатору права собственности на предмет договора»;

18) часть 3 статьи 738-27 изложить в следующей редакции:
«3. Арендатор вносит арендодателю определенную сумму по договоренности сторон, в
качестве гарантии выполнения своих обязательств - обещания взять имущество в аренду.
Внесённая сумма используется для возмещения ущерба в случае нарушения арендатором
обещания, а также с согласия арендатора в качестве предоплаты для приобретения имущества
по договору купли-продажи либо приобретения имущества или в качестве предварительной
оплаты за арендуемые платёжи. По согласованию с арендатором арендодатель может
использовать указанную сумму для нежных средств для инвестирования на основе договора
муараба, заключённого между арендодателем и арендатором.
Предварительные письменные договоренности между арендодателем и арендатором, в
том числе заявка от арендатора, содержащая в себе или некоторые существенные условия
договора и/или мүнөтхия бигтамик, а также обещание арендодателя приобрести указанное
имущество - составляют совокупность лицензионных правоотношений между арендатором и
арендодателем и являются неотъемлемой частью договора и/или мүнөтхия бигтамик»;

19) часть 1 статьи 738-28 дополнить абзацем следующего содержания:
«В случае выбора продавца арендатором, риск невыполнения продавца своих
обязанностей по поставке имущества и связанных с этим убытки несет арендатор, если иное не
предусмотрено договором и/или ижара»;

20) статью 738-29 изложить в следующей редакции:
«Статья 738-29. Страхование предмета договора и/или ижара
1. Предмет договора и/или ижара может быть застрахован.
2. В случае страхования имущества, расходы по страхованию несет арендодатель,
которые подлежат возмещению арендатором арендодателю»;

21) в статье 738-30:
а) пункт 2 после слова «исходящей» дополнить словом «предоставленной»;
б) пункт 4 признать утратившим силу;

22) в статье 738-32:
а) название статьи изложить в следующей редакции:
«Статья 738-32. Прекращение, расторжение договора и/или ижара и его последствия»;
б) часть 1 изложить в следующей редакции:
«1. Договор и/или ижара может быть прекращен:
1) по взаимному согласию;
2) по истечении срока действия договора и/или ижара;
3) при пропавшем имуществе арендатору;
4) по иным причинам, не зависящим от сторон»;
в) в части 3 слова «разрушением» заменить словами «со случайной гибелью или
пожаром»;

2. Ижарачы ижара берүүчүгө кайтарууга тийиш болгон мүлктү камсыздандырууда камсыздандыруу боюнча чыгымдар ижара берүүчү тарабынан төлөнөт.»;

21) 738-30-статьясынын:

а) 2-пункту «өткөрүп» деген сөздөн кийин «тапшырып» деген сөз менен толукталсын;

б) 4-пункт күчүн жоготкон катары таанылсын;

22) 738-32-статьясынын:

а) аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«738-32-статья. Иджара келишимин токтотуу, бузуу жана анын кесепеттери»;

б) 1-болүк төмөнкү редакцияда берилсин:

«1. Иджара келишими төмөнкү учурларда токтотулушу мүмкүн:

1) тараптардын өз ара макулдугу боюнча;

2) иджара келишиминин мөөнөтү аяктаган учурда;

3) ижарачыга мүлктү сатууда;

4) тараптардан кез карандысыз башка себептерден улам.»;

в) 3-болүгүндөгү «бузулууга учурагандыгына» деген сөздөр «окустан жараксыз болуп калгандыгына же бузулуп калгандыгына» деген сөздөргө алмаштырылсын;

г) 7-болүк төмөнкү редакцияда берилсин:

«7. Иджара мунтахийя биттамлик келишиминде менчик укугун өткөрүп берүү убадасы, ижарачы келишим боюнча өз милдеттемелерин аткарган шартта, ижара берүүчү тарабынан аткаруу үчүн милдеттүү болуп саналат.»;

д) статья төмөнкү мазмундагы 11-болүк менен толукталсын:

«11. Иджара келишими төмөнкү учурларда бир тараптуу токтотулушу мүмкүн:

1) иджара келишиминин шарттары бузулган учурда;

2) ижара төлөмдөрүн төлөө мөөнөттөрү бузулган же төлөө токтотулган учурда;

3) келишимде белгиленген башка себептер боюнча.»;

23) 6-параграфтын аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«§ 6. Кард келишими»;

24) 738-33-статья төмөнкү редакцияда берилсин:

«738-33-статья. Жалпы жоболор

1. Кард келишими боюнча бир тарап (карыз берүүчү) экинчи тарапка (карыз алуучуга) акча каражаттарын кайтарымдуулук шарттарында жана бул үчүн төлөм алуусуз карызга берет. Мында каражаттарды кайтаруу мөөнөтү белгиленбесе, кабыл алган тарап акча каражаттарын экинчи тараптын биринчи эле талабы боюнча кайтарып берүүгө кепилдик берет.

2. Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында кард келишимдерине карата милдеттүү жана кошумча шарттар жана талаптар каралышы мүмкүн.»;

25) 738-34-статьясынын аталышында жана бүтүндөй тексти боюнча «кард хасан» деген сөздөр «кард» деген сөзгө алмаштырылсын;

26) 738-35-статьясынын:

а) 1 жана 2-болүктөрү төмөнкү редакцияда берилсин:

«1. Истиснаа келишими – бул, анын шарттарына ылайык бир тарап (подрядчик) экинчи тараптын (буйрутмачы) тапшырмасы боюнча белгилүү бир ишти аткарууга жана аны белгиленген мөөнөттө өткөрүп берүүгө милдеттенген, ал эми буйрутмачы аткарылган

г) часть 7 изложить в следующей редакции:

«7. В договоре иджара мунтахийя биттамлик обещание передачи права собственности является обязательным для исполнения арендодателем, при условии выполнения своих обязательств по договору арендатором.»;

д) статью дополнить частью 11 следующего содержания:

«11. Договор иджара может быть расторгнут в одностороннем порядке:

1) в случае нарушения условий договора иджара;

2) в случае нарушения сроков или прекращения арендных платежей;

3) по другим причинам, указанным в договоре.»;

23) название параграфа 6 изложить в следующей редакции:

«§ 6. Договор кард»;

24) статью 738-33 изложить в следующей редакции:

«Статья 738-33. Общие положения

1. По договору кард одна сторона (заемодатель) предоставляет другой стороне (заемщику) денежные средства в займ на условиях возвратности и без взимания платы за нее. При этом сторона, принявшая денежные средства, гарантирует возврат средств по первому требованию другой стороны, если не оговорен срок возврата средств.

2. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательные и дополнительные условия и требования к договорам кард.»;

25) в названии и по всему тексту статьи 738-34 слова «кард хасан» заменить словом «кард»;

26) в статье 738-35:

а) части 1 и 2 изложить в следующей редакции:

«1. Договор истиснаа – это договор, по условиям которого одна сторона (подрядчик) обязуется выполнить по заданию другой стороны (заказчика) определенную работу и сдать ее результат заказчику в установленный срок, а заказчик обязуется принять результат работы и оплатить заранее согласованную стоимость.

2. Предметом договора истиснаа является результат деятельности подрядчика с обязательным использованием исходных материалов (сырья) по изготовлению объекта, по обработке (улучшению) качеств или изменению свойств объекта) или переработке объекта (созданию нового объекта в результате уничтожения имеющегося) либо выполнение иной работы и сдачи ее результатов, согласно определенным спецификациям.»;

б) статью дополнить частью 4 следующего содержания:

«4. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательные и дополнительные условия и требования к договорам истиснаа.»;

27) статью 738-41 дополнить частью 3 следующего содержания:

«3. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательные и дополнительные условия и требования к договорам о гарантии.»;

28) в статье 738-48:

а) часть 1 изложить в следующей редакции:

«1. Комиссионные сборы за предоставление гарантийного письма не взимаются. Банк вправе просить заявителя погасить административные расходы, связанные с выдачей гарантийного письма, при условии, что данные расходы не превышают сборы, которые обычно взимаются за такие услуги.»;

ниги табыл алып, алдын ала макулдашылган бааны толсө милдеттесмесин өзүнө алган келишим.

2. Истиснаа келишиминин предмети катары милдеттүү түрдө баштапкы материалдарды (чыгкп заттарды) пайдалануу менен полдранчынын объектини аягына чыгаруу, аны иштеп чыгуу (салттын жакшыртуу же өзгөртүү) же кайра иштеп чыгуу (бир нерсе жок болгондон улам жаңы объектини жасоо) же болбосо башка ишти аткаруу жана аны бөтүнөнөн өзгөчөлүктөргө ылайык өткөрүп берүү ишн саналат»;

б) статья төмөнкү мазмунундагы 4-бөлүк менен толукталсын:

«4. Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында истиснаа келишимдерине карата милдеттүү жана кошумча шарттар жана талаптар каралышы мүмкүн»;

27) 738-41-статья төмөнкү мазмунундагы 3-бөлүк менен толукталсын:

«3. Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында келимдик жөнүндө келишимдерине карата милдеттүү жана кошумча шарттар жана талаптар каралышы мүмкүн»;

28) 738-48-статьясынын:

а) 1-бөлүгү төмөнкү редакцияда берилсин:

«1. Келимдик катты берүү үчүн комиссиялык жыйымдар алынат. Мында, эгерде мындай чыгашалар адатта ушул сыяктуу кызмат көрсөтүүлөр үчүн алынуучу жыйымдардан алтаса, Банк өтүнүч ээснен келимдик катты берүүгө байланыштуу административдик чыгашаларды төлөн берүүнү өтүнүүгө укуктуу»;

б) 3-бөлүгү күчүн жоготкон катары таанылсын;

29) 738-49-статьясынын:

а) 1-бөлүгү төмөнкү редакцияда берилсин:

«1. Салам келишими боюнча бир тарап (сатуучу) келечекте белгиленген моонотто экинчи тарапка (алтын алуучуга) товарды өткөрүп берүүгө милдеттенет, ал эми сатып алуучу салам келишимин түзүү учурунда ошол товар үчүн толсө милдеттенет»;

б) статья төмөнкү мазмунундагы 4-бөлүк менен толукталсын:

«4. Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында саша келишимдерине карата милдеттүү жана кошумча шарттар жана талаптар каралышы мүмкүн»;

30) 738-50-статьясынын:

а) 1-бөлүгү төмөнкү редакцияда берилсин:

«1. Баалуу металлдарды (алтын жана күмүш) коллоторондо, таразата тартууга, өлчөөгө же эсептөөгө боло турган товарлар жана башка мүлк салам келишиминин предмети боло алат»;

б) 4 жана 5-бөлүк төмөнкү редакцияда берилсин:

«4. Салам келишимин түзүүдө товарлар рынокто болууга тийиш.

5. Берүүчү болуп саналган кардардын каралын салам келишими боюнча кинигал катары колдонууга жол берилбейт»;

31) 738-54-статьясынын 1-бөлүгүнүн 2-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2. Келишимди бузуп, төнөнтөн каражаттарды өшүрүүү алууга»;

32) 10-параграфтын атылынында «амана» деген соз «аманат» деген созго алмаштырылсын»;

33) 738-56-статья төмөнкү мазмунундагы 4-бөлүк менен толукталсын:

6) часть 3 признать утратившей силу;

29) в статье 738-49:

а) часть 1 изложить в следующей редакции:

«1. По договору саша ошн сторона (продавец) обязуется в обусловленный срок в булущем передать другой стороне (покупателю) товар, а покупатель обязуется уплатить за этот товар в момент заключения договора саша»;

б) статью дополнить частью 4 следующейсодержания:

«4. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательные и дополнительные условия и требования к договорам саша»;

30) в статье 738-50:

а) часть 1 изложить в следующей редакции:

«1. Предметом договора саша могут быть товары и иное имущество, которые можно взвесить, измерить или сосчитать, за исключением драгоценных металлов (золото и серебро)»;

б) части 4 и 5 изложить в следующей редакции:

«4. При заключении договора саша товары должны быть в наличии на рынке.

5. Не допускается использовать задолженность клиента, являющегося поставщиком, в качестве капитала по договору саша»;

31) пункт 2 части 1 статьи 738-54 изложить в следующей редакции:

«2) расторгнуть договор и изыскать вышеченные средства»;

32) в названии параграфа 10 слово «амана» заменить словом «аманат»;

33) статью 738-56 дополнить частью 4 следующего содержания:

«4. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательные и дополнительные условия и требования к договорам денежного (валютного (аманат) и тиражированного (валютного (аманат) хранения)».

Статья 3

Настоящий Закон вступает в силу по истечении пятидесяти дней со дня официального опубликования.

Национальному банку Кыргызской Республики признать свои нормативные правовые акты в соответствии с настоящим Законом.

Президент Кыргызской Республики

«4. Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында ишенилген (вадифада аманат) жана кепилденген (вадифада дамана) сактоо келишимдерине карата милдеттүү жана кошумча шарттар жана талаптар каралышы мүмкүн.».

3-статья.

Ушул Мыйзам расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.
Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы ченемдик укуктук актыларын ушул Мыйзамдын талаптарына ылайык келтирсин.

Кыргыз Республикасынын Президентти

**Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Гражданлык кодексине
өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» мыйзам долбооруна
МАААЛЫМКАТ-НЕГИЗДЕМЕ**

1. Максаты жана милдеттери

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Гражданлык кодексине өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү тууралуу» мыйзам долбоору ислам банк иши жана каржылоо принциптери жагында Кыргыз Республикасынын Гражданлык кодексинин (мындан ары – Гражданлык кодекс) укуктук ченемдерин өркүндөтүү максатында иштелип чыкты.

2. Түпүндүрмө берүүчү бөлүк

Кыргыз Республикасынын банк мыйзамдарына ылайык, ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча экономикалык же башка иштер Ислам финансылык кызмат көрсөтүүлөр кеңеши (IFSB) жана Ислам финансылык институттары үчүн бухгалтердик эсепке алуу жана аудит боюнча уюм (AAOIF) тарабынан ислам банк ишин жүргүзүү боюнча стандарттарды белгилеген эл аралык уюмдар тарабынан иштелип чыккан жана бекитилген стандарттарга ылайык жүзөгө ашырылат. Алсак, “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жонүндө” мыйзамга ылайык, ислам банк иши жана каржылоо принциптери – бул ислам банк ишин жүргүзүү боюнча стандарттарды белгилеген эл аралык уюмдар тарабынан иштелип чыккан жана бекитилген шариаттын стандарттарына ылайык бантык операцияларды жана бүтүмдөрдү жүзөгө ашыруу принциптери жана эрежелери (Ислам финансылык кызмат көрсөтүүлөр кеңеши жана Ислам финансылык институттары үчүн бухгалтердик эсепке алуу жана аудит боюнча уюм). Ага ылайык, Улуттук банк финансы-кредит мекемелеринин ишин жөнгө салган ченемдик укуктук актыларды даярдоодо аталган уюмдардын стандарттарына таянат.

Кыргыз Республикасынын Гражданлык кодексинин “Финансылоонун исламдык принциптерине ылайык финансылоо” 34-1-главасынын мазмуну Ислам финансылык институттары үчүн бухгалтердик эсепке алуу жана аудит боюнча уюм тарабынан белгиленген стандарттарга негизделген, алар өз кезегинде дайыма каралып тургандыктан, аталган главанын жоболорун Ислам финансылык институттары үчүн бухгалтердик эсепке алуу жана аудит боюнча уюм тарабынан белгиленген стандарттарга ылайык актуалдаштыруу, ошондой эле 34-1-главада бүтүмдөр/операциялар боюнча келишимдерге карата милдеттүү жана кошумча шарттар жана талаптар жагында Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү мүмкүнчүлүгүн карап чыгуу зарылчылыгы жаралган. Зарылчылык келип чыккан шартта, бул өзгөртүүлөр ислам каржылоо принциптери боюнча бүтүмдөрдүн/операциялардын мүмкүнчүлүгүн мындан ары да кеңейтүү боюнча процесстерди тездетүүгө өбөлгө түзөт.

Жогоруда келтирилген долбоор төмөнкүлөргө мүмкүнчүлүк берет:

- Гражданлык кодексин 34-1-главасындагы жоболордун Ислам финансылык институттары үчүн бухгалтердик эсепке алуу жана аудит боюнча уюм тарабынан белгиленген стандарттарга дал келбөөнү четтетүү;
- ислам каржылоо принциптерине ылайык ишин жүзөгө ашырган финансы-кредит уюмдарынын ишин жөнгө салган органдарга Ислам финансылык институттары үчүн бухгалтердик эсепке алуу жана аудит боюнча уюм тарабынан белгиленген стандарттарга жана ислам банкнигинин эл аралык тажрыйбасына ылайык бүтүмдөрдүн/келишимдердин тизмесин келтейтүү;
- техникалык мүнөздөгү өзгөртүүлөрдү киргизүү.

СПРАВКА-ОБОСНОВАНИЕ

к проекту Закона Кыргызской Республики «О внесении изменений
в Гражданский кодекс Кыргызской Республики»

1. Цель и задачи

Проект Закона Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в Гражданский кодекс Кыргызской Республики» разработан в целях совершенствования правовых норм Гражданского кодекса Кыргызской Республики (далее – ГК КР) в части исламских принципов банковского дела и финансирования.

2. Описательная часть

Согласно банковскому законодательству Кыргызской Республики, экономическая или ная деятельность по исламским принципам банковского дела и финансирования осуществляются в соответствии со стандартами, разработанными и утвержденными международными организациями, устанавливающими стандарты ведения исламского банковского дела Советом исламских финансовых услуг (IFSB) и Организацией бухгалтерского учета и аудита для исламских финансовых институтов (AAOIFI). Так, в соответствии с Законом «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» исламские принципы банковского дела и финансирования – принципы и правила осуществления банковских операций и сделок в соответствии со стандартами Шариата, разработанные и утвержденные международными организациями, устанавливающими стандарты ведения исламского банковского дела (Организация бухгалтерского учета и аудита для исламских финансовых институтов, Совет исламских финансовых услуг). Соответственно, при подготовке нормативных правовых актов, регулирующих деятельность финансово-кредитных учреждений, Национальный банк руководствуется стандартами названных организаций.

В связи с тем, что содержание главы 34-1 «Финансирование в соответствии с исламскими принципами финансирования» ГК КР основывается на стандартах AAOIFI, которые, в свою очередь, регулярно пересматриваются, возникает необходимость актуализировать положения главы 34-1 в соответствии со стандартами AAOIFI, а также предусмотреть в вышеуказанной главе возможность внесения изменений в нормативные правовые акты Национального банка в части обязательных и дополнительных условий и требований к договорам по сделкам/операциям. В свою очередь, в случае возникновения необходимости данное изменение позволит ускорить процесс по дальнейшему расширению возможности сделок/операций по исламским принципам финансирования.

Вышеуказанный проект позволяет:

- устранить несоответствие стандартам AAOIFI положений главы 34-1 ГК КР;
- органам регулирования за финансово-кредитными организациями осуществлять деятельность в соответствии с исламскими принципами финансирования, расширить перечень сделок/договоров, согласно стандартам AAOIFI и международной практики исламского банкинга;
- вносить изменения технического характера.

3. Прогнозы возможных социальных, экономических, правовых, правозащитных, гендерных, экологических, коррупционных последствий

Принятие данного проекта Закона не повлечет за собой каких-либо негативных социальных, экономических, правовых, правозащитных, гендерных, экологических и коррупционных последствий.

3. Мумкун болучу социалдык, экономикалык, укуктук, укук коргоо, теңдерлик, экологиялык, коррупциялык натыйжаларды болжолдоо

Сунушталган Мыйзам долбоорун кабыл алуу социалдык, экономикалык, укуктук, укук коргоо, теңдерлик, экологиялык терс натыйжаларга жана коррупциялык кесепеттерге алып келбейт.

4. Коомдук талкуунун жыйынтыгы тууралуу маалымат

«Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актылары жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 22-беренесин ишке ашыруу үчүн, бул Мыйзам долбоор коомдук талкуулоо жон-жобосунан өтүү үчүн Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн расмий сайтына жайгаштырылган. Коомдук талкуунун жыйынтыгында сын-пикирлер жана сунуштар келип түшкөн жок.

5. Долбоордун мыйзамдарга ылайык келүүсү талдоо

Мыйзам долбоору Кыргыз Республикасынын конституцияга мыйзам ченемдерине каршы келбейт.

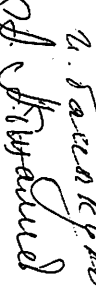

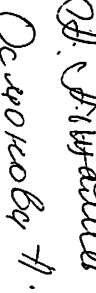
6. Каржылоо зарылдыгы жөнүндө маалымат

Сунушталган Мыйзам долбоорун кабыл алуу республикалык бюджеттен кошумча финансылык сирптоонорду талап кылбайт.

7. Жонго салуучу таасирин талдоо жөнүндө маалымат

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2014-жылдын 30-сентябрындагы № 559 токтому менен бекитилген Ишкер субъекттердин ишине ченемдик укуктук актылардын жонго салуучу таасирин талдоонун методикасына ылайык, сунушталган Мыйзам долбоорунун жонго салуучу таасирине талдоо-индиктор жүргүзүлгөн.

Депутаттар:

 Г. Асылбаева
 E. Akporol
 A. S. Samsat
 A. Samsat
 D. Samsat
 O. Samsat

4. Информации о результатах общественного обсуждения

Для обеспечения общественного обсуждения и реализации статьи 22 Закона Кыргызской Республики «О нормативных правовых актах Кыргызской Республики», данный законопроект был размещен на официальном сайте Жогорку Кенеша Кыргызской Республики. По итогам общественного обсуждения замечаний и предложений не поступало.

5. Анализ соответствия проекта законодательству

Законопроект не противоречит нормам действующего законодательства Кыргызской Республики.

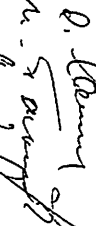
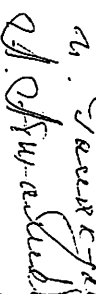

6. Информации о необходимости финансирования

Принятие предлагаемого законопроекта не повлечет дополнительных финансовых затрат из республиканского бюджета.

7. Информации об анализе регулятивного воздействия

К представлению законопроект проведен анализ регулятивного воздействия и соответствии с Методикой проведения анализа регулятивного воздействия нормативных правовых актов на деятельность субъектов предпринимательства, утвержденной постановлением Правительства Кыргызской Республики от 30.09.2014 г. № 559.

Депутаты:

 Г. Асылбаева
 E. Akporol
 A. S. Samsat
 A. Samsat
 D. Samsat
 O. Samsat

САЖЫШТЫРМА ТАБЖУА

[illegible]

СРАВНИТЕЛЬНАЯ ТАБЛИЦА

к проекту Закона Кыргызской Республики «О внесении изменений в Гражданский кодекс Кыргызской Республики»

№	Действующая редакция	Исчерпанная редакция
---	----------------------	----------------------

Часть I Гражданского кодекса Кыргызской Республики

1. . Статья 1. Отношения, регулируемые гражданским законодательством	1. . Статья 1. Отношения, регулируемые гражданским законодательством
<p>Участников гражданского оборота, основывая возникающие и порядок осуществления права собственности и других вещных прав, права на результаты интеллектуальной деятельности и принадлежащих к ним средств индивидуализации (интеллектуальная собственность), регулирует договорные и иные обязательства, а также другие имущественные и связанные с ними личные неимущественные отношения.</p> <p>К семейным, жилищным, трудовым отношениям и отношениям по использованию природных ресурсов и охране окружающей среды, отвечающим признакам, указанным в абзаце первом пункта 1 настоящей статьи, гражданское законодательство применяется в случаях, когда эти отношения не регулируются соответствующим семейным, жилищным, трудовым законодательством и законодательством об использовании природных ресурсов и охране окружающей среды.</p> <p>Особенности отношений в области исламских принципов банковского дела и финансирования, регулируются нормативными правовыми актами Кыргызской Республики. К отношениям в области исламских принципов банковского дела и финансирования настоящего Кодекса применяется в части, не противоречащей актам Кыргызской Республики.</p>	<p>1. . Статья 1. Отношения, регулируемые гражданским законодательством</p> <p>Участников гражданского оборота, основывая возникающие и порядок осуществления права собственности и других вещных прав, права на результаты интеллектуальной деятельности и принадлежащих к ним средств индивидуализации (интеллектуальная собственность), регулирует договорные и иные обязательства, а также другие имущественные и связанные с ними личные неимущественные отношения.</p> <p>К семейным, жилищным, трудовым отношениям и отношениям по использованию природных ресурсов и охране окружающей среды, отвечающим признакам, указанным в абзаце первом пункта 1 настоящей статьи, гражданское законодательство применяется в случаях, когда эти отношения не регулируются соответствующим семейным, жилищным, трудовым законодательством и законодательством об использовании природных ресурсов и охране окружающей среды.</p> <p>Особенности отношений в области исламских принципов банковского дела и финансирования, регулируются нормативными правовыми актами Кыргызской Республики. К отношениям в области исламских принципов банковского дела и финансирования настоящего Кодекса применяется в части, не противоречащей актам Кыргызской Республики.</p>

Гражданлык кодексинин II бөлүгү	
34-1-глава. Финансылоонун исламдык принциптерине ылайык финансылар	34-1-глава. Каржылоонун ислам принциптерине ылайык бүтүмдөр жана келишимдер
§ 1. Мудараб келишими	§ 1. Мудараб келишими
738-1-статья. Жалпы шарттар	738-1-статья. Жалпы шарттар
<p>1. Мудараб келишими боюнча бир тарап (инвестор) экинчи тарапка (мударибге - акча каражатты алуучу жеке же юридикалык жакка) акча каражаттарын тараптар белгилеген максаттарда андан ары инвестициялоо үчүн же мударибдин ыктыяры боюнча мудараб келишиминин шарттарына ылайык тараптардын ортосунда пропорциялуу негизде бөлүштүрүлүүчү пайданы алуу максатында берет.</p> <p>2. Мудараб келишими акча каражаттарын тартуу (салымдарды тартуу) максатында да, мудараб келишими боюнча тартылган акча каражаттарын жайгаштыруу максатында да колдонулат.</p> <p>3. Мудараб келишими жазуу жүзүндө түзүлүүгө тийиш.</p> <p>4. Тиешелүү лицензиясы/күбөлүгү бар банк мудараб келишиминин тарабы болушу мүмкүн. Мында ал үчүн милдеттүү шарттар жана талаптар Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында каралышы мүмкүн.</p> <p>5. Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында мудараб келишимине карата милдеттүү шарттар жана талаптар каралышы мүмкүн.</p>	<p>1. Мудараб келишими боюнча бир тарап (инвестор) экинчи тарапка (мударибге - акча каражатты алуучу жеке же юридикалык жакка) акча каражаттарын тараптар белгилеген максаттарда андан ары инвестициялоо үчүн же мударибдин ыктыяры боюнча мудараб келишиминин шарттарына ылайык тараптардын ортосунда пропорциялуу негизде бөлүштүрүлүүчү пайданы алуу максатында берет.</p> <p>2. Мудараб келишими акча каражаттарын тартуу (салымдарды тартуу) максатында да, мудараб келишими боюнча тартылган акча каражаттарын жайгаштыруу максатында да колдонулат.</p> <p>3. Мудараб келишими жазуу жүзүндө түзүлүүгө тийиш.</p> <p>4. Тиешелүү лицензиясы/күбөлүгү бар банк мудараб келишиминин тарабы болушу мүмкүн. Мында ал үчүн милдеттүү шарттар жана талаптар Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында каралышы мүмкүн.</p> <p>5. Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында мудараб келишимдерине карата милдеттүү жана кошумча шарттар жана талаптар каралышы мүмкүн.</p>
§ 2. Мурабаха келишими	§ 2. Мурабаха келишими
738-9-статья. Мурабаха келишиминин жалпы шарттары	738-9-статья. Мурабаха келишиминин жалпы шарттары

2

Часть II Гражданского кодекса Кыргызской Республики	
2. Глава 34-1. Финансирование в соответствии с исламскими принципами финансирования	Глава 34-1. Сделки и договоры в соответствии с исламскими принципами финансирования
3. § 1. Договор мудараб	§ 1. Договор мудараб
<p>Статья 738-1. Общие условия</p> <p>1. По договору мудараб одна сторона (инвестор) предоставляет другой стороне (мударibu - физическому или юридическому лицу - получателю денежных средств) денежные средства для последующего инвестирования на обусловленные сторонами цели или по усмотрению мударiba в целях извлечения прибыли, которая пропорционально распределяется между сторонами в соответствии с условиями договора мудараб.</p> <p>2. Договор мудараб может применяться как в целях привлечения денежных средств (привлекать вклады), так и в целях размещения привлеченных по договору мудараб средств.</p> <p>3. Договор мудараб должен быть заключен в письменной форме.</p> <p>4. Банк, имеющий соответствующую лицензию/свидетельство, может быть стороной договора мудараб. При этом для него нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательные условия и требования.</p> <p>5. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательные условия и требования к договорам мудараб.</p>	<p>Статья 738-1. Общие условия</p> <p>1. По договору мудараб одна сторона (инвестор) предоставляет другой стороне (мударibu - физическому или юридическому лицу - получателю денежных средств) денежные средства для последующего инвестирования на обусловленные сторонами цели или по усмотрению мударiba в целях извлечения прибыли, которая пропорционально распределяется между сторонами в соответствии с условиями договора мудараб.</p> <p>2. Договор мудараб может применяться как в целях привлечения денежных средств (привлекать вклады), так и в целях размещения привлеченных по договору мудараб средств.</p> <p>3. Договор мудараб должен быть заключен в письменной форме.</p> <p>4. Банк, имеющий соответствующую лицензию/свидетельство, может быть стороной договора мудараб. При этом для него нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательные условия и требования.</p> <p>5. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательные и дополнительные условия и требования к договорам мудараб.</p>
4. § 2. Договор мурабаха	§ 2. Договор мурабаха
<p>Статья 738-9. Общие условия договора мурабаха</p> <p>1. По договору мурабаха банк, имеющий соответствующую лицензию, обязуется продать клиенту в рассрочку товар.</p>	<p>Статья 738-9. Общие условия договора мурабаха</p> <p>1. По договору мурабаха банк, имеющий соответствующую лицензию, обязуется продать клиенту в рассрочку товар.</p>

2

<p>5.</p> <p>Статья 738-11. Сделки, совершаемые по договору мурабaha</p> <p>1. По договору мурабaha все сделки по покупке предмета договора совершаются от имени банка.</p> <p>2. Банк не вправе совершать сделки по договору мурабaha:</p> <p>(1) по отсроченным обязательствам, связанным с драгоценными металлами (золото, серебро и др.) и иностранной валютой;</p> <p>(2) с оборотным капиталом, где обеспечением активов является дебиторская задолженность;</p> <p>(3) при рефинансировании сделок.</p> <p>3. Банк вправе продать предмет договора мурабaha, если клиент задерживает выплаты более срока, указанного в договоре мурабaha.</p> <p>В случае продажи предмета договора мурабaha банк возмещает клиенту выплаты, которые были получены банком от клиента.</p> <p>4. В случае если предмет договора мурабaha был обеспечен залогом, банк вправе продать залог с согласия клиента для покрытия задолженности без обращения в суд.</p> <p>5. Сторонам договора мурабaha запрещается участвовать в парника/мушарака при помощи сделки мурабaha за наличные средства или за счет отсроченных обязательств.</p>	<p>Статья 738-11. Сделки, совершаемые по договору мурабaha</p> <p>1. По договору мурабaha все сделки по покупке предмета договора мурабaha совершаются от имени банка.</p> <p>2. Банк не вправе совершать сделки по договору мурабaha:</p> <p>(1) по отсроченным обязательствам, связанным с драгоценными металлами (золото и серебро) и иностранной валютой;</p> <p>(2) с оборотным капиталом, где обеспечением активов является дебиторская задолженность;</p> <p>(3) при рефинансировании сделок.</p> <p>3. Банк вправе продать предмет договора мурабaha, если клиент задерживает выплаты более срока, указанного в договоре мурабaha.</p> <p>В случае продажи предмета договора мурабaha банк возмещает клиенту выплаты, которые были получены банком от клиента.</p> <p>4. В случае если предмет договора мурабaha был обеспечен залогом, банк вправе продать залог с согласия клиента для покрытия задолженности без обращения в суд.</p> <p>5. Сторонам договора мурабaha запрещается участвовать в парника/мушарака при помощи сделки мурабaha за наличные денежные средства или за счет отсроченных обязательств.</p>
<p>приобретенный им по заявке клиента.</p> <p>2. При продаже предмета договора мурабaha клиенту по договору мурабaha банк должен обладать правом собственности на предмет договора мурабaha.</p> <p>3. Договор мурабaha заключается в письменной форме.</p> <p>4. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательные условия и требования к договорам мурабaha.</p>	<p>приобретенный им по заявке клиента либо находящийся в собственности банка.</p> <p>2. При продаже предмета договора мурабaha клиенту по договору мурабaha банк должен обладать правом собственности на предмет договора мурабaha.</p> <p>3. Договор мурабaha заключается в письменной форме.</p> <p>4. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательные и дополнительные условия и требования к договорам мурабaha.</p>

<p>738-11-статья. Мурабaha келишиминин боюнча түзүлүүчү бүтүмдөр</p> <p>1. Мурабaha келишиминин предметин мурабaha келишими боюнча сатып алуу жатышат бардык бүтүмдөр сатып алынган түзүлөт.</p> <p>2. Банк мурабaha келишими боюнча төмөнкүдөй жагдайларда бүтүм түзүлөт:</p> <p>(1) баалуу металлдар (алтын, күмүш ж-б) жана чет өлкөлүк валюта менен байланышкан, мөөнөтү жыйырма миңден ашык болгон;</p> <p>(2) активдерди камсыз кылуу болуп эсептелген;</p> <p>(3) бүтүмдү кайра финансылоодо.</p> <p>3. Эгерде кардар төлөмдү мурабaha келишиминде белгиленген мөөнөтөн кечиктирсек, банк мурабaha келишиминин предметин сатууга укуктуу.</p> <p>Мурабaha келишиминин предметин саткан учурда банк кардардан алган төлөмдөрдү кардарга төлөп берет.</p> <p>4. Эгерде мурабaha келишиминин предметин саткан учурда банк кардардан кылса, банк кардардын ордун жабдуу үчүн сотко кайрылуусу эле күрөөнү кардардын макулдугу менен сатууга укуктуу.</p>	<p>1. Мурабaha келишиминин предметин мурабaha келишими боюнча сатып алуу жатышат бардык бүтүмдөр сатып алынган түзүлөт.</p> <p>2. Банк мурабaha келишими боюнча төмөнкүдөй жагдайларда бүтүм түзүлөт:</p> <p>(1) баалуу металлдар (алтын, күмүш ж-б) жана чет өлкөлүк валюта менен байланышкан, мөөнөтү жыйырма миңден ашык болгон;</p> <p>(2) активдерди камсыз кылуу болуп эсептелген;</p> <p>(3) бүтүмдү кайра финансылоодо.</p> <p>3. Эгерде кардар төлөмдү мурабaha келишиминде белгиленген мөөнөтөн кечиктирсек, банк мурабaha келишиминин предметин сатууга укуктуу.</p> <p>Мурабaha келишиминин предметин саткан учурда банк кардардан алган төлөмдөрдү кардарга төлөп берет.</p> <p>4. Эгерде мурабaha келишиминин предметин саткан учурда банк кардардан кылса, банк кардардын ордун жабдуу үчүн сотко кайрылуусу эле күрөөнү кардардын макулдугу менен сатууга укуктуу.</p>
<p>738-11-статья. Мурабaha келишиминин боюнча түзүлүүчү бүтүмдөр</p> <p>1. Мурабaha келишиминин предметин мурабaha келишими боюнча сатып алуу жатышат бардык бүтүмдөр сатып алынган түзүлөт.</p> <p>2. Банк мурабaha келишими боюнча төмөнкүдөй жагдайларда бүтүм түзүлөт:</p> <p>(1) баалуу металлдар (алтын, күмүш ж-б) жана чет өлкөлүк валюта менен байланышкан, мөөнөтү жыйырма миңден ашык болгон;</p> <p>(2) активдерди камсыз кылуу болуп эсептелген;</p> <p>(3) бүтүмдү кайра финансылоодо.</p> <p>3. Эгерде кардар төлөмдү мурабaha келишиминде белгиленген мөөнөтөн кечиктирсек, банк мурабaha келишиминин предметин сатууга укуктуу.</p> <p>Мурабaha келишиминин предметин саткан учурда банк кардардан алган төлөмдөрдү кардарга төлөп берет.</p> <p>4. Эгерде мурабaha келишиминин предметин саткан учурда банк кардардан кылса, банк кардардын ордун жабдуу үчүн сотко кайрылуусу эле күрөөнү кардардын макулдугу менен сатууга укуктуу.</p>	<p>1. Мурабaha келишиминин предметин мурабaha келишими боюнча сатып алуу жатышат бардык бүтүмдөр сатып алынган түзүлөт.</p> <p>2. Банк мурабaha келишими боюнча төмөнкүдөй жагдайларда бүтүм түзүлөт:</p> <p>(1) баалуу металлдар (алтын, күмүш ж-б) жана чет өлкөлүк валюта менен байланышкан, мөөнөтү жыйырма миңден ашык болгон;</p> <p>(2) активдерди камсыз кылуу болуп эсептелген;</p> <p>(3) бүтүмдү кайра финансылоодо.</p> <p>3. Эгерде кардар төлөмдү мурабaha келишиминде белгиленген мөөнөтөн кечиктирсек, банк мурабaha келишиминин предметин сатууга укуктуу.</p> <p>Мурабaha келишиминин предметин саткан учурда банк кардардан алган төлөмдөрдү кардарга төлөп берет.</p> <p>4. Эгерде мурабaha келишиминин предметин саткан учурда банк кардардан кылса, банк кардардын ордун жабдуу үчүн сотко кайрылуусу эле күрөөнү кардардын макулдугу менен сатууга укуктуу.</p>

<p>5. Мурабаха келишиминин тараптарына шарика/мушарака келишимине катышууга же тараптардын биринин шарика/мушарака келишиминдеги башка тараптын катышуусун (үлүшүн) мурабаха бүтүмүнүн жардамы менен накталай акчага же мөөнөтү кийинкиге жылдырылган милдеттенмелердин эсебинен сатып алуу милдеттенмеси камтылган бүтүмгө катышууга тйпоу салынат.</p>	<p>күрөөнү кардардын макулдугу менен сатууга укуктуу.</p> <p>5. Мурабаха келишиминин тараптарына шарика/мушарака келишимине катышууга же тараптардын биринин шарика/мушарака келишиминдеги башка тараптын катышуусун (үлүшүн) мурабаха бүтүмүнүн жардамы менен накталай акчага же мөөнөтү кийинкиге жылдырылган милдеттенмелердин эсебинен сатып алуу милдеттенмеси камтылган бүтүмгө катышууга тйпоу салынат.</p>
<p>738-14-статья. Мурабаха келишиминин предметин сатуу баасы</p> <p>1. Мурабаха келишиминин предметин кардарга сатуунун баасы предметти сатып алган баанын жана мурабаха келишиминин тараптары макулдашкан банктын үстөк баасынын суммасы катары аныкталат.</p> <p>2. Банктын үстөк баасына, мурабаха келишиминин предметин сатууга кеткен чыгымдарды, үчүнчү жакка мыйзамдуу төлөмдөрдү, ошондой эле милдеттүү мамлекеттик төлөмдөрдү кошуп алганда бул предметти сатып алууга банк жумшаган сарптоолор киргизилет. Мурабаха келишиминин предмети камсыздандырылган учурда камсыздандыруу боюнча чыгымдар да банктын үстөк баасына киргизилет.</p> <p>Банктын кызматкерлерине эмгек акы толгоого байланышкан чыгымдар жана мурабаха келишиминин предметин сатып өткөрүүгө байланышкан чыгымдар банктын үстөк баасына киргизилбейт.</p> <p>3. Мурабаха келишиминин предметине үстөк баа төмөнкүдөй түрлөрдө белгилениши мүмкүн:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) туруктуу белгиленген, бир жолу төлөнүүчү сумма; 2) мурабаха келишиминин предметинин өздүк наркынын үлүшү. <p>4. Мурабаха келишиминин предметинин сатуу баасынын келечекте белгилүү боло турган кандайдыр бир көрсөткүчтөргө көз каранды болушун шарт кылуу менен, мурабаха келишиминин предметинин</p>	<p>738-14-статья. Мурабаха келишиминин предметин сатуу баасы</p> <p>1. Мурабаха келишиминин предметин кардарга сатуу баасы товарды сатып алуу баасынын, банктын үстөк баасынын, үчүнчү жакка төлөмдөрдүн (жеткирүүгө, камсыздандырууга, милдеттүү мамлекеттик төлөмдөргө ж.б. чыгашалар) суммасынан турат.”;</p> <p>2. Күчүн жоготкон катары таанылды</p> <p>3. Мурабаха келишиминин предметине үстөк баа төмөнкүдөй түрлөрдө белгилениши мүмкүн:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) туруктуу белгиленген, бир жолу төлөнүүчү сумма; 2) мурабаха келишиминин предметинин өздүк наркынын үлүшү. <p>4. Мурабаха келишиминин предметинин сатуу баасынын келечекте белгилүү боло турган кандайдыр бир көрсөткүчтөргө көз каранды болушун шарт кылуу менен, мурабаха келишиминин предметинин сатуу баасын күмөндүү таризде аныктоого жол берилбейт. Мурабаха</p>

4

<p>6. Статья 738-14. Цена продажи предмета договора мурабаха</p> <p>1. Цена продажи предмета договора мурабаха клиенту определяется как сумма цены закупки и согласованного сторонами договора мурабаха размера наценки банка.</p> <p>2. В наценку банка включаются затраты банка, связанные с приобретением предмета договора мурабаха, включая расходы на транспортировку, законные выплаты третьей стороне, а также обязательные государственные платежи. В случае страхования предмета договора мурабаха расходы по страхованию также включаются в наценку банка.</p> <p>В наценку банка не включаются расходы по выплате заработной платы сотрудникам банка и расходы, связанные с реализацией предмета договора мурабаха.</p> <p>3. Наценка предмета договора мурабаха может устанавливаться в виде:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) фиксированной единовременно выплачиваемой суммы; 2) доли от себестоимости предмета договора мурабаха. <p>4. Не допускается установление цены продажи предмета договора мурабаха неопределенным образом, обуславливая ее зависимостью от каких-либо показателей, которые будут известны в будущем. На стадии заключения договора мурабаха допускается установление цены продажи и наценки в зависимости от показателей, заранее известных клиенту. Размер наценки не может зависеть от временных факторов.</p>	<p>Статья 738-14. Цена продажи предмета договора мурабаха</p> <p>1. Цена продажи предмета договора мурабаха клиенту состоит из суммы цены закупки товара, наценки банка, выплат третьей стороне (расходы на транспортировку, страховка, обязательные государственные платежи и т.д.).</p> <p>2. Утратил силу.</p> <p>3. Наценка предмета договора мурабаха может устанавливаться в виде:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) фиксированной единовременно выплачиваемой суммы; 2) доли от себестоимости предмета договора мурабаха. <p>4. Не допускается установление цены продажи предмета договора мурабаха неопределенным образом, обуславливая ее зависимостью от каких-либо показателей, которые будут известны в будущем. На стадии заключения договора мурабаха допускается установление цены продажи и наценки в зависимости от показателей, заранее известных клиенту. Размер наценки не может зависеть от временных факторов.</p>
<p>7. § 3. Договор шарика (о-партнерстве)</p> <p>Статья 738-16. Общие положения договора шарика (о-партнерстве)</p> <p>1. Договор шарика - договор о партнерстве между двумя или более сторонами, посредством которого каждый партнер вносит определенную сумму денег или с согласия всех партнеров -</p>	<p>§ 3. Договор шарика/мушарака</p> <p>Статья 738-16. Общие положения договора шарика/мушарака</p> <p>1. Договор шарика/мушарака - договор о партнерстве между двумя или более сторонами, посредством которого каждый партнер вносит определенную сумму денег или с согласия всех партнеров -</p>

4

<p>сатуу баасын күмөндүү таризде аныктоого жол берилбейт. Мурабаха келишимин түзүү учурунда сатуу баасын жана үстөк бааны кардарга мурдатан белгилүү көрсөткүчтөргө жараша аныктоого жол берилет. Үстөк баанын өлчөмү убакыттык факторлорго көз каранды болушу мүмкүн эмес.</p>	<p>келишимин түзүү учурунда сатуу баасын жана үстөк бааны кардарга мурдатан белгилүү көрсөткүчтөргө жараша аныктоого жол берилет. Үстөк баанын өлчөмү убакыттык факторлорго көз каранды болушу мүмкүн эмес.</p>
<p align="center">§ 3. Шарика (өнөктөштүк жөнүндө) келишими</p> <p>738-16-статья. Шарика (өнөктөштүк жөнүндө) келишиминин жалпы жоболору</p> <p>1. Шарика келишими - эки же андан көп тараптардын ортосунда түзүлгөн өнөктөштүк жөнүндө келишим, ал аркылуу ар бир өнөктөш тийиштүү суммадагы акчаны же бардык өнөктөштөрдүн макулдугу менен материалдык активдерди салат, бул ар бир өнөктөшкө шарика келишимине ылайык пайданы бөлүштүрүү шартында компаниянын активдерин пайдалануу менен иш-аракет жүргүзүүгө укук берет, ал эми чыгашаларды ар бир өнөктөш бул компаниянын жалпы капиталындагы өз салымына ылайык тартат.</p> <p>2. Шарика келишиминин катышуучулары (өнөктөштөр) өздөрүнүн алдына койгон максаттарын ишке ашыруу үчүн өз активдерин бириктирүүгө жана юридикалык жакты түзүү менен да, түзбөстөн да иш-аракет жүргүзүүгө укуктуу. Юридикалык жак түзүлгөн учурда мындай уюм оператордук функцияларга жана процесстерди башкаруу функцияларына ээ болушу мүмкүн. Өнөктөштөр оператордук функцияларды жана процесстерди башкаруу функцияларын өнөктөштөрдүн бирине жүктөөгө укуктуу. Мындай учурда юридикалык жак түзүлбөйт.</p>	<p align="center">§ 3. Шарика/мушарака келишими</p> <p>738-16-статья. Шарика/мушарака келишиминин жалпы жоболору</p> <p>1. Шарика/мушарака келишими – эки же андан көп тараптардын ортосунда түзүлгөн өнөктөштүк жөнүндө келишим, ал аркылуу ар бир өнөктөш тийиштүү суммадагы акчаны же бардык өнөктөштөрдүн макулдугу менен материалдык активдерди салат, бул ар бир өнөктөшкө шарика/мушарака келишимине ылайык пайданы бөлүштүрүү шартында компаниянын активдерин пайдалануу менен иш-аракет жүргүзүүгө укук берет, ал эми чыгашаларды ар бир өнөктөш бул компаниянын жалпы капиталындагы өз салымына ылайык тартат.</p> <p>2. Шарика/мушарака келишиминин катышуучулары (өнөктөштөр) өздөрүнүн алдына койгон максаттарын ишке ашыруу үчүн өз активдерин бириктирүүгө жана юридикалык жакты түзүү менен да, түзбөстөн да иш-аракет жүргүзүүгө укуктуу. Юридикалык жак түзүлгөн учурда мындай уюм оператордук функцияларга жана процесстерди башкаруу функцияларына ээ болушу мүмкүн. Өнөктөштөр оператордук функцияларды жана процесстерди башкаруу функцияларын өнөктөштөрдүн бирине жүктөөгө укуктуу. Мындай учурда юридикалык жак түзүлбөйт.</p> <p>3. Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында шарика/мушарака келишимдерине карата милдеттүү жана кошумча шарттар жана талаптар каралышы мүмкүн.</p>
<p>738-17-статья. Шарика келишимин түзүүгө карата талаптар</p>	<p>738-17-статья. Шарика/мушарака келишимин түзүүгө карата</p>

5

<p>материальные активы, что дает каждому партнеру право вести дело, используя активы компании на условиях распределения прибыли согласно договору шарика, а убытки каждый партнер несет в соответствии со своим вкладом в общий капитал компании.</p> <p>2. В целях реализации поставленных целей участники договора шарика (партнеры) вправе объединить свои активы и действовать как с учреждением юридического лица, так и без его учреждения. В случае учреждения юридического лица такая организация может наделяться операторскими функциями и функциями управления процессами. Партнеры вправе возложить операторские функции и функции управления процессами на одного из партнеров. В этом случае юридическое лицо не учреждается.</p>	<p>материальные активы, что дает каждому партнеру право вести дело, используя активы компании на условиях распределения прибыли согласно договору шарика/мушарака, а убытки каждый партнер несет в соответствии со своим вкладом в общий капитал компании.</p> <p>2. В целях реализации поставленных целей участники договора шарика/мушарака (партнеры) вправе объединить свои активы и действовать как с учреждением юридического лица, так и без его учреждения. В случае учреждения юридического лица такая организация может наделяться операторскими функциями и функциями управления процессами. Партнеры вправе возложить операторские функции и функции управления процессами на одного из партнеров. В этом случае юридическое лицо не учреждается.</p> <p>3. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательные и дополнительные условия и требования к договорам шарика/мушарака.</p>
<p>8. Статья 738-17. Требование к заключению договора шарика</p> <p>1. Договор шарика заключается в письменной форме. В случае если на основании договора шарика создается юридическое лицо, оно подлежит регистрации в порядке, установленном законодательством Кыргызской Республики.</p> <p>2. Банк вправе быть партнером, если финансовые средства или имущество, представленные сторонами с целью осуществления партнерской деятельности, исходят из допустимых источников. В случае если по договору шарика предусматривается создание юридического лица, то при осуществлении им деятельности должны соблюдаться правила и принципы Шариа.</p> <p>3. В случае если банк, имеющий соответствующую лицензию, является стороной договора шарика, для него нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены дополнительные условия и требования.</p>	<p>Статья 738-17. Требование к заключению договора шарика/мушарака</p> <p>1. Договор шарика/мушарака заключается в письменной форме. В случае если на основании договора шарика/мушарака создается юридическое лицо, оно подлежит регистрации в порядке, установленном законодательством Кыргызской Республики.</p> <p>2. Банк вправе быть партнером, если финансовые средства или имущество, представленные сторонами с целью осуществления партнерской деятельности, исходят из допустимых источников. В случае если по договору шарика/мушарака предусматривается создание юридического лица, то при осуществлении им деятельности должны соблюдаться правила и принципы Шариа.</p> <p>3. В случае если банк, имеющий соответствующую лицензию, является стороной договора шарика/мушарака, для него нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены дополнительные условия и требования.</p>

5

<p>1. Шарика келишими жазуу жүзүндө түзүлөт. Эгерде шарика келишиминин негизинде юридикалык жак түзүлсө, ал Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте катталууга тийиш.</p> <p>2. Эгерде өнөктөштүк иш-аракетти жүргүзүү максатында тараптар берген финансылык каражаттар же мүлк жол берилген булактардан алынса, банк өнөктөш болууга укуктуу. Эгерде шарика келишиминде юридикалык жакты түзүү каралса, анын иш-аракетин жүргүзүүдө Шарият эрежелери жана принциптери сакталышы керек.</p> <p>3. Эгерде тиешелүү лицензиясы бар банк шарика келишиминин тарабы болуп саналса, ал үчүн Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында кошумча шарттар жана талаптар каралышы мүмкүн.</p>	<p>талаптар</p> <p>1. Шарика/мушарака келишими жазуу жүзүндө түзүлөт. Эгерде шарика/мушарака келишиминин негизинде юридикалык жак түзүлсө, ал Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте катталууга тийиш.</p> <p>2. Эгерде өнөктөштүк иш-аракетти жүргүзүү максатында тараптар берген финансылык каражаттар же мүлк жол берилген булактардан алынса, банк өнөктөш болууга укуктуу. Эгерде шарика/мушарака келишиминде юридикалык жакты түзүү каралса, анын иш-аракетин жүргүзүүдө Шарият эрежелери жана принциптери сакталышы керек.</p> <p>3. Эгерде тиешелүү лицензиясы бар банк шарика/мушарака келишиминин тарабы болуп саналса, ал үчүн Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында кошумча шарттар жана талаптар каралышы мүмкүн.</p>
<p>738-18-статья. Капиталды түзүү</p> <p>1. Өнөктөштөр жалпы капиталга өз салымдарын салууну шарика келишиминин шарттарына ылайык жүзөгө ашырат.</p> <p>2. Өнөктөштөр жалпы капиталга салым катары акча каражаттарын да, башка материалдык жана материалдык эмес активдерди да салууга укуктуу. Оператордук функцияларды жана процесстерди башкаруу боюнча функцияларды аткарууга байланышкан сарптоолор жана эмгектер да салым катары эсепке алынышы мүмкүн.</p> <p>3. Эгерде жалпы капиталга материалдык активдер (товарлар) салынса, мындай активдердин наркы көз каранды эмес эксперттер тарабынан аныкталууга тийиш.</p> <p>4. Капиталга төгүм түрүндө салынган башка активдерден ажырагыс болуп калган учурларды кошпогондо, карыздык милдеттенмелерди (дебитордук карыздарды) капиталга төгүм катары салууга жол берилбейт. Мында таза активдердин наркы көз каранды эмес аудиторлор тарабынан ырасталууга тийиш.</p> <p>5. Шарика келишиминин алкагында юридикалык жакты түзгөндө ар</p>	<p>738-18-статья. Капиталды түзүү</p> <p>1. Өнөктөштөр жалпы капиталга өз салымдарын салууну шарика/мушарака келишиминин шарттарына ылайык жүзөгө ашырат.</p> <p>2. Өнөктөштөр жалпы капиталга салым катары акча каражаттарын да, башка материалдык жана материалдык эмес активдерди да салууга укуктуу. Оператордук функцияларды жана процесстерди башкаруу боюнча функцияларды аткарууга байланышкан сарптоолор жана эмгектер да салым катары эсепке алынышы мүмкүн.</p> <p>3. Эгерде жалпы капиталга материалдык активдер (товарлар) салынса, мындай активдердин наркы көз каранды эмес эксперттер тарабынан аныкталууга тийиш.</p> <p>4. Капиталга төгүм түрүндө салынган башка активдерден ажырагыс болуп калган учурларды кошпогондо, карыздык милдеттенмелерди (дебитордук карыздарды) капиталга төгүм катары салууга жол берилбейт. Мында таза активдердин наркы көз каранды эмес аудиторлор тарабынан ырасталууга тийиш.</p>

6

<p>9. Статья 738-18. Формирование капитала</p> <p>1. Партнеры осуществляют свой вклад в общий капитал в соответствии с условиями договора шарика.</p> <p>2. В качестве вклада в общий капитал партнеры вправе вносить как денежные средства, так и другие материальные и нематериальные активы. В качестве вклада могут быть учтены затраты и труд, связанные с выполнением операторских функций и функций по управлению процессами.</p> <p>3. Если в общий капитал вносятся материальные активы (товары), то стоимость таких активов должна быть определена независимыми экспертами.</p> <p>4. В качестве взноса в капитал не допускается внесение долговых обязательств (дебиторскую задолженность), за исключением случаев, когда они неотделимы от других активов, вносимых в виде взноса в капитал. При этом стоимость чистых активов должна быть подтверждена независимыми аудиторами.</p> <p>5. При создании юридического лица в рамках договора шарика должно быть предусмотрено обязательство каждого партнера действовать в рамках договора шарика и в интересах компании, а также безусловного соблюдения правил и принципов Шарията.</p>	<p>Статья 738-18. Формирование капитала</p> <p>1. Партнеры осуществляют свой вклад в общий капитал в соответствии с условиями договора шарика/мушарака.</p> <p>2. В качестве вклада в общий капитал партнеры вправе вносить как денежные средства, так и другие материальные и нематериальные активы. В качестве вклада могут быть учтены затраты и труд, связанные с выполнением операторских функций и функций по управлению процессами.</p> <p>3. Если в общий капитал вносятся материальные активы (товары), то стоимость таких активов должна быть определена независимыми экспертами.</p> <p>4. В качестве взноса в капитал не допускается внесение долговых обязательств (дебиторскую задолженность), за исключением случаев, когда они неотделимы от других активов, вносимых в виде взноса в капитал. При этом стоимость чистых активов должна быть подтверждена независимыми аудиторами.</p> <p>5. При создании юридического лица в рамках договора шарика/мушарака должно быть предусмотрено обязательство каждого партнера действовать в рамках договора шарика/мушарака и в интересах компании, а также безусловного соблюдения правил и принципов Шарията.</p>
<p>10. Статья 738-19. Распределение прибылей и убытков</p> <p>1. В договоре шарика должен быть предусмотрен порядок распределения прибыли между сторонами в виде доли от полученной прибыли пропорционально вкладу каждого партнера в партнерский капитал. Прибыль не может быть установлена в виде фиксированной денежной суммы. Каждый партнер несет убытки в соответствии со своей внесенной долей в капитал.</p> <p>2. Прибыль должна распределяться по фактическим результатам, без учета ожидаемой прибыли от деятельности компании.</p>	<p>Статья 738-19. Распределение прибылей и убытков</p> <p>1. В договоре шарика/мушарака должен быть предусмотрен порядок распределения прибыли между сторонами в виде доли от полученной прибыли пропорционально вкладу каждого партнера в партнерский капитал. Прибыль не может быть установлена в виде фиксированной денежной суммы. Каждый партнер несет убытки в соответствии со своей внесенной долей в капитал.</p> <p>2. Прибыль должна распределяться по фактическим результатам, без учета ожидаемой прибыли от деятельности компании.</p>

6

3. Стороны могут предусматривать фиксированное вознаграждение партнера, который свой вклад вносит в виде оказания услуг по управлению средствами компании, учрежденной на основе договора шарика, или который предоставляет свои услуги в какой-либо иной форме, к примеру, предоставляет услуги в области бухгалтерского учета. При этом стороны договора шарика/мушарака могут определить такому партнеру большую часть прибыли, чем если бы он заработал ее в партнерском капитале.

4. Не допускается получение из прибыли единовременной суммы в качестве доли в прибыли или получение процента от капитала компании, созданной на основе договора шарика.

5. Партнеры вправе распределять часть средств любой стороны авансом, которая должна быть учтена при окончательном расчете. В случае если размер выплаченного аванса окажется выше положенной доли прибыли, сторона, получившая такую сумму, обязана компенсировать разницу.

6. Если предметом договора шарика являются активы, приобретенные для сдачи в аренду (лизинг), или предметом договора шарика/мушарака являются услуги, то сумма, полученная от этих сделок, распределяется пропорционально для сдачи в аренду (лизинг), или предметом договора шарика/мушарака является предоставление и компенсация в конце срока действия договора шарика/мушарака.

7. Стороны вправе не распределять полученную прибыль полностью или часть ее и направлять такую сумму на резервы платежеспособности или резервы для покрытия потери капитала (резерв инвестиционного риска), а также направлять ее в качестве благотворительных пожертвований.

8. Запрещается включать в договор шарика условие, которое может привести к нарушению принципа распределения прибыли.

9. При завершении срока партнерства или его ликвидации, поступившая от продаж всех существующих активов компания, приобретшая от продаж всех существующих активов на основе договора шарика может окончательно распределиться на основе договора шарика по рыночной стоимости.

[illegible]

<p>кызмат көрсөтүүлөр болсо, мындай бүтүмдөрдөн алынган сумма ар жыл сайын өнөктөштөрдүн ортосунда аванс катары бөлүштүрүлөт жана шарика келишиминин мөөнөтүнүн акырында жөнгө салынууга жана орду толтурулууга жатат.</p> <p>7. Тараптар алынган пайданы толук бойдон же анын бөлүгүн бөлүштүрбөөгө жана мындай сумманы төлөөгө жарамдуулук резервине же капиталдын жоготууларын жабуу үчүн резервге (инвестициялык тобокелдин резервине) багыттоого, ошондой эле кайрымдуулук көрсөтүүлөр катары жумшоого укуктуу.</p> <p>8. Пайданы бөлүштүрүү принцибин бузууга алып келүүчү шарттарды шарика келишимине киргизүүгө тыюу салынат.</p> <p>9. Өнөктөштүктүн мөөнөтү аяктаганда же ал жоюлганда компаниянын бар болгон бүткүл активдерин сатуудан түшкөн пайда шарика келишиминин негизинде, алардын рыноктук наркы боюнча биротоло бөлүштүрүлүшү мүмкүн.</p>	<p>6. Эгерде шарика/мушарака келишиминин предмети болуп ижарага (лизингге) берүү үчүн сатып алынган активдер саналса же келишимдин предмети кызмат көрсөтүүлөр болсо, мындай бүтүмдөрдөн алынган сумма ар жыл сайын өнөктөштөрдүн ортосунда аванс катары бөлүштүрүлөт жана шарика/мушарака келишиминин мөөнөтүнүн акырында жөнгө салынууга жана орду толтурулууга жатат.</p> <p>7. Тараптар алынган пайданы толук бойдон же анын бөлүгүн бөлүштүрбөөгө жана мындай сумманы төлөөгө жарамдуулук резервине же капиталдын жоготууларын жабуу үчүн резервге (инвестициялык тобокелдин резервине) багыттоого, ошондой эле кайрымдуулук көрсөтүүлөр катары жумшоого укуктуу.</p> <p>8. Пайданы бөлүштүрүү принцибин бузууга алып келүүчү шарттарды шарика/мушарака келишимине киргизүүгө тыюу салынат.</p> <p>9. Өнөктөштүктүн мөөнөтү аяктаганда же ал жоюлганда компаниянын бар болгон бүткүл активдерин сатуудан түшкөн пайда шарика/мушарака келишиминин негизинде, алардын рыноктук наркы боюнча биротоло бөлүштүрүлүшү мүмкүн.</p>
<p>738-20-статья. Өнөктөштүктөгү үлүштү өзгөртүү</p> <p>1. Өнөктөштөр шарика келишиминде пайданы бөлүштүрүү датасына карата аны бөлүштүрүүдөгү өнөктөштөрдүн үлүшүн өзгөртүүнүн мүмкүндүгүн кароого же пайданы бөлүштүрүү күнүндө өнөктөштүн ага тиешелүү пайданын бөлүгүн башка өнөктөштүн пайдасына өткөрүп берүү укугун кароого укуктуу.</p> <p>2. Банк башка өнөктөштөрдүн чыгашаларын ыктыярдуу түрдө өзүнө алууга укугу жок. Бирок, башка өнөктөштөрдүн чыгаша келип чыккан учурда ал үчүн жоопкерчиликти эч кандай алдын ала шарттарсыз ыктыярдуу түрдө өзүнө алуу укугу шарика келишиминде каралышы мүмкүн.</p> <p>3. Пайданын туруктуулугуна же туруктуу эместигине карабастан, өнөктөштөр аны бөлүштүрүүнүн методун пайдалануу тууралуу жобону шарика келишиминде кароого укуктуу. Пайданы бөлүштүрүүнүн кайсы</p>	<p>738-20-статья. Өнөктөштүктөгү үлүштү өзгөртүү</p> <p>1. Өнөктөштөр шарика/мушарака келишиминде пайданы бөлүштүрүү датасына карата аны бөлүштүрүүдөгү өнөктөштөрдүн үлүшүн өзгөртүүнүн мүмкүндүгүн кароого же пайданы бөлүштүрүү күнүндө өнөктөштүн ага тиешелүү пайданын бөлүгүн башка өнөктөштүн пайдасына өткөрүп берүү укугун кароого укуктуу.</p> <p>2. Банк башка өнөктөштөрдүн чыгашаларын ыктыярдуу түрдө өзүнө алууга укугу жок. Бирок, башка өнөктөштөрдүн чыгаша келип чыккан учурда ал үчүн жоопкерчиликти эч кандай алдын ала шарттарсыз ыктыярдуу түрдө өзүнө алуу укугу шарика/мушарака келишиминде каралышы мүмкүн.</p> <p>3. Пайданын туруктуулугуна же туруктуу эместигине карабастан, өнөктөштөр аны бөлүштүрүүнүн методун пайдалануу тууралуу жобону шарика/мушарака келишиминде кароого укуктуу. Пайданы</p>

8

	шарика/мушарака по рыночной стоимости.
<p>11. Статья 738-20. Изменение доли в партнерстве</p> <p>1. Партнеры вправе предусмотреть в договоре шарика возможность изменения доли партнеров в распределении прибыли на дату ее распределения, или право партнера уступить в день распределения прибыли часть прибыли, полагающуюся ему, в пользу другого партнера.</p> <p>2. Банк не вправе добровольно принимать убытки других партнеров. Но в договоре шарика может быть предусмотрено право других партнеров добровольно принять, без всякого предварительного условия, ответственность за убытки в момент их возникновения.</p> <p>3. Партнеры вправе предусмотреть в договоре шарика положения об использовании метода распределения прибыли независимо от того, постоянная она или нет. Использование какого-либо метода распределения прибыли не должно приводить к нарушению принципа распределения прибыли или к исключению участника из участия в прибыли. Любое условие или метод распределения прибыли, которые могут привести к такому результату, являются недействительными.</p> <p>4. Изменение доли вкладов участников договора шарика влечет изменение коэффициента распределения прибыли и размеров убытков, относимых на каждого партнера, с учетом измененных размеров их вклада в партнерский капитал.</p>	<p>Статья 738-20. Изменение доли в партнерстве</p> <p>1. Партнеры вправе предусмотреть в договоре шарика/мушарака возможность изменения доли партнеров в распределении прибыли на дату ее распределения, или право партнера уступить в день распределения прибыли часть прибыли, полагающуюся ему, в пользу другого партнера.</p> <p>2. Банк не вправе добровольно принимать убытки других партнеров. Но в договоре шарика/мушарака может быть предусмотрено право других партнеров добровольно принять, без всякого предварительного условия, ответственность за убытки в момент их возникновения.</p> <p>3. Партнеры вправе предусмотреть в договоре шарика/мушарака положения об использовании метода распределения прибыли независимо от того, постоянная она или нет. Использование какого-либо метода распределения прибыли не должно приводить к нарушению принципа распределения прибыли или к исключению участника из участия в прибыли. Любое условие или метод распределения прибыли, которые могут привести к такому результату, являются недействительными.</p> <p>4. Изменение доли вкладов участников договора шарика/мушарака влечет изменение коэффициента распределения прибыли и размеров убытков, относимых на каждого партнера, с учетом измененных размеров их вклада в партнерский капитал.</p>
<p>12. Статья 738-21. Ответственность партнеров по договору шарика</p> <p>1. В договоре шарика должна быть предусмотрена ответственность партнеров за предоставление обеспечения для покрытия убытков в случае неправомерных действий, халатности, небрежного отношения или нарушения договора шарика партнерами/партнером.</p>	<p>Статья 738-21. Ответственность партнеров по договору шарика/мушарака</p> <p>1. В договоре шарика/мушарака должна быть предусмотрена ответственность партнеров за предоставление обеспечения для покрытия убытков в случае неправомерных действий, халатности, небрежного отношения или нарушения договора шарика/мушарака</p>

8

13.	<p>Статья 738-22. Срок действия договора шарика. Прекращение деятельности учредительного юридического лица</p> <p>1. Стороны могут заключить договор шарика как на определенный срок, так и без указания срока, либо установить в качестве основания для прекращения договора шарика отменительное условие (условие, являющееся основанием для прекращения договора шарика).</p> <p>Договор шарика прекращается также в случае ликвидации учредительного юридического лица в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.</p> <p>2. Каждый партнер имеет право выйти из партнерства на условиях договора шарика. Выход одного из партнеров не влечет</p>	<p>Статья 738-22. Срок действия договора шарика/мушарака. Прекращение деятельности учредительного юридического лица</p> <p>1. Стороны могут заключить договор шарика/мушарака как на определенный срок, так и без указания срока, либо установить в качестве основания для прекращения договора шарика/мушарака отменительное условие (условие, являющееся основанием для прекращения договора шарика/мушарака).</p> <p>Договор шарика/мушарака прекращается также в случае ликвидации учредительного партнерства юридического лица в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.</p> <p>2. Каждый партнер имеет право выйти из партнерства на условиях договора шарика/мушарака.</p>
	<p>2. Если гарантия возмещения убытков, понесенных некоторыми или всеми партнерами, предоставляется третьей стороной, то такая гарантия должна отвечать следующим требованиям:</p> <p>(1) правоспособность и финансовое обязательство третьей стороны, выступающей в качестве гаранта, должны быть независимыми от договора шарика;</p> <p>(2) гарантия не может быть предоставлена за определенную комиссию и не может быть связана с договором шарика;</p> <p>(3) третьей стороне, выступающей в качестве гаранта, не должно принадлежать более половины сумм капитала в компании, которой она дает гарантию;</p> <p>(4) компания, получившей гарантию, не должно принимать более половины сумм капитала компании, предоставляющей такую гарантию;</p> <p>(5) партнер, в пользу которого выдана гарантия третьей стороной, не имеет право отказываться от выполнения своих обязательств по договору шарика, если гарант не выполнит условия гарантии.</p>	<p>партнерами/партнером.</p> <p>2. Если гарантия возмещения убытков, понесенных некоторыми или всеми партнерами, предоставляется третьей стороной, то такая гарантия должна отвечать следующим требованиям:</p> <p>(1) правоспособность и финансовое обязательство третьей стороны, выступающей в качестве гаранта, должны быть независимыми от договора шарика/мушарака;</p> <p>(2) гарантия не может быть предоставлена за определенную комиссию и не может быть связана с договором шарика/мушарака;</p> <p>(3) третьей стороне, выступающей в качестве гаранта, не должно принадлежать более половины сумм капитала в компании, которой она дает гарантию;</p> <p>(4) компания, получившей гарантию, не должно принимать более половины сумм капитала компании, предоставляющей такую гарантию;</p> <p>(5) партнер, в пользу которого выдана гарантия третьей стороной, не имеет право отказываться от выполнения своих обязательств по договору шарика/мушарака, если гарант не выполнит условия гарантии.</p>

<p>бир методунай колдонуу пайдаланы берүштүрүү принцибинин бузулушуна жана катышуучуна катышуудагы алыш келбеге тийиш.</p> <p>Пайда берүштүрүүнүн мындай натыйжасы алыш келиши мүмкүн болгон кайсы болбосун шарты же методу жараксыз болуп саналат.</p> <p>4. Шарика келишиминин катышуучуларынын салымдар үлүшүн пайда берүштүрүүнүн жана чыгашалардын өлчөмүнүн ар бир өнөктөшкө тийиштүү болуу турган коэффициенттин салымдар өлчөмүнүн ар бир өнөктөшкө тийиштүү болуу турган коэффициентинин алардын өнөктөштүк капиталындагы салымдын өзгөрүүсү эсепке алуу менен өзгөрүүтө алыш келет.</p>	<p>738-21-статья. Шарика келишими боюнча өнөктөштөрдүн жоопкерчилиги</p> <p>1. Өнөктөштөр/өнөктөш үчкү ченемсиз аракеттерди жасаган, шарика келишимине карата пайдаланылат, кайдыгер мамилени көрсөткөн же аны бузган учурда чыгашаларды жабууну камсыз кылууга өнөктөштөрдүн жоопкерчилиги шарика келишиминде каралууга тийиш.</p> <p>2. Эгерде айрым же бардык өнөктөштөр тарткан чыгашалардын ордун толтуруунун кепилигинин үчүнчү тарап берсе, мындай кепилик төмөнкүдөй талаптарга жооп берүүтө тийиш:</p> <p>(1) кепил катары чыгуучу үчүнчү тараптын укукка жарамдуулугу жана финансылык милдеттенмеси шарика/мушарака келишимине көз карандысыз болушу керек;</p> <p>(2) кепилик бергилүү бир компенсация үчүн берилиши жана шарика/мушарака келишими менен байланышта болушу мүмкүн эмес;</p> <p>(3) кепил катары чыгуучу үчүнчү тарап кепилик берген компаниядагы капиталдын суммасынын жарымынан көбү бул тарапка таандык болбошу керек;</p> <p>(4) компания кепилик берүүчү компаниянын капиталынын суммасынын жарымынан көбү кепилик алган компанияга таандык болбошу керек;</p>	<p>738-21-статья. Шарика/мушарака келишими боюнча өнөктөштөрдүн жоопкерчилиги</p> <p>1. Өнөктөштөр/өнөктөш үчкү ченемсиз аракеттерди жасаган, шарика/мушарака келишимине карата пайдаланылат, кайдыгер мамилени көрсөткөн же аны бузган учурда чыгашаларды жабууну камсыз кылууга өнөктөштөрдүн жоопкерчилиги шарика/мушарака келишиминде каралууга тийиш.</p> <p>2. Эгерде айрым же бардык өнөктөштөр тарткан чыгашалардын ордун толтуруунун кепилигинин үчүнчү тарап берсе, мындай кепилик төмөнкүдөй талаптарга жооп берүүтө тийиш:</p> <p>(1) кепил катары чыгуучу үчүнчү тараптын укукка жарамдуулугу жана финансылык милдеттенмеси шарика/мушарака келишимине көз карандысыз болушу керек;</p> <p>(2) кепилик бергилүү бир компенсация үчүн берилиши жана шарика/мушарака келишими менен байланышта болушу мүмкүн эмес;</p> <p>(3) кепил катары чыгуучу үчүнчү тарап кепилик берген компаниядагы капиталдын суммасынын жарымынан көбү бул тарапка таандык болбошу керек;</p> <p>(4) компания кепилик берүүчү компаниянын капиталынын суммасынын жарымынан көбү кепилик алган компанияга таандык болбошу керек;</p>
---	---	--

<p>болбошу керек;</p> <p>5) пайдасына үчүнчү тараптын кепилдиги берилген өнөктөш, эгерде кепил кепилдиктин шарттарын аткарбаса, шарика келишими боюнча өз милдеттенмелерин аткаруудан баш тартууга укуктуу болбойт.</p>	<p>5) пайдасына үчүнчү тараптын кепилдиги берилген өнөктөш, эгерде кепил кепилдиктин шарттарын аткарбаса, шарика/мушарака келишими боюнча өз милдеттенмелерин аткаруудан баш тартууга укуктуу болбойт.</p>
<p>738-22-статья. Шарика келишимин колдонуу мөөнөтү. Түзүлгөн юридикалык жактын иш-аракетин токтотуу</p> <p>1. Тараптар шарика келишимин белгилүү бир мөөнөткө да, мөөнөтүн көрсөтүүсүз да түзүшү мүмкүн же болбосо жокко чыгаруучу шартты (шарика келишимин токтотуу үчүн негиз болуп саналган шартта) шарика келишимин токтотуу үчүн негиз катары белгилей алат.</p> <p>Ошондой эле, шарика келишими өнөктөштөр тарабынан түзүлгөн юридикалык жак Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жоюлган учурда токтотулат.</p> <p>2. Ар бир өнөктөш шарика келишиминин шарттарында өнөктөштүктөн чыгууга укуктуу. Өнөктөштөрдүн биринин чыгын кетини, эгерде калган өнөктөштөрдүн саны эки же андан көптү түзсө, калган өнөктөштөрдүн өнөктөштүгүн токтотууга алын келбейт.</p> <p>3. Эгерде шарика келишими белгилүү бир мөөнөткө түзүлгөн болсо, шарика келишиминин өнөктөштөрү өнөктөштүктү тараптардын макулдашуусу боюнча мөөнөтүнөн мурда токтотууга укуктуу. Мындай учурлардын баарында шарика келишими токтотулганга чейин өнөктөштөр ишке ашыра турган милдеттенмелер жана аракеттер өзгөрүүсүз калат жана алардын бар болушу сакталат.</p> <p>4. Шарика келишиминин негизинде түзүлгөн юридикалык жак шарика келишиминин колдонуу мөөнөтү бүткөндө же тараптардын макулдашуусу боюнча мөөнөтүнөн мурда өз иш-аракетин токтотот.</p> <p>5. Өнөктөштөр түзгөн юридикалык жак жоюлган учурда тараптар юридикалык жакты иш жүзүндө жоюунун жүрүшүндө сакталып калган</p>	<p>738-22-статья. Шарика/мушарака келишимин колдонуу мөөнөтү. Түзүлгөн юридикалык жактын иш-аракетин токтотуу</p> <p>1. Тараптар шарика/мушарака келишимин белгилүү бир мөөнөткө да, мөөнөтүн көрсөтүүсүз да түзүшү мүмкүн же болбосо жокко чыгаруучу шартты (шарика/мушарака келишимин токтотуу үчүн негиз болуп саналган шарт) шарика/мушарака келишимин токтотуу үчүн негиз катары белгилей алат.</p> <p>Ошондой эле, шарика/мушарака келишими өнөктөштөр тарабынан түзүлгөн юридикалык жак Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жоюлган учурда токтотулат.</p> <p>2. Ар бир өнөктөш шарика/мушарака келишиминин шарттарында өнөктөштүктөн чыгууга укуктуу.</p> <p>3. Эгерде шарика/мушарака келишими белгилүү бир мөөнөткө түзүлгөн болсо, шарика/мушарака келишиминин өнөктөштөрү өнөктөштүктү тараптардын макулдашуусу боюнча мөөнөтүнөн мурда токтотууга укуктуу. Мындай учурлардын баарында шарика/мушарака келишими токтотулганга чейин өнөктөштөр ишке ашыра турган милдеттенмелер жана аракеттер өзгөрүүсүз калат жана алардын бар болушу сакталат.</p> <p>4. Шарика/мушарака келишиминин негизинде түзүлгөн юридикалык жак шарика/мушарака келишиминин колдонуу мөөнөтү бүткөндө же тараптардын макулдашуусу боюнча мөөнөтүнөн мурда өз аракетин токтотот.</p> <p>5. Өнөктөштөр түзгөн юридикалык жак жоюлган учурда тараптар юридикалык жакты иш жүзүндө жоюунун жүрүшүндө сакталып</p>

10

<p>прекращения партнерства оставшихся партнеров, если число оставшихся партнеров составляет два и более.</p> <p>3. Если договор шарика заключен на определенный срок, партнеры договора шарика вправе по соглашению сторон прекратить партнерство досрочно. Во всех таких случаях обязательства и действия, которые партнеры совершают до прекращения договора шарика, остаются неизменными и продолжают существовать.</p> <p>4. Юридическое лицо, учрежденное на основании договора шарика, прекращает свою деятельность по истечении срока действия договора шарика или досрочно по соглашению сторон.</p> <p>5. В случае ликвидации учрежденного партнерами юридического лица стороны вправе заключить новый договор шарика на основе активов, сохранившихся в ходе фактической ликвидации юридического лица.</p> <p>6. Если ликвидация связана с истечением срока договора шарика, то все существующие активы реализуются по рыночным ценам, а доходы от реализации используются на следующие цели:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) на покрытие издержек ликвидации; 2) на уплату по финансовым обязательствам; 3) на распределение оставшихся активов среди партнеров в соответствии с их долей в общем капитале. Если активов недостаточно и стороны не могут вернуть весь свой вложенный капитал, активы распределяются пропорционально их доле в общем капитале. 	<p>3. Если договор шарика/мушарака заключен на определенный срок, партнеры договора шарика/мушарака вправе по соглашению сторон прекратить партнерство досрочно. Во всех таких случаях обязательства и действия, которые партнеры совершают до прекращения договора шарика/мушарака, остаются неизменными и продолжают существовать.</p> <p>4. Юридическое лицо, учрежденное на основании договора шарика/мушарака, прекращает свою деятельность по истечении срока действия договора шарика/мушарака или досрочно по соглашению сторон.</p> <p>5. В случае ликвидации учрежденного партнерами юридического лица стороны вправе заключить новый договор шарика/мушарака на основе активов, сохранившихся в ходе фактической ликвидации юридического лица.</p> <p>6. Если ликвидация связана с истечением срока договора шарика/мушарака, то все существующие активы реализуются по рыночным ценам, а доходы от реализации используются на следующие цели:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) на покрытие издержек ликвидации; 2) на уплату по финансовым обязательствам; 3) на распределение оставшихся активов среди партнеров в соответствии с их долей в общем капитале. Если активов недостаточно и стороны не могут вернуть весь свой вложенный капитал, активы распределяются пропорционально их доле в общем капитале.
<p>14. § 4. Договор мушарака</p> <p>Статья 738-23. Общие положения по договору мушарака</p> <p>1. Договор мушарака - это форма партнерства на основе договора шарика, в котором один из партнеров обещает постепенно выкупать</p>	<p>§ 4. Договор убывающая мушарака</p> <p>Статья 738-23. Общие положения по договору убывающая мушарака</p> <p>1. Договор убывающая мушарака – это форма партнерства на основе договора шарика/мушарака, в котором один из партнеров</p>

10

<p>15.</p> <p>§ 5. Договор иждара</p> <p>Статья 738-24. Общие положения по договору иждара</p> <p>1. Договор иждара — это договор по ссуде на имущество.</p> <p>2. Договор иждара — это договор, по которому одна сторона (арендатор) обязуется предоставить другой стороне (арендатору) имущество за плату во временное владение и пользование или временное пользование.</p> <p>3. Запрещается включать в договор иждара какое-либо условие, которое дает одной стороне право отзывать свою долю из партнерского капитала.</p> <p>4. К отношениям по договорам иждара применяются правила, предусмотренные параграфом 3 настоящей главы.</p> <p>5. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательства и дополнительные условия и требования к договорам иждара.</p>	<p>1. Договор иждара — это договор по ссуде на имущество.</p> <p>2. Договор иждара — это договор, по которому одна сторона (арендатор) обязуется предоставить другой стороне (арендатору) имущество за плату во временное владение и пользование или временное пользование.</p> <p>3. Запрещается включать в договор иждара какое-либо условие, которое дает одной стороне право отзывать свою долю из партнерского капитала.</p> <p>4. К отношениям по договорам иждара применяются правила, предусмотренные параграфом 3 настоящей главы.</p> <p>5. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательства и дополнительные условия и требования к договорам иждара.</p>
---	--

<p>активдердин негизинде жаныш шарика келишимин түзүүгө уруктуу.</p> <p>6. Эгерде жоюу шарика келишиминин мөөнөтүнүн бүтүшүнө байланыштуу болсо, бардык бар активдер рыноктук баала сатылат, ал эми сатуудан түшкөн кирешелер төмөнкүдөй максаттарга жумшалат:</p> <p>1) жоюуга кеткен чыгымдарды жабууга;</p> <p>2) финансылык милдеттенмелер боюнча төлөөгө;</p> <p>3) калган активдердин өнөктөштөрүнүн опросундагы алардын жалпы капиталгагы үлүшүнө ылайык бөлүштүрүүгө. Эгерде активдер жетишсиз болсо жана тараптар өздерү салган капиталдын толук кайтарып ала албаса, активдер алардын жалпы капиталгагы үлүшүнө жараша пропорциялуу түрө бөлүштүрүлөт.</p>	<p>§ 4. Мушарака келишими</p> <p>738-23-статья. Мушарака келишимини боюнча жашы жоболор</p> <p>1. Мушарака келишиминин негизиндеги өнөктөштөрүн бири башка өнөктөштүн үлүшүн, ушул үлүшкө менчик укугу өзүнө толук өткөнгө чейин акырындап сатып алууну убада кылат.</p> <p>2. Мушарака келишиминин, ошондой эле үлүштүн өзүн сатып алуу жөнүндө келишим шарика келишиминде мындай келишимдерди түзүү караганалдыгына же карапалаңалдыгына карабастан түзүлөт. Аталган келишимдердин бири башка келишимди түзүү шартында түзүүгө жол берибейт.</p> <p>3. Кайсы болбосун тарапка өнөктөштүктүн капиталынан өз үлүшүн артк кайтарып алуу үчүн бере турган кандайдыр бир жобону мушарака келишиминин киргизүүгө тыюу салынат.</p> <p>4. Мушарака келишимин боюнча мамилелерге карата ушул главанын 3-параграфында каралган эрежелер колдонулат.</p>
<p>6. Эгерде жоюу шарика/мушарака келишиминин мөөнөтүнүн бүтүшүнө байланыштуу болсо, бардык бар активдер рыноктук баала сатылат, ал эми сатуудан түшкөн кирешелер төмөнкүдөй максаттарга жумшалат:</p> <p>1) жоюуга кеткен чыгымдарды жабууга;</p> <p>2) финансылык милдеттенмелер боюнча төлөөгө;</p> <p>3) калган активдердин өнөктөштөрүнүн опросундагы алардын жалпы капиталгагы үлүшүнө ылайык бөлүштүрүүгө. Эгерде активдер жетишсиз болсо жана тараптар өздерү салган капиталдын толук кайтарып ала албаса, активдер алардын жалпы капиталгагы үлүшүнө жараша пропорциялуу түрө бөлүштүрүлөт.</p>	<p>§ 4. Кемүүчү мушарака келишиминин</p> <p>738-23-статья. Кемүүчү мушарака келишимин боюнча жашы жоболор</p> <p>1. Кемүүчү мушарака келишиминин негизиндеги өнөктөштүктүн формасы, анда өнөктөштөрүн бири башка өнөктөштүн үлүшүн, ушул үлүшкө менчик укугу өзүнө толук өткөнгө чейин акырындап сатып алууну убада кылат.</p> <p>2. Кемүүчү мушарака келишиминин, ошондой эле үлүштүн өзүн сатып алуу жөнүндө келишим шарика келишиминде мындай келишимдерди түзүү караганалдыгына же карапалаңалдыгына карабастан түзүлөт. Аталган келишимдердин бири башка келишимди түзүү шартында түзүүгө жол берибейт.</p> <p>3. Кайсы болбосун тарапка өнөктөштүктүн капиталынан өз үлүшүн артк кайтарып алуу үчүн бере турган кандайдыр бир жобону кемүүчү мушарака келишиминин киргизүүгө тыюу салынат.</p> <p>4. Кемүүчү мушарака келишимин боюнча мамилелерге карата ушул главанын 3-параграфында каралган эрежелер колдонулат.</p>

	<p>5. Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында кемүүчү мушарака келишимдерине карата милдеттүү жана кошумча шарттар жана талаптар каралышы мүмкүн.</p>
<p style="text-align: center;">§ 5. Иджара келишими</p> <p>738-24-статья. Иджара келишими боюнча жалпы жоболор</p> <p>1. Иджара келишими — бул, ижарага берүүчүнүн жабдууну же башка мүлктү менчикке атайылап сатып алуучу жана макулдашылган мөөнөткө аны убактылуу ээлик кылуу жана пайдалануу үчүн ижарачыга мүлктүк жалдоого (ижарага) берүүсү боюнча келишим, мындай берүү акы төлөө негизинде, түзүлгөн иджара келишимине ылайык (сатып алуусуз) же иджара мунтахийя биттамлик келишимине ылайык (сатып алуу менен) сатып алуу укугу менен же аны өз жүргүзүлөт.</p> <p>2. Эгерде тиешелүү лицензиясы бар банк же банк-банкетик эмес финансы кредиттик уюм иджара келишиминин тарабы болсо, Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында алар үчүн кошумча шарттар жана талаптар каралышы мүмкүн.</p> <p>3. Ушул параграфтын жоболору иджара мунтахийя биттамлик келишимине карата да колдонулат.</p>	<p style="text-align: center;">§ 5. Иджара келишими</p> <p>738-24-статья. Иджара келишими боюнча жалпы жоболор</p> <p>1. Иджара келишими — бул ижара берүүчү кардардын билдирмеси боюнча мүлктү же болбосо ижарачы кайрылган учурда ижара берүүчүнүн менчигинде турган мүлктү өз менчигине сатып алуу же болбосо ижарачыга макулдашылган мөөнөткө белгилүү бир акы төлөө негизинде ижарага сунушталуучу, ижарачынын билдирмеси боюнча ижара берүүчү мүлктү пайдалануу укугуна ээ болуу каралган келишим.</p> <p>Ошондой эле иджара келишиминде кызматтарды каржылоо каралышы мүмкүн, ага ылайык мындай укукту ижарачыга макулдашылган мөөнөткө белгилүү бир акы төлөө негизинде андан ары ижарага сунуштоо менен ижара берүүчү ижарачынын билдирмеси боюнча кызматтардан пайдалануу укугуна ээ болот.</p> <p>2. Иджара мунтахийя биттамлик келишими — бул иджара келишиминин шарттарын камтыган келишим, ага ылайык кардар ижарага алынган мүлктү келишимдин шарттарына ылайык сатып алууга милдеттенет.</p> <p>3. Эгерде тиешелүү лицензияга ээ банк иджара же иджара мунтахийя биттамлик келишимине ылайык тараптардын бири болуп саналса, Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларына ылайык ал үчүн кошумча шарттар жана талаптар каралышы мүмкүн.</p> <p>4. Ушул параграфтын жоболору иджара мунтахийя биттамлик келишимине карата да колдонулат.</p> <p>5. Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук</p>

12

	<p>2. В случае если банк, имеющий соответствующую лицензию, является стороной договора иджара, для него нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены дополнительные условия и требования.</p> <p>3. Положения настоящего параграфа применяются также в отношении договора иджара мунтахийя биттамлик.</p> <p>включающий в себя условия договора иджара, согласно которому клиент обязуется выкупить арендованное имущество в соответствии с условиями договора.</p> <p>3. В случае если банк, имеющий соответствующую лицензию, является стороной договора иджара или иджара мунтахийя биттамлик, для него нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены дополнительные условия и требования.</p> <p>4. Положения настоящего параграфа применяются также в отношении договора иджара мунтахийя биттамлик.</p> <p>5. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательные и дополнительные условия и требования к договорам иджара.</p>
<p>16. Статья 738-25. Предмет договора иджара</p> <p>1. Предметом договора иджара может быть любое движимое и недвижимое имущество.</p> <p>2. Предмет договора иджара должен использоваться при условии его сохранения, а выгоды, получаемые от исполнения договора иджара, должны соответствовать законодательству и требованиям Шарната.</p> <p>3. Предметом договора иджара может быть доля в отдельных активах, которые держат вместе с арендатором, независимо от того, является ли арендатор партнером арендодателя или нет. В этом случае арендатор может получить выгоду от арендованной доли таким же способом, какой использует арендодатель, т.е. путем режима разделения времени или путем определения какой-то части собственности.</p>	<p>Статья 738-25. Предмет договора иджара</p> <p>1. Утратил силу.</p> <p>2. Предметом договора иджара может быть движимое (кроме денег, ценных бумаг и потребляемого имущества) и недвижимое имущество, либо услуги, которыми можно пользоваться при условии, если извлекаемая польза не противоречит стандартам Шарната.</p> <p>3. Предметом договора иджара может быть доля в отдельных активах, которые держат вместе с арендатором, независимо от того, является ли арендатор партнером арендодателя или нет. В этом случае арендатор может получить выгоду от арендованной доли таким же способом, какой использует арендодатель, т.е. путем режима разделения времени или путем определения какой-то части собственности.</p>
<p>17. Статья 738-26. Стороны договора иджара</p> <p>1. Сторонами договора иджара являются арендатор,</p>	<p>Статья 738-26. Стороны договора иджара</p> <p>1. Утратил силу.</p>

12

		актыларында иджара келишимдерине карата милдеттүү жана кошумча шарттар жана талаптар каралышы мүмкүн.
	<p>738-25-статья. Иджара келишиминин предмети</p> <p>1. Кайсы болбосун кыймылдуу же кыймылсыз мүчө иджара келишиминин предмети болушу мүмкүн.</p> <p>2. Иджара келишиминин предмети аны сактап туруу шартында пайдаланылууга тийиш, ал эми иджара келишимин аткаруудан алынган пайда мыйзамдарга жана Шариат талаптарына ылайык келиши керек.</p> <p>3. Ижарачы менен бирге кармап турган айрым активдердеги үлүш, ижарачынын ижара берүүчүгө өнөктөш экендигине же өнөктөш эместигине карабастан иджара келишиминин предмети болушу мүмкүн. Бул учурда ижарачы ижарага алган үлүштөн ижарага берүүчү колдонгон ык менен, башкача айтканда убакытты бөлүштүрүү жолу же менчиктин кайсы бир бөлүгүн аныктоо жолу менен пайда көрүшү мүмкүн.</p>	<p>738-25-статья. Иджара келишиминин предмети</p> <p>1. Күчүн жоготкон катары таанылсын.</p> <p>2. Иджара келишиминин предмети катары кыймылдуу (акчадан, баалуу кагаздардан жана керектелүүчү мүлктөн башка) жана кыймылсыз мүлк же болбосо андан алынуучу пайда Шариат стандарттарына каршы келбеген учурда колдонулуучу кызматтар болушу мүмкүн.</p> <p>3. Ижарачы менен бирге кармап турган айрым активдердеги үлүш, ижарачынын ижара берүүчүгө өнөктөш экендигине же өнөктөш эместигине карабастан иджара келишиминин предмети болушу мүмкүн. Бул учурда ижарачы ижарага алган үлүштөн ижарага берүүчү колдонгон ык менен, башкача айтканда убакытты бөлүштүрүү жолу же менчиктин кайсы бир бөлүгүн аныктоо жолу менен пайда көрүшү мүмкүн.</p>
	<p>738-26-статья. Иджара келишиминин тараптары</p> <p>1. Иджара келишиминин тараптары катары ижарачы, ижарага берүүчү жана сатуучу чыгат.</p> <p>2. Иджара келишимине ылайык, бул келишимдин предметин белгилүү бир төлөмдү төлөө менен белгилүү бир мөөнөткө белгилүү бир шарттарда убактылуу ээлик кылууга жана пайдаланууга алууга милдеттүү болгон жеке же юридикалык жак ижарачы боло алат.</p> <p>Өздүк жана (же) карыздык каражаттардын эсебинен мүлктү менчигине сатып алган жана аны келишимдин предметине карата менчик укугун өткөрүү менен же өткөрбөстөн иджара келишиминин предмети катары ижарачыга белгилүү бир төлөм менен белгилүү бир мөөнөткө жана белгилүү бир шарттарда убактылуу ээлик кылууга жана пайдаланууга берген жеке же юридикалык жак (анын ичинде тиешелүү</p>	<p>738-26-статья. Иджара келишиминин тараптары</p> <p>1. Күчүн жоготкон катары таанылсын.</p> <p>2. Ижарачы - иджара келишимине ылайык келишим предметин белгилүү бир төлөмдү төлөө менен белгилүү бир мөөнөткө, белгилүү бир шарттарда убактылуу ээлик кылууга жана пайдаланууга алган жеке адам же юридикалык жак.</p> <p>Өздүк жана (же) карыздык каражаттардын эсебинен мүлктү менчигине же кызматтарды алууга укукту сатып алган жана аны келишимдин предметине карата менчик укугун өткөрүү менен же өткөрбөстөн иджара келишиминин предмети катары ижарачыга белгилүү бир төлөм менен белгилүү бир мөөнөткө жана белгилүү бир шарттарда убактылуу ээлик кылууга/пайдаланууга берген жеке адам</p>

13

	<p>арендодатель и продавец.</p> <p>2. Арендатором может быть физическое или юридическое лицо, которое в соответствии с договором иджара обязано принять предмет договора за определенную плату на определенный срок и на определенных условиях во временное владение и пользование.</p> <p>Арендодателем может быть физическое или юридическое лицо (в том числе банк, имеющий соответствующую лицензию), которое за счет собственных и (или) заемных средств приобретает в собственность имущество и предоставляет его в качестве предмета договора иджара арендатору за определенную плату на определенный срок и на определенных условиях во временное владение и пользование, с переходом или без перехода к арендатору права собственности на предмет договора.</p> <p>Продавец — физическое или юридическое лицо, которое в соответствии с договором купли-продажи, заключаемым с арендодателем, передает ему в установленный срок имущество, являющееся предметом договора иджара. Продавец может одновременно выступать в качестве арендатора в пределах одного договора иджара.</p> <p>3. Договор иджара может быть заключен с несколькими арендаторами, имеющими право на одну и ту же выгоду в отношении какого-либо имущества и периода его аренды, не определяя какой-либо определенный период времени для определенного лица, при условии неущемления прав каждого арендатора. В этом случае каждый арендатор может получить выгоду от имущества в течение периода, установленного для него согласно договору между арендаторами.</p> <p>4. Арендодатель может приобрести или изготовить описанное в спецификации имущество по заявке арендатора. Арендатор вправе отказаться от имущества, которое не соответствует спецификации.</p>	<p>2. Арендатор — физическое или юридическое лицо, которое в соответствии с договором иджара принимает предмет договора за определенную плату на определенный срок и на определенных условиях во временное владение и пользование.</p> <p>Арендодателем может быть физическое или юридическое лицо (в том числе банк, имеющий соответствующую лицензию), которое за счет собственных и (или) заемных средств приобретает в собственность имущество либо право на получение услуг и предоставляет его в качестве предмета договора иджара арендатору за определенную плату, на определенный срок и на определенных условиях во временное владение/пользование с переходом или без перехода к арендатору права собственности на предмет договора.</p> <p>3. Договор иджара может быть заключен с несколькими арендаторами, имеющими право на одну и ту же выгоду в отношении какого-либо имущества и периода его аренды, не определяя какой-либо определенный период времени для определенного лица, при условии неущемления прав каждого арендатора. В этом случае каждый арендатор может получить выгоду от имущества в течение периода, установленного для него согласно договору между арендаторами.</p> <p>4. Арендодатель может приобрести или изготовить описанное в спецификации имущество по заявке арендатора. Арендатор вправе отказаться от имущества, которое не соответствует спецификации.</p>
18.	<p>Статья 738-27. Порядок заключения договора иджара</p> <p>1. Договор иджара заключается в письменной форме и подлежит</p>	<p>Статья 738-27. Порядок заключения договора иджара</p> <p>1. Договор иджара заключается в письменной форме и подлежит</p>

13

<p>лицензиясы бар банк) ижарага берүүчү боло алат.</p> <p>Сатуучу бул, ижарага берүүчү менен түзүлүүчү сатуу сатып алуу келишимине ылайык, ижара берүүчүгө ижара келишиминин предметти бөлүп сатылган мүлктү белгилеген моонотто сата турган жеке же юридикалык жак. Сатуучу бир ижара келишиминин чегинде бир эле убакта ижарачы катары да чыгышы мүмкүн.</p> <p>3. Иджара келишими ар бир ижарачынын укуктарына доо кетирбөө шартында, белгилүү бир жак үчүн кандайдыр бир мезгил аралыгын аныктабастан, кайсы бир мүлккө жана аны ижарага алуу мезгилине карата бирдей эле пайда алуу укугуна ээ болгон бир нече ижарачы менен түзүлүшү мүмкүн. Мындай учурда ар бир ижарачы ижарачылардын ортосундагы келишимге ылайык ага бөлүнүп берилген мезгил ичинде мүлктөн түшкөн пайдага ээ болушу мүмкүн.</p> <p>4. Ижарага берүүчү өзүнчөлүштө (спецификацияда) сыпатталган мүлктү ижарачынын табыштамасына ылайык сатып алышы же даярдашы мүмкүн. Ижарачы өзүнчөлөнүшкө ылайык келбеген мүлктөн баш тартууга укуктуу.</p>	<p>же юридикалык жак (анын ичинде тиешелүү лицензияга ээ банк) ижарага берүүчү боло алат.</p> <p>3. Иджара келишими ар бир ижарачынын укуктарына доо кетирбөө шартында, белгилүү бир жак үчүн кандайдыр бир мезгил аралыгын аныктабастан, кайсы бир мүлккө жана аны ижарага алуу мезгилине карата бирдей эле пайда алуу укугуна ээ болгон бир нече ижарачы менен түзүлүшү мүмкүн. Мындай учурда ар бир ижарачы ижарачылардын ортосундагы келишимге ылайык ага бөлүнүп берилген мезгил ичинде мүлктөн түшкөн пайдага ээ болушу мүмкүн.</p> <p>4. Ижарага берүүчү өзүнчөлүштө (спецификацияда) сыпатталган мүлктү ижарачынын табыштамасына ылайык сатып алышы же даярдашы мүмкүн. Ижарачы өзүнчөлөнүшкө ылайык келбеген мүлктөн баш тартууга укуктуу.</p>
<p>738-27-статья. Иджара келишимин түзүү тартиби</p> <p>1. Иджара келишими жазуу жүзүндө түзүлөт жана мыйзамдарда каралган учурларда мамлекеттик каттоодон өткөрүлүүгө жана нотариалдык күбөлөндүрүлүүгө жатат.</p> <p>2. Иджара келишими боюнча мүлк иджара келишими түзүлгөндөн кийин өткөрүлүп берилет.</p> <p>3. Ижарачы өз милдеттенмелерин мүнөтү ижарага алуу убадасын аткаруунун кепилдиги катары тараптардын келишүүчү боюнча белгилүү бир сумманы ижарага берүүчүгө төлөйт. Төлөнгөн сумма ижарачы убадасын бузган учурда келтирилген зыянын ордун толтуруу үчүн гана пайдаланылат. Ижарага берүүчү ижарачы менен макулдашуу боюнча, коргоотулгон акчалай каражаттардын суммасын ижарачы менен ижара берүүчүнүн ортосунда түзүлгөн мударабга келишиминин негизинде</p>	<p>738-27-статья. Иджара келишимин түзүү тартиби</p> <p>1. Иджара келишими жазуу жүзүндө түзүлөт жана мыйзамдарда каралган учурларда мамлекеттик каттоодон өткөрүлүүгө жана нотариалдык күбөлөндүрүлүүгө жатат.</p> <p>2. Иджара келишими боюнча мүлк иджара келишими түзүлгөндөн кийин өткөрүлүп берилет.</p> <p>3. Ижарачы тараптар менен макулдашуу боюнча мүлктү ижарага алуу убадасын – милдеттенмесин аткаруунун кепилдиги катары белгилүү өлчөмдөгү сумманы салат. Салынган сумма ижарачы берген убадасын бузууга жол берген болсо, келип чыккан зыянын ордун жабууга, ошондой эле ижарачынын макулдугу боюнча сатылып алына турган мүлктү алып сатуу/сатуу келишими боюнча сатып алуу үчүн же ижара төлөмдөрү үчүн алдын ала төлөм катары</p>

14

<p>нотариальному удостоверению и государственной регистрации в случаях, предусмотренных законом.</p> <p>2. По договору иджара имущество передается после заключения договора иджара.</p> <p>3. Арендатор вносит арендодателю определенную сумму по договоренности сторон, в качестве гарантии выполнения своих обязательств - обещания взять имущество в аренду. Внесенная сумма используется только для возмещения ущерба в случае нарушения арендатором обещания. По согласованию с арендатором арендодатель может использовать указанную сумму денежных средств для инвестиций на основе договора мудараб, заключенного между арендодателем и арендатором.</p>	<p>нотариальному удостоверению и государственной регистрации в случаях, предусмотренных законом.</p> <p>2. По договору иджара имущество передается после заключения договора иджара.</p> <p>3. Арендатор вносит арендодателю определенную сумму по договоренности сторон, в качестве гарантии выполнения своих обязательств - обещания взять имущество в аренду. Внесенная сумма используется для возмещения ущерба в случае нарушения арендатором обещания, а также с согласия арендатора в качестве предоплаты для приобретения имущества по договору купли-продажи приобретаемого имущества или в качестве предварительной оплаты за арендные платежи. По согласованию с арендатором арендодатель может использовать указанную сумму денежных средств для инвестиций на основе договора мудараб, заключенного между арендодателем и арендатором.</p> <p>Предварительные письменные договоренности между арендодателем и арендатором, в том числе заявка от арендатора, содержащая в себе все или некоторые существенные условия договора иджара мунтахийя биттамлик, а также обещание арендодателя приобрести указанное имущество – составляют совокупность лизинговых правоотношений между арендатором и арендодателем и являются неотъемлемой частью договора иджара мунтахийя биттамлик.</p>
<p>19. Статья 738-28. Ответственность сторон по договору иджара</p> <p>1. Если иное не предусмотрено договором иджара, ответственность за любые дефекты имущества, приобретенного арендодателем по заявке арендатора, возлагается на арендодателя.</p> <p>2. Арендатор несет ответственность за любое ухудшение</p>	<p>Статья 738-28. Ответственность сторон по договору иджара</p> <p>1. Если иное не предусмотрено договором иджара, ответственность за любые дефекты имущества, приобретенного арендодателем по заявке арендатора, возлагается на арендодателя.</p> <p>В случае выбора продавца арендатором риск невыполнения продавцом своих обязанностей по поставке имущества и связанные с этим убытки несет арендатор, если иное не предусмотрено договором иджара.</p> <p>2. Арендатор несет ответственность за любое ухудшение</p>

14

инвестициялар үчүн пайдаланышы мүмкүн.	<p>пайдаланылат. Ижарачы менен макулдашуу боюнча ижарачы менен ижара берүүчүнүн ортосунда түзүлгөн мударба келишиминин негизинде ижара берүүчү көрсөтүлгөн акча каражаттарын инвестиция үчүн пайдаланышы мүмкүн.</p> <p>Ижара берүүчү менен ижарачынын ортосунда алдын ала кат түрүндө макулдашылган келишимдер, анын ичинде иджара мунтахийя биттамлик келишиминин бардык же маанилүү шарттарын камтыган ижарачынын билдирмесин жана ошондой эле белгиленген мүлктү сатып алууга ижара берүүчүнүн убадасы – бул, ижарачынын жана ижара берүүчүнүн ортосунда лизингдик укуктук мамилелеринин жыйынтыгын түзөт жана иджара мунтахийя биттамлик келишиминин ажырагыс бөлүгү катары эсептелинет.</p>
<p>738-28-статья. Иджара келишими боюнча тараптардын жоопкерчилиги</p> <p>1. Эгерде иджара келишими боюнча башкача каралбаса, ижарага берүүчү ижарачынын табыштамасы боюнча сатып алган мүлктүн кайсы болбосун мүчүлүштүктөрү үчүн жоопкерчилик ижара берүүчүгө жүктөлөт.</p> <p>2. Ижарачы анын өз аракеттеринин натыйжасында же болбосо иджара келишими боюнча алуу болжолдонгон пайдага таасир этүүчү, анын контролдугунан тышкары турган кандайдыр бир жагдайлардын таасиринин натыйжасында ушул ижарага алынган мүлктүн кайсы болбосун начарлоосу үчүн жоопкерчилик тартат.</p> <p>3. Эгерде ижарага алынган мүлктөн пайда ижарага алуу учурунда ижарачынын укук ченемсиз аракеттеринин натыйжасында толугу менен же бөлүгүндө азайса, ижарачы ижарага берүүчүнүн пайда алышына тоскоолдуктарды жоюуга милдеттүү. Бул учурда ижара</p>	<p>738-28-статья. Иджара келишими боюнча тараптардын жоопкерчилиги</p> <p>1. Эгерде иджара келишими боюнча башкача каралбаса, ижарага берүүчү ижарачынын табыштамасы боюнча сатып алган мүлктүн кайсы болбосун мүчүлүштүктөрү үчүн жоопкерчилик ижара берүүчүгө жүктөлөт.</p> <p>Сатуучу ижарачы катары тандалган учурда, эгерде иджара келишиминде башка шарттар каралбаса, сатуучунун мүлктү сунуштоо жана ага байланыштуу чыгымдар боюнча милдеттенмелерин аткара албай калуу тобокелдиги ижарачыга жүктөлөт.</p> <p>2. Ижарачы анын өз аракеттеринин натыйжасында же болбосо иджара келишими боюнча алуу болжолдонгон пайдага таасир этүүчү, анын контролдугунан тышкары турган кандайдыр бир жагдайлардын таасиринин натыйжасында ушул ижарага алынган мүлктүн кайсы болбосун начарлоосу үчүн жоопкерчилик тартат.</p> <p>3. Эгерде ижарага алынган мүлктөн пайда ижарага алуу учурунда ижарачынын укук ченемсиз аракеттеринин натыйжасында толугу менен же бөлүгүндө азайса, ижарачы ижарага берүүчүнүн пайда</p>

15

<p>арендованного имущества либо в результате его собственных действий, либо в результате воздействия событий, которые находятся вне его контроля, влияющих на выгоды, которые предполагалось получить по договору иджара.</p> <p>3. Если выгода от арендованной собственности снижена полностью или частично в результате неправомерных действий арендатора во время аренды этой собственности, то арендатор обязан устранить препятствия для получения выгоды арендатором. В этом случае срок аренды продлевается на срок, в течение которого арендатор не мог получать выгоду от арендованного имущества, а арендатор не должен отказываться от аренды в течение периода упущенной выгоды.</p> <p>4. Если иное не предусмотрено в договоре иджара, арендодатель осуществляет основное техническое обслуживание, а арендатор осуществляет текущее или периодическое (обычное) техническое обслуживание имущества.</p> <p>5. Арендатор несет ответственность за ущерб, возникший в отношении имущества по его вине.</p>	<p>арендованного имущества либо в результате его собственных действий, либо в результате воздействия событий, которые находятся вне его контроля, влияющих на выгоды, которые предполагалось получить по договору иджара.</p> <p>3. Если выгода от арендованной собственности снижена полностью или частично в результате неправомерных действий арендатора во время аренды этой собственности, то арендатор обязан устранить препятствия для получения выгоды арендатором. В этом случае срок аренды продлевается на срок, в течение которого арендатор не мог получать выгоду от арендованного имущества, а арендатор не должен отказываться от аренды в течение периода упущенной выгоды.</p> <p>4. Если иное не предусмотрено в договоре иджара, арендодатель осуществляет основное техническое обслуживание, а арендатор осуществляет текущее или периодическое (обычное) техническое обслуживание имущества.</p> <p>5. Арендатор несет ответственность за ущерб, возникший в отношении имущества по его вине.</p>
<p>20. Статья 738-29. Страхование предмета договора иджара</p> <p>1. Предмет договора иджара подлежит страхованию.</p> <p>2. Страхование имущества осуществляет арендодатель. Расходы по страхованию включаются в арендную плату.</p>	<p>Статья 738-29. Страхование предмета договора иджара</p> <p>1. Предмет договора иджара может быть застрахован.</p> <p>2. В случае страхования имущества, расходы по страхованию несет арендодатель, которые подлежат возмещению арендатором арендодателю.</p>
<p>21. Статья 738-30. Существенные условия договора иджара</p> <p>Существенными условиями договора иджара являются:</p> <p>1) наименование, а также достаточное для идентификации описание предмета договора иджара;</p> <p>2) права и обязанности сторон, связанные с приобретением и передачей предмета договора иджара;</p> <p>3) размер, порядок, условия и сроки внесения арендных платежей;</p> <p>4) указание стороны, которая осуществляет выбор предмета</p>	<p>Статья 738-30. Существенные условия договора иджара</p> <p>Существенными условиями договора иджара являются:</p> <p>1) наименование, а также достаточное для идентификации описание предмета договора иджара;</p> <p>2) права и обязанности сторон, связанные с приобретением и передачей/предоставлением предмета договора иджара;</p> <p>3) размер, порядок, условия и сроки внесения арендных платежей;</p> <p>4) утратил силу;</p>

15

<p>мөөнөтү ижарага берүүчү ижарага алынган мүлктөн пайда ала албай калган мөөнөткө узартылат, ал эми ижарачы пайда алынбаган мезгил ичинде ижарадан баш тарта албайт.</p> <p>4. Эгерде иджара келишиминде башкача каралбаса, ижарага берүүчү жак мүлктү негизги техникалык тейлөөнү жүзөгө ашырат, ал эми ижарачы учурдук же мезгилдүү (адаттагы) техникалык тейлөөнү жүзөгө ашырат.</p> <p>5. Ижарачы өзүнүн күнөөсү боюнча мүлккө келтирилген зыян үчүн жоопкерчилик тартат.</p>	<p>алышына тоскоолдуктарды жоюуга милдеттүү. Бул учурда ижара мөөнөтү ижарага берүүчү ижарага алынган мүлктөн пайда ала албай калган мөөнөткө узартылат, ал эми ижарачы пайда алынбаган мезгил ичинде ижарадан баш тарта албайт.</p> <p>4. Эгерде иджара келишиминде башкача каралбаса, ижарага берүүчү жак мүлктү негизги техникалык тейлөөнү жүзөгө ашырат, ал эми ижарачы учурдук же мезгилдүү (адаттагы) техникалык тейлөөнү жүзөгө ашырат.</p> <p>5. Ижарачы өзүнүн күнөөсү боюнча мүлккө келтирилген зыян үчүн жоопкерчилик тартат.</p>
<p>738-29-статья. Иджара келишиминин предметин камсыздандыруу</p> <p>1. Иджара келишиминин предметин камсыздандырылууга жатат.</p> <p>2. Мүлктү камсыздандырууну ижарага берүүчү ишке ашырат. Камсыздандыруу боюнча чыгымдар ижара төлөмүнө киргизилет.</p>	<p>738-29-статья. Иджара келишиминин предметин камсыздандыруу</p> <p>1. Иджара келишиминин предметин камсыздандырылышы мүмкүн.</p> <p>2. Ижарачы ижара берүүчүгө кайтарууга тийиш болгон мүлктү камсыздандырууда камсыздандыруу боюнча чыгымдар ижара берүүчү тарабынан төлөнөт.</p>
<p>738-30-статья. Иджара келишиминин олуттуу шарттары</p> <p>Иджара келишиминин олуттуу шарттары болуп төмөнкүлөр саналат:</p> <p>1) иджара келишиминин предметинин аталышы, ошондой эле аны идентификациялоо үчүн жетиштүү болгон сыпаттамасы;</p> <p>2) тараптардын иджара келишиминин предметин сатып алууга жана өткөрүп берүүгө байланышкан укуктары жана милдеттери;</p> <p>3) ижара төлөмдөрүнүн өлчөмү, төлөнүшүнүн тартиби, шарттары жана мөөнөттөрү;</p> <p>4) иджара келишиминин предметин жана сатуучуну тандоону жүзөгө ашыруучу тараптын көрсөтмөсү;</p> <p>5) башка шарттар.</p>	<p>738-30-статья. Иджара келишиминин олуттуу шарттары</p> <p>Иджара келишиминин олуттуу шарттары болуп төмөнкүлөр саналат:</p> <p>1) иджара келишиминин предметинин аталышы, ошондой эле аны идентификациялоо үчүн жетиштүү болгон сыпаттамасы;</p> <p>2) тараптардын иджара келишиминин предметин сатып алууга жана өткөрүп/тапшырып берүүгө байланышкан укуктары жана милдеттери;</p> <p>3) ижара төлөмдөрүнүн өлчөмү, төлөнүшүнүн тартиби, шарттары жана мөөнөттөрү;</p> <p>4) күчүн жоготкон катары таанылсын;</p> <p>5) башка шарттар.</p>

16

	<p>договора иджара и продавца;</p> <p>5) иные условия.</p>	<p>5) иные условия</p>
22.	<p>Статья 738-32. Расторжение договора иджара и его последствия</p> <p>1. Договор иджара может быть расторгнут:</p> <p>1) по взаимному согласию;</p> <p>2) в случае нарушения сроков или прекращения арендных платежей;</p> <p>3) при порче арендованной собственности;</p> <p>4) по истечении срока действия договора иджара;</p> <p>5) при продаже имущества арендатору.</p> <p>2. Арендодатель вправе продать переданное в аренду имущество третьему лицу, известив его о наличии договора иджара. При этом все права и обязанности по договору иджара перейдут к новому собственнику.</p> <p>3. При расторжении договора иджара в связи с разрушением предмета договора иджара и невозможности дальнейшего его пользования, арендные платежи не осуществляются.</p> <p>4. В случае частичной порчи имущества, приведшей к снижению планируемых доходов, арендатор вправе расторгнуть договор иджара или, по согласованию с арендодателем, изменить размер арендной платы. При этом платежи не взимаются за срок упущенной выгоды.</p> <p>5. Если арендатор прекращает использовать арендованное имущество или возвращает его владельцу без его согласия, то арендная плата остается подлежащей выплате владельцу за оставшийся период действия договора иджара, а арендодатель не может сдать его в аренду другому арендатору в течение этого периода действия договора, но должен сохранить имущество в распоряжении нового арендатора.</p> <p>6. Основанием для перехода права собственности является указание об этом в договоре иджара или в ином документе, в котором содержится обещание:</p> <p>1) продать за оговоренную плату или с помощью прогрессивной</p>	<p>Статья 738-32. Прекращение, расторжение договора иджара и его последствия</p> <p>1. Договор иджара может быть прекращен:</p> <p>1) по взаимному согласию;</p> <p>2) по истечении срока действия договора иджара;</p> <p>3) при продаже имущества арендатору;</p> <p>4) по иным причинам, не зависящим от сторон.</p> <p>2. Арендодатель вправе продать переданное в аренду имущество третьему лицу, известив его о наличии договора иджара. При этом все права и обязанности по договору иджара перейдут к новому собственнику.</p> <p>3. При расторжении договора иджара в связи со случайной гибелью или порчей предмета договора иджара и невозможности дальнейшего его пользования, арендные платежи не осуществляются.</p> <p>4. В случае частичной порчи имущества, приведшей к снижению планируемых доходов, арендатор вправе расторгнуть договор иджара или, по согласованию с арендодателем, изменить размер арендной платы. При этом платежи не взимаются за срок упущенной выгоды.</p> <p>5. Если арендатор прекращает использовать арендованное имущество или возвращает его владельцу без его согласия, то арендная плата остается подлежащей выплате владельцу за оставшийся период действия договора иджара, а арендодатель не может сдать его в аренду другому арендатору в течение этого периода действия договора, но должен сохранить имущество в распоряжении нового арендатора.</p> <p>6. Основанием для перехода права собственности является указание об этом в договоре иджара или в ином документе, в котором содержится обещание:</p>

16

<p>738-32-статья. Иджара келишимин бузуу жана анын кесепеттери</p> <p>1. Иджара келишими төмөнкүдөй учурларда бузулушу мүмкүн:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) өз ара макулдануу боюнча; 2) ижара төлөмдөрүн төлөө мөөнөттөрү бузулган же төлөө токтотулган учурда; 3) ижарага алынган менчик бузулууга учураганда; 4) келишимдин колдонуу мөөнөтүнүн бүтүшү боюнча; 5) мүлк ижарачыга сатылганда. <p>2. Ижарага берүүчү ижарага өткөрүлүп берилген мүлктү, иджара келишими бар экендигин билдирүү менен, үчүнчү жакка сата алат. Мында иджара келишими боюнча бардык укуктар жана милдеттер жаңы менчик ээсине өтөт.</p> <p>3. Иджара келишиминин предмети бузулууга учурагандыгына жана андан ары аны пайдалануунун мүмкүн эместигине байланыштуу иджара келишими бузулганда ижара төлөмдөрү жүзөгө ашырылбайт.</p> <p>4. Мүлктүн бөлүгү бузулууга учураган жана бул пландаштырылган кирешелердин азайышына алып келген учурда ижарачы иджара келишимин ажыратууга же ижарага берүүчүнүн макулдугу боюнча ижара төлөмүнүн өлчөмүн өзгөртүүгө укуктуу. Мында пайда алынбаган мөөнөт үчүн төлөм алынбайт.</p> <p>5. Эгерде ижарачы ижарага алынган мүлктү пайдаланууну токтотсо же аны ээсине анын макулдугусуз кайтарып берсе, иджара келишиминин колдонуу мөөнөтүнүн калган мезгили үчүн ижара төлөмү мүлк ээсине төлөнүүгө тийиш бойдон калат, ал эми ижарага берүүчү иджара келишимин колдонуунун ушул мезгили ичинде ал мүлктү башка ижарачыга ижарага бере албайт, бирок мүлктү жаны ижарачынын тескөөсүндө сактоосу керек.</p> <p>6. Менчик укугунун өтүшү үчүн негиз болуп иджара келишиминде же төмөнкүдөй убадалар камтылган башка документте бул тууралуу көрсөтүү саналат:</p> <p>1) ижара төлөмүнүн калган бөлүгүн сүйлөшүлгөн баага же</p>	<p>738-32-статья. Иджара келишимин токтотуу, бузуу жана анын кесепеттери</p> <p>1. Иджара келишими төмөнкү учурларда токтотулушу мүмкүн:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) тараптардын өз ара макулдугу боюнча; 2) иджара келишиминин мөөнөтү аяктаган учурда; 3) ижарачыга мүлктү сатууда; 4) тараптардан көз карандысыз башка себептерден улам. <p>2. Ижарага берүүчү ижарага өткөрүлүп берилген мүлктү, иджара келишими бар экендигин билдирүү менен, үчүнчү жакка сата алат. Мында иджара келишими боюнча бардык укуктар жана милдеттер жаңы менчик ээсине өтөт.</p> <p>3. Иджара келишиминин предмети кокустан жараксыз болуп калгандыгына же бузулуп калгандыгына жана андан ары аны пайдалануунун мүмкүн эместигине байланыштуу иджара келишими бузулганда ижара төлөмдөрү жүзөгө ашырылбайт.</p> <p>4. Мүлктүн бөлүгү бузулууга учураган жана бул пландаштырылган кирешелердин азайышына алып келген учурда ижарачы иджара келишимин ажыратууга же ижарага берүүчүнүн макулдугу боюнча ижара төлөмүнүн өлчөмүн өзгөртүүгө укуктуу. Мында пайда алынбаган мөөнөт үчүн төлөм алынбайт.</p> <p>5. Эгерде ижарачы ижарага алынган мүлктү пайдаланууну токтотсо же аны ээсине анын макулдугусуз кайтарып берсе, иджара келишиминин колдонуу мөөнөтүнүн калган мезгили үчүн ижара төлөмү мүлк ээсине төлөнүүгө тийиш бойдон калат, ал эми ижарага берүүчү иджара келишимин колдонуунун ушул мезгили ичинде ал мүлктү башка ижарачыга ижарага бере албайт, бирок мүлктү жаны ижарачынын тескөөсүндө сактоосу керек.</p> <p>6. Менчик укугунун өтүшү үчүн негиз болуп иджара келишиминде же төмөнкүдөй убадалар камтылган башка документте бул тууралуу көрсөтүү саналат:</p> <p>1) ижара төлөмүнүн калган бөлүгүн сүйлөшүлгөн баага же</p>
---	---

17

<p>выплаты оставшуюся часть арендной платы или путем выплаты рыночной стоимости арендованного имущества;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) подарить его без указания причины; 3) подарить его после выплаты оставшихся платежей. <p>7. Обещание передачи права собственности для арендодателя является обязательным, при этом отдельный двусторонний договор не заключается.</p> <p>8. Передача права собственности осуществляется на основании договора дарения или продажи, который заключается отдельно от договора иджара и предоставленного обещания.</p> <p>9. В случае заключения договора иджара с отлагательным условием по исполнению условий новый договор иджара на передачу права собственности не заключается.</p> <p>10. Если в ходе реализации договора иджара не выплачивается хотя бы один платеж или выплачивается с нарушением сроков, право собственности на имущество может не передаваться.</p>	<p>1) продать за оговоренную плату или с помощью прогрессивной выплаты оставшуюся часть арендной платы или путем выплаты рыночной стоимости арендованного имущества;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) подарить его без указания причины; 3) подарить его после выплаты оставшихся платежей. <p>7. В договоре иджара мунтахийя биттамлик обещание передачи права собственности является обязательным для исполнения арендодателем, при условии выполнения своих обязательств по договору арендатором.</p> <p>8. Передача права собственности осуществляется на основании договора дарения или продажи, который заключается отдельно от договора иджара и предоставленного обещания.</p> <p>9. В случае заключения договора иджара с отлагательным условием по исполнению условий новый договор иджара на передачу права собственности не заключается.</p> <p>10. Если в ходе реализации договора иджара не выплачивается хотя бы один платеж или выплачивается с нарушением сроков, право собственности на имущество может не передаваться.</p> <p>11. Договор иджара может быть расторгнут в одностороннем порядке:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) в случае нарушения условий договора иджара; 2) в случае нарушения сроков или прекращения арендных платежей; 3) по другим причинам, указанным в договоре.
<p>23. § 6. Договор кард хаан</p> <p>Статья 738-33. Общие положения</p> <p>1. По договору кард хаан одна сторона (заемодатель) предоставляет другой стороне (заемщику) денежные средства в займ на условиях возвратности и без взимания платы за нее. При этом сторона, принявшая денежные средства, гарантирует возврат средств по первому требованию другой стороны.</p>	<p>§ 6. Договор кард</p> <p>Статья 738-33. Общие положения</p> <p>1. По договору кард одна сторона (заемодатель) предоставляет другой стороне (заемщику) денежные средства в займ на условиях возвратности и без взимания платы за нее. При этом сторона, принявшая денежные средства, гарантирует возврат средств по первому требованию другой стороны, если не оговорен срок</p>

17

<p>прогрессивдүү төлөөнүн жардамы менен же ижарага берилген мүлктүн рыноктук наркын төлөө жолу менен сатуу;</p> <p>2) себептерин көрсөтүүсүз аны белекке берүү;</p> <p>3) калган төлөмдөр төлөнгөндөн кийин аны белекке берүү.</p> <p>7. Менчик укугун өткөрүп берүү убадасы ижарага берүүчү үчүн милдеттүү болуп саналат, мында эки тараптуу өзүнчө келишим түзүлбөйт.</p> <p>8. Менчик укугун өткөрүп берүү белекке берүү же сатуу келишиминин негизинде жүзөгө ашырылат, ал иджара келишиминен жана берилген убададан өзүнчө түзүлөт.</p> <p>9. Иджара келишими шарттардын аткарылышын кийинкиге жылдыруу шарты менен түзүлгөн учурда, менчик укугун өткөрүп берүүгө жаны иджара келишими түзүлбөйт.</p> <p>10. Эгерде иджара келишимин ишке ашыруунун жүрүшүндө эч болбогондо бир төлөм төлөнбөсө же мөөнөттү бузуу менен төлөнсө, мүлккө менчик укугу өткөрүлүп берилбеши мүмкүн.</p>	<p>прогрессивдүү төлөөнүн жардамы менен же ижарага берилген мүлктүн рыноктук наркын төлөө жолу менен сатуу;</p> <p>2) себептерин көрсөтүүсүз аны белекке берүү;</p> <p>3) калган төлөмдөр төлөнгөндөн кийин аны белекке берүү.</p> <p>7. Иджара мунтахийя биттамлик келишиминде менчик укугун өткөрүп берүү убадасы, ижарачы келишим боюнча өз милдеттенмелерин аткарган шартта, ижара берүүчү тарабынан аткаруу үчүн милдеттүү болуп саналат.</p> <p>8. Менчик укугун өткөрүп берүү белекке берүү же сатуу келишиминин негизинде жүзөгө ашырылат, ал иджара келишиминен жана берилген убададан өзүнчө түзүлөт.</p> <p>9. Иджара келишими шарттардын аткарылышын кийинкиге жылдыруу шарты менен түзүлгөн учурда, менчик укугун өткөрүп берүүгө жаны иджара келишими түзүлбөйт.</p> <p>10. Эгерде иджара келишимин ишке ашыруунун жүрүшүндө эч болбогондо бир төлөм төлөнбөсө же мөөнөттү бузуу менен төлөнсө, мүлккө менчик укугу өткөрүлүп берилбеши мүмкүн.</p> <p>11. Иджара келишими төмөнкү учурларда бир тараптуу токтотулушу мүмкүн:</p> <p>1) иджара келишиминин шарттары бузулган учурда;</p> <p>2) ижара төлөмдөрүн төлөө мөөнөттөрү бузулган же төлөө токтотулган учурда;</p> <p>3) келишимде белгиленген башка себептер боюнча.</p>
<p>§ 6. Кард хаеан келишими</p> <p>738-33-статья. Жалпы жоболор</p> <p>1. Кард хаеан келишими боюнча бир тарап (карыз берүүчү) экинчи тарапка (карыз алуучуга) акча каражаттарын кайтарымдуулук шарттарында жана бул үчүн төлөм алуусуз карызга берет. Мында акча каражаттарын кабыл алган тарап акча каражаттарын башка тараптын алгачкы талап кылуусу боюнча кайтарып берүүгө кепилдейт.</p>	<p>§ 6. Кард келишими</p> <p>738-33-статья. Жалпы жоболор</p> <p>1. Кард келишими боюнча бир тарап (карыз берүүчү) экинчи тарапка (карыз алуучуга) акча каражаттарын кайтарымдуулук шарттарында жана бул үчүн төлөм алуусуз карызга берет. Мында каражаттарды кайтаруу мөөнөтү белгиленбесе, кабыл алган тарап акча каражаттарын экинчи тараптын биринчи эле талабы боюнча кайтарып берүүгө кепилдик берет.</p>

18

	<p>возврата средств.</p> <p>2. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательные и дополнительные условия и требования к договорам кард.</p>
<p>24. Статья 738-34. Порядок заключения договора кард хаеан</p> <p>1. Договор кард хаеан заключается в письменной форме.</p> <p>2. Существенными условиями договора кард хаеан являются:</p> <p>1) размер предоставляемой суммы;</p> <p>2) сроки действия договора, дата возврата;</p> <p>3) права и обязанности сторон.</p> <p>3. Если в качестве одной из сторон по договору кард хаеан выступает банк, имеющий соответствующую лицензию, то в договоре кард хаеан также указывается сумма по оплате за услуги банка по ведению текущего счета.</p>	<p>Статья 738-34. Порядок заключения договора кард</p> <p>1. Договор кард заключается в письменной форме.</p> <p>2. Существенными условиями договора кард являются:</p> <p>1) размер предоставляемой суммы;</p> <p>2) сроки действия договора, дата возврата;</p> <p>3) права и обязанности сторон.</p> <p>3. Если в качестве одной из сторон по договору кард выступает банк, имеющий соответствующую лицензию, то в договоре кард также указывается сумма по оплате за услуги банка по ведению текущего счета.</p>
<p>25. § 7. Договор истиснаа и договор параллельная истиснаа</p> <p>Статья 738-35. Общие положения договора истиснаа и договора параллельная истиснаа</p> <p>1. По договору истиснаа имущество, изготовленное производителем или построенное строительным подрядчиком на основе заказа (проекта), должно быть передано заказчику после завершения работы по заранее оговоренной цене.</p> <p>2. Предметом договора истиснаа является производство нового товара или сооружения, которое имеет особые характеристики согласно требованию заказчика, и производитель соглашается исполнить по обусловленной спецификации при условии, что производитель согласен исполнить заказ по оговоренной цене.</p>	<p>§ 7. Договор истиснаа и договор параллельная истиснаа</p> <p>Статья 738-35. Общие положения договора истиснаа и договора параллельная истиснаа</p> <p>1. Договор истиснаа – это договор, по условиям которого одна сторона (подрядчик) обязуется выполнить по заданию другой стороны (заказчика) определенную работу и сдать ее результат заказчику в установленный срок, а заказчик обязуется принять результат работы и оплатить заранее согласованную стоимость.</p> <p>2. Предметом договора истиснаа является результат деятельности подрядчика с обязательным использованием исходных материалов (сырья) по изготовлению объекта, по обработке (улучшению качеств или изменению свойств объекта) или переработке объекта (созданию нового объекта в результате уничтожения имеющегося) либо выполнение иной работы и сдачи ее результатов, согласно определенным спецификациям.</p>

19

<p>2. Кард жасан келишими боюнча кайсы бир төлөмдү алдуусуз, кайтарылуучулук шарттарында акча каражаттарын тартууга же есудаларды берүүгө бөлөт.</p>	<p>2. Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында кард келишимдерине карата милдеттүү жана кошумча шарттар жана талаптар каралышы мүмкүн.</p>
<p>738-34-статья. Кард жасан келишимин түзүү тартиби</p> <p>1. Кард жасан келишими жазуу жүзүндө түзүлөт.</p> <p>2. Кард жасан келишиминин олуттуу шарттары болуп төмөнкүлөр саналат:</p> <p>1) берилүүчү сумманын өлчөмү;</p> <p>2) келишимдин колдонулуу мөөнөтү, сумманы кайтарып берүү датасы;</p> <p>3) тараптардын укуктары жана милдеттери.</p> <p>3. Эгерде тиешелүү лицензиясы бар банк кард жасан келишиминде тараптардын бири катары чыкса, банктын учурдук эсепти жүргүзүү боюнча кызмат көрсөтүүлөрү үчүн төлөмдүн суммасы да кард жасан келишиминде көрсөтүлүүгө тийиш.</p>	<p>738-34-статья. Кард келишимин түзүү тартиби</p> <p>1. Кард келишими жазуу жүзүндө түзүлөт.</p> <p>2. Кард келишиминин олуттуу шарттары болуп төмөнкүлөр саналат:</p> <p>1) берилүүчү сумманын өлчөмү;</p> <p>2) келишимдин колдонулуу мөөнөтү, сумманы кайтарып берүү датасы;</p> <p>3) тараптардын укуктары жана милдеттери.</p> <p>3. Эгерде тиешелүү лицензиясы бар банк кард келишиминде тараптардын бири катары чыкса, банктын учурдук эсепти жүргүзүү боюнча кызмат көрсөтүүлөрү үчүн төлөмдүн суммасы да кард келишиминде көрсөтүлүүгө тийиш.</p>
<p>§ 7. Истиснаа келишими жана жарыш истиснаа келишими</p> <p>738-35-статья. Истиснаа келишиминин жана жарыш истиснаа келишиминин жалпы жоболору</p> <p>1. Истиснаа келишими боюнча, тапшырыктын (долбоордун) негизинде ондүрүтүү жасаган же курулуш подрядчиктери курган мүйөс жумуш бүткөрүлгөндөн кийин, мурда сүйлөшүлгөн баада тапшырыкчыга өткөрүлүп берилүүгө тийиш.</p> <p>2. Истиснаа келишиминин предмети болуп, ондүрүтүү тапшырыкты макулданылган баада сатууга макул болгон шартта, тапшырыкчынын талабына ылайык өзгөчө мүнөздөмөлөрү бар жана ондүрүтүү шартталган өзүнчөлөнтүш боюнча аткарууга макул болгон жаңы товарды же курулманы даярдоо саналат.</p>	<p>§ 7. Истиснаа келишими жана жарыш истиснаа келишими</p> <p>738-35-статья. Истиснаа келишиминин жана жарыш истиснаа келишиминин жалпы жоболору</p> <p>1. Истиснаа келишими – бул, анын шарттарына ылайык бир тарап (подрядчы) экинчи тараптын (буйрутмачы) тапшырмасы боюнча белгилүү бир ишти аткарууга жана аны белгиленген мөөнөттө өткөрүп берүүгө милдеттенген, ал эми буйрутмачы аткарылган ишти кабыл алып, алдын ала макулдашылган бааны төлөө милдеттенмесин өзүнө алган келишим.</p> <p>2. Истиснаа келишиминин предмети катары милдеттүү түрдө баштапкы материалдарды (чийки заттарды) пайдалануу менен подрядчынын объектини аягына чыгаруу, аны иштеп чыгуу (сапатын жакшыртуу же өзгөртүү) же кайра иштеп чыгуу (бар нерсе жок болгондон улам жаңы объектини жасоо) же болбосо</p>

19

	<p>3. Договор параллельная истиснаа действует на основании двух отдельных договоров истиснаа, согласно которым одно и то же лицо может выступать в первом случае в качестве поставщика и заключает договор с заказчиком об оплате и поставке, а во втором - в качестве покупателя и заключает другой договор с изготовителем, строительным подрядчиком для того, чтобы выполнить свои конкретные обязательства перед заказчиком по отношению к заказчику, которые он имеет в рамках первого договора истиснаа.</p> <p>4. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательные и дополнительные условия и требования к договорам истиснаа.</p>
<p>26.</p> <p>§ 8. Договор о гарантии</p> <p>Статья 738-41. Общие положения договора о гарантии</p> <p>1. По договору о гарантии (сделки об обеспечении исполнения обязательств) одна сторона выступает в качестве гаранта перед другой стороной по обязательствам третьей стороны. Исполнение обязательства может быть обеспечено одновременно несколькими способами.</p> <p>2. В качестве гаранта может выступать любое физическое или юридическое лицо, имеющее безупречную репутацию, не вызывающую сомнения в его платежеспособности.</p> <p>Банк вправе предоставлять гарантии по финансовым обязательствам клиента на сумму основного долга с условием компенсации клиентом банку основного долга. Банк вправе предоставить гарантии на участие в тендере.</p>	<p>§ 8. Договор о гарантии</p> <p>Статья 738-41. Общие положения договора о гарантии</p> <p>1. По договору о гарантии (сделки об обеспечении исполнения обязательств) одна сторона выступает в качестве гаранта перед другой стороной по обязательствам третьей стороны. Исполнение обязательства может быть обеспечено одновременно несколькими способами.</p> <p>2. В качестве гаранта может выступать любое физическое или юридическое лицо, имеющее безупречную репутацию, не вызывающую сомнения в его платежеспособности.</p> <p>Банк вправе предоставлять гарантии по финансовым обязательствам клиента на сумму основного долга с условием компенсации клиентом банку основного долга. Банк вправе предоставить гарантии на участие в тендере.</p> <p>3. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательные и дополнительные условия и требования к договорам о гарантии.</p>
<p>27.</p> <p>Статья 738-48: Плата за предоставление гарантии</p>	<p>Статья 738-48. Плата за предоставление гарантии</p>

19

<p>3. Жарыш истиснаа келишими эки өзүнчө истиснаа келишиминин негизинде колдонулат, аларга ылайык, бир эле жак биринчи учурда - берүүчү катары катыша алат. тапшырыкчы менен төлөө жана берүү тууралуу келишим түзө алат, экинчи учурда - сатып алуучу катары катыша алат жана биринчи истиснаа келишиминин алкагында өзүнүн тапшырыкчыга карата конкреттүү милдеттенмелерин аткаруу үчүн даярдоочу, курулуш подрядчиги менен башка келишимди түзө алат.</p>	<p>башка ишти аткаруу жана аны белгиленген өзгөчөлүктөргө ылайык өткөрүп берүү иши саналат.</p> <p>3. Жарыш истиснаа келишими эки өзүнчө истиснаа келишиминин негизинде колдонулат, аларга ылайык, бир эле жак биринчи учурда - берүүчү катары катыша алат, тапшырыкчы менен төлөө жана берүү тууралуу келишим түзө алат, экинчи учурда - сатып алуучу катары катыша алат жана биринчи истиснаа келишиминин алкагында өзүнүн тапшырыкчыга карата конкреттүү милдеттенмелерин аткаруу үчүн даярдоочу, курулуш подрядчиги менен башка келишимди түзө алат.</p> <p>4. Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында истиснаа келишимдерине карата милдеттүү жана кошумча шарттар жана талаптар каралышы мүмкүн.</p>
<p>§ 8. Кепилдик жөнүндө келишим</p> <p>738-41-статья. Кепилдик жөнүндө келишимдин жалпы жоболору</p> <p>1. Кепилдик жөнүндө келишим (милдеттенмелердин аткарылышын камсыз кылуу жөнүндө бүтүмдөр) боюнча бир тарап башка тараптын алдында үчүнчү тараптын милдеттенмелери боюнча кепил катары чыгат. Милдеттенмелердин аткарылышы бир эле убакта бир нече ыкма менен камсыз кылынышы мүмкүн.</p> <p>2. Төлөөгө жарамдуулугуна шек жаратпаган кынтыксыз аброю бар кайсы болбосун жеке же юридикалык жак кепил катары чыга алат.</p> <p>Банк кардардын негизги карыздын суммасындагы финансылык милдеттенмелери боюнча кепилдикти кардардын негизги карызды банкка төлөп беришинин шарты менен берүүгө укуктуу. Банк тендерге катышууга кепилдиктерди берүүгө укуктуу.</p>	<p>§ 8. Кепилдик жөнүндө келишим</p> <p>738-41-статья. Кепилдик жөнүндө келишимдин жалпы жоболору</p> <p>1. Кепилдик жөнүндө келишим (милдеттенмелердин аткарылышын камсыз кылуу жөнүндө бүтүмдөр) боюнча бир тарап башка тараптын алдында үчүнчү тараптын милдеттенмелери боюнча кепил катары чыгат. Милдеттенмелердин аткарылышы бир эле убакта бир нече ыкма менен камсыз кылынышы мүмкүн.</p> <p>2. Төлөөгө жарамдуулугуна шек жаратпаган кынтыксыз аброю бар кайсы болбосун жеке же юридикалык жак кепил катары чыга алат.</p> <p>Банк кардардын негизги карыздын суммасындагы финансылык милдеттенмелери боюнча кепилдикти кардардын негизги карызды банкка төлөп беришинин шарты менен берүүгө укуктуу. Банк тендерге катышууга кепилдиктерди берүүгө укуктуу.</p> <p>3. Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында кепилдик жөнүндө келишимдерине карата милдеттүү жана кошумча шарттар жана талаптар каралышы мүмкүн.</p>
<p>738-48-статья. Кепилдик бергендик үчүн төлөм</p>	<p>738-48-статья. Кепилдик бергендик үчүн төлөм</p>

20

<p>1. В договоре о гарантии может быть предусмотрено взимание платы. Комиссионные сборы за предоставление гарантийного письма не должны превышать сборы, которые обычно взимаются за такие услуги.</p> <p>2. Расходы за предоставление документарного аккредитива оплачиваются клиентом. Банк также может взимать плату за оказанные услуги.</p> <p>3. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут устанавливаться дополнительные требования к предоставлению гарантий.</p>	<p>1. Комиссионные сборы за предоставление гарантийного письма не взимаются. Банк вправе просить заявителя понести административные расходы, связанные с выдачей гарантийного письма, при условии, что данные расходы не превышают сборы, которые обычно взимаются за такие услуги.</p> <p>2. Расходы за предоставление документарного аккредитива оплачиваются клиентом. Банк также может взимать плату за оказанные услуги.</p> <p>3. Утратил силу.</p>
<p>28. § 9. Договор салам</p> <p>Статья 738-49. Общие положения по договору салам</p> <p>1. По договору салам одна сторона (продавец) обязуется в обусловленный срок в будущем передать другой стороне (покупателю) товар, а покупатель обязуется уплатить за этот товар в момент заключения договора салам и принять его в будущем. При данной сделке цена рассматривается как капитал.</p> <p>2. Договор параллельный салам - это договор, включающий в себя два отдельных договора. В первом договоре одна сторона выступает в качестве покупателя и заключает договор с заказчиком о покупке определенного товара с последующей поставкой и осуществлением оплаты при подписании договора. Согласно второму договору эта сторона продает тот же товар, в том же количестве и в дату, как это указано в первом договоре, другому заказчику, который оплачивает стоимость товара в момент подписания второго договора.</p> <p>3. Положения настоящего параграфа применяются и в отношении договора параллельный салам.</p>	<p>§ 9. Договор салам</p> <p>Статья 738-49. Общие положения по договору салам</p> <p>1. По договору салам одна сторона (продавец) обязуется в обусловленный срок в будущем передать другой стороне (покупателю) товар, а покупатель обязуется уплатить за этот товар в момент заключения договора салам.</p> <p>2. Договор параллельный салам - это договор, включающий в себя два отдельных договора. В первом договоре одна сторона выступает в качестве покупателя и заключает договор с заказчиком о покупке определенного товара с последующей поставкой и осуществлением оплаты при подписании договора. Согласно второму договору эта сторона продает тот же товар, в том же количестве и в дату, как это указано в первом договоре, другому заказчику, который оплачивает стоимость товара в момент подписания второго договора.</p> <p>3. Положения настоящего параграфа применяются и в отношении договора параллельный салам.</p> <p>4. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательные и дополнительные условия и требования к договорам салам.</p>

20

31.	§ 10. Договоры доверительного (вадид'айал аманат) и гарантированного (вадид'айал ламана) хранения	§ 10. Договоры доверительного (вадид'айал аманат) и гарантированного (вадид'айал ламана) хранения
30.	Статья 738-54. Изменение и расторжение договора салям	Статья 738-54. Изменение и расторжение договора салям
29.	Статья 738-50. Предмет договора салям	Статья 738-50. Предмет договора салям

738-50-статья. Салям келишиминин предмети	738-50-статья. Салям келишиминин предмети
738-49-статья. Салям келишими боюнча жалпы жоболор	738-49-статья. Салям келишими боюнча жалпы жоболор
§ 9. Салям келишими	§ 9. Салям келишими
738-49-статья. Салям келишими боюнча жалпы жоболор	738-49-статья. Салям келишими боюнча жалпы жоболор
§ 9. Салям келишими	§ 9. Салям келишими

<p>1. Чет-олжолук валюталарды, баалуу металлдарды (алтын, күмүш ж.б.) кошпогондо, таразага тартууга, ченөөгө же эсептөөгө боло турган товарлар жана башка мүлк-салам келишиминин предмети боло алат.</p> <p>2. Товарлар кайсы бир бүдөмүктүктү четке каккан өзүнчөлөнүштү түзүүгө мүмкүндүк берген түрдө болушу керек, алардын өзүнчөлөнүшкө туура келиши үчүн жоопкерчилик сатуучуга жүктөлөт.</p> <p>3. Товарлар кабыл алынган практикага жана эксперттердин корутундуларына ылайык конкреттүү аныкталууга тийиш.</p> <p>4. Келишим түзүлүп жатканда товарлар бар болууга тийиш.</p> <p>5. Карызы салам келишими боюнча капитал катары колдонууга жол берилбейт.</p>	<p>1. Баалуу металлдарды (алтын жана күмүш) кошпогондо, таразага тартууга, олчоого же эсептөөгө боло турган товарлар жана башка мүлк салам келишиминин предмети боло алат.</p> <p>2. Товарлар кайсы бир бүдөмүктүктү четке каккан өзүнчөлөнүштү түзүүгө мүмкүндүк берген түрдө болушу керек, алардын өзүнчөлөнүшкө туура келиши үчүн жоопкерчилик сатуучуга жүктөлөт.</p> <p>3. Товарлар кабыл алынган практикага жана эксперттердин корутундуларына ылайык конкреттүү аныкталууга тийиш.</p> <p>4. Салам келишимин түзүүдө товарлар рынокто болууга тийиш.</p> <p>5. Берүүчү болуп саналган кардардын карызын салам келишими боюнча капитал катары колдонууга жол берилбейт.</p>
<p>738-54-статья. Салам келишимин өзгөртүү жана бузуу</p> <p>1. Сатуучу өз милдеттенмесин аткара албаган же белгиленген күндө сатуучуда товардын баары же бөлүгү бар болбосо, сатып алуучу төмөндөгүлөргө укуктуу:</p> <p>1) товарды берүүнүн мөөнөтүн кийинкиге жылдырууга жана товарды берүүнүн башка датасын белгилөөгө;</p> <p>2) салам келишимин бузууга жана төлөнгөн каражаттарды жана үстөк төлөмдү өндүрүп алууга. Үстөк төлөм боюнча суммалар сатып алуучунун кирешесин катары чегерилеши мүмкүн эмес жана кайрымдуулук максаттарына багытталууга жатат.</p> <p>2. Тараптар товарды башка товарга алмаштырууну макулдашууга укуктуу.</p>	<p>738-54-статья. Салам келишимин өзгөртүү жана бузуу</p> <p>1. Сатуучу өз милдеттенмесин аткара албаган же белгиленген күндө сатуучуда товардын баары же бөлүгү бар болбосо, сатып алуучу төмөндөгүлөргө укуктуу:</p> <p>1) товарды берүүнүн мөөнөтүн кийинкиге жылдырууга жана товарды берүүнүн башка датасын белгилөөгө;</p> <p>2) келишимди бузуп, төлөнгөн каражаттарды өндүрүп алууга.</p> <p>2. Тараптар товарды башка товарга алмаштырууну макулдашууга укуктуу.</p>
<p>§ 10. Ишенилген (вади'айад амана) жана кепилденген (вади'айад дамана) сактоо келишимдери</p> <p>738-56-статья. Ишенилген сактоо келишими</p>	<p>§ 10. Ишенилген (вади'айад аманат) жана кепилденген (вади'айад дамана) сактоо келишимдери</p> <p>738-56-статья. Ишенилген сактоо келишими</p>

22

<p>Статья 738-56. Договор доверительного хранения</p> <p>1. По договору доверительного хранения одна сторона (хранитель) обязуется хранить денежные средства или иные ценности, переданные ему другой стороной (клиентом), выполнять поручения клиента в отношении данных ценностей, не распоряжаясь ими.</p> <p>2. Договор доверительного хранения является возмездным.</p> <p>3. Банк, имеющий соответствующую лицензию, предоставляет услуги по договору доверительного хранения в виде хранения денежных средств или иных ценностей в банковских сейфах (ячейках).</p>	<p>Статья 738-56. Договор доверительного хранения</p> <p>1. По договору доверительного хранения одна сторона (хранитель) обязуется хранить денежные средства или иные ценности, переданные ему другой стороной (клиентом), выполнять поручения клиента в отношении данных ценностей, не распоряжаясь ими.</p> <p>2. Договор доверительного хранения является возмездным.</p> <p>3. Банк, имеющий соответствующую лицензию, предоставляет услуги по договору доверительного хранения в виде хранения денежных средств или иных ценностей в банковских сейфах (ячейках).</p> <p>4. Нормативными правовыми актами Кыргызской Республики могут быть предусмотрены обязательные и дополнительные условия и требования к договорам доверительного (вади'айад аманат) и гарантированного (вади'айад дамана) хранения.</p>
--	--

<p>1. Ишенилген сактоо келишиминде бир тарап (сактоочу) ага башка тарап (кардар) берген акча каражаттарын же башка баалуулуктарды сактоого, тескебей туруп кардардын ушул баалуулуктарларга карата тапшырмаларын бул баалуулуктарды тескебестен аткарууга милдеттенет.</p> <p>2. Ишенилген сактоо келишими акы төлөнмө болуп саналат.</p> <p>3. Тиешелүү лицензиясы бар банк ишенилген сактоо келишими боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү акча каражаттарын же баалуулуктарды банктык сейфтерде (уюкчаларда) сактоо түрүндө жүргүзөт.</p>	<p>1. Ишенилген сактоо келишиминде бир тарап (сактоочу) ага башка тарап (кардар) берген акча каражаттарын же башка баалуулуктарды сактоого, тескебей туруп кардардын ушул баалуулуктарларга карата тапшырмаларын бул баалуулуктарды тескебестен аткарууга милдеттенет.</p> <p>2. Ишенилген сактоо келишими акы төлөнмө болуп саналат.</p> <p>3. Тиешелүү лицензиясы бар банк ишенилген сактоо келишими боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү акча каражаттарын же баалуулуктарды банктык сейфтерде (уюкчаларда) сактоо түрүндө жүргүзөт.</p> <p>4. Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында ишенилген (вади'айад аманат) жана кепилденген (вади'айад дамана) сактоо келишимдерине карата милдеттүү жана кошумча шарттар жана талаптар каралышы мүмкүн.</p>
--	---

УТВЕРЖДАЮ

(подпись)
« ____ » _____

АНАЛИЗ РЕГУЛЯТИВНОГО ВОЗДЕЙСТВИЯ

к проекту Закона Кыргызской Республики
«О внесении изменений и дополнений в Гражданский кодекс Кыргызской Республики»
(в части изменений и дополнений в главу 34-1. Финансирование в соответствии с
исламскими принципами финансирования)
(краткий анализ)

Основание для разработки:
Сроки проведения АРВ: « ____ » _____ (начало) « ____ » _____ (окончание)

БЕКИТЕМ

(кол тамгасы)
« ____ » _____

Кыргыз Республикасынын "Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексине
өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү тууралуу" ("Финансылоонун исламдык
принциптерине ылайык финансылоо" 34-1-главага өзгөртүүлөр жана толуктоолор бөлүгү)
мызам долбоорунун

ЖӨНГӨ САЛУУЧУ ТААСИРИНЕ ТАЛДАП-ИЛИКТӨӨЛӨР
(кыскача талдоо)

Иштен чыгуу үчүн негиз:

Жөнгө салуучу таасирине талдан-иликтөө жүргүзүү боюнча:
« ____ » _____ (башталышы) « ____ » _____ (аякташы)

Журнулуучу топ:

Жумушчу топтун жетекчиси:

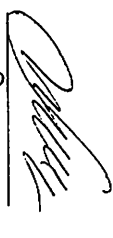

Жумушчу топтун мүчөлөрү:

Abdumalik S.P. head of the group
Abdumalik S.P. head of the group
Abdumalik S.P. head of the group
Abdumalik S.P. head of the group
Abdumalik S.P. head of the group
Abdumalik S.P. head of the group
Abdumalik S.P. head of the group

Рабочий групп:

Руководитель рабочей групп:

Члены рабочей групп:

Abdumalik S.P. head of the group
Abdumalik S.P. head of the group
Abdumalik S.P. head of the group
Abdumalik S.P. head of the group
Abdumalik S.P. head of the group
Abdumalik S.P. head of the group
Abdumalik S.P. head of the group

Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексине өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү тууралуу" Кыргыз Республикасынын мыйзам долбооруна карата жонто салуучу таасирине талдан-иликтөө Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2014-жылдын 30-сентябрындагы №559 "Ишкер субъекттердин ишине ченемдик укуктук актылардын жонто салуучу таасирин талдоонун методикасын бекитүү жөнүндө" токтомунун талабына ылайык өткөрүлгөн.

Кооптуу адамдын байланыш маалыматтары:

Тел.:

Э-мэйл:

Анализ регулятивного воздействия к проекту Закона Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в Гражданский кодекс Кыргызской Республики» проведен в соответствии с требованиями постановления Правительства Кыргызской Республики от 30.09.2014 г. № 559 «Об утверждении Методики проведения анализа регулятивного воздействия нормативных правовых актов на деятельность субъектов предпринимательства».

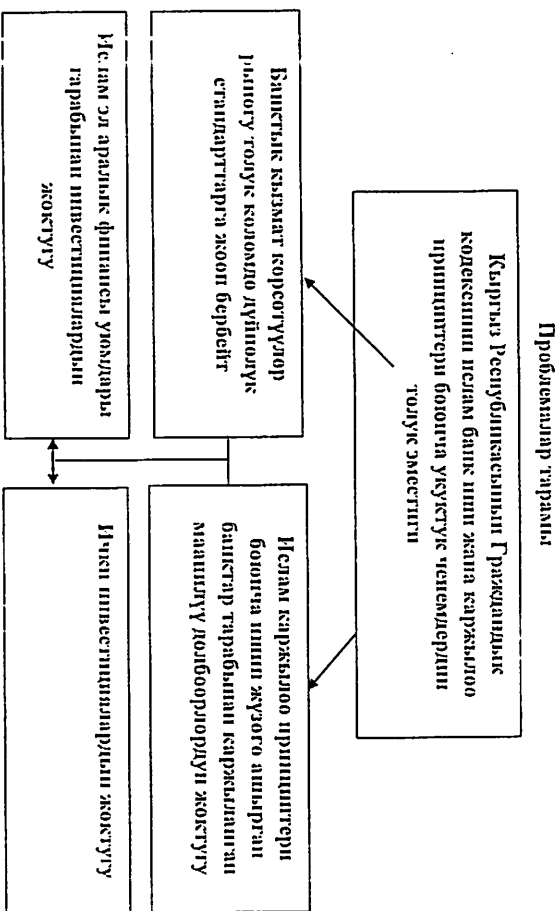
Контактные данные ответственного лица:

Тел.:

Э-мэйл:

только из-за того, что Кыргыз Республикасынын Гражданлык кодексиндеги (мындан ары -- Гражданлык кодекс) төмөнкүдөй кемчиликтерди камтыйт:

- ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операциялардын чектелген тиешеси;
 - мектеп-азгылы менен оркундугулуп турган Ислам финансылык институттары учун бухгалтердик эсепке алуу жана аудит боюнча уюм тарабынан белгиленген стандарттарга шайкеш келбөө.
- (интерни, Гражданлык кодексиндеги ислам банк иши жана каржылоо принциптери болуучу укуктук ченемдердин толук эместиги негизги проблемалардан болуп саналат.

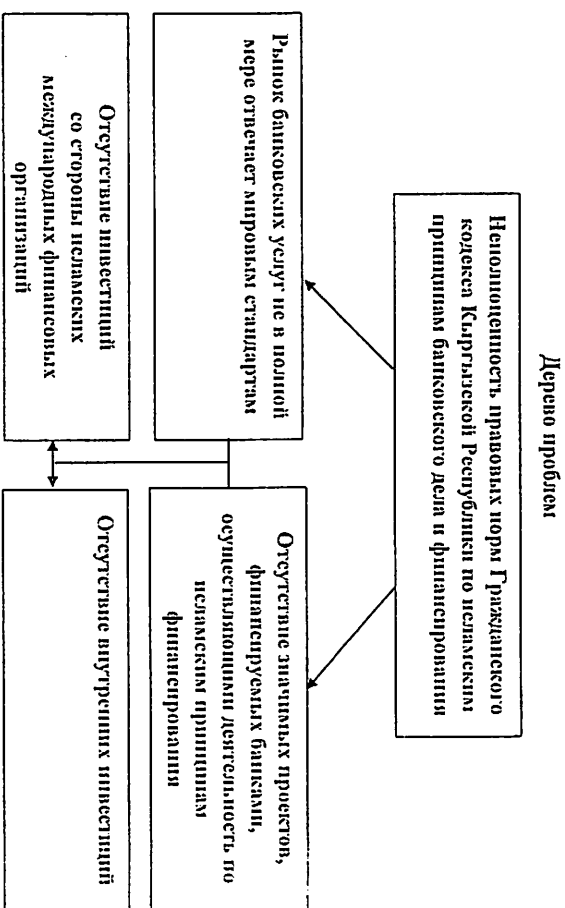

Кыргыз Республикасынын Гражданлык кодексинин ислам банк иши жана каржылоо принциптерин боюнча ченемдерге негизделген колдонуудагы укуктук чөйрө өлкөнүн аймагында аттандырууга жөндөмдүү жана инновациялык финансылык инфраструктурдун негизин жайылтууга өбөлгө түзбөйт. Бул тере фактор, жалпысынан Кыргыз Республикасынын инвестициялык кыялына таасир этет, мындан улам ислам каржылоо принциптери жатында эл аралык стандарттардын талаптарына жооп бербейт ислам банк кызмат көрсөтүүдөрү рыногунун өнүгүшү калыптан түшүрүлө болот.

Мындан тышкары, жогоруда белгиленгендей эле, Гражданлык кодексиндеги ислам банк иши жана каржылоо принциптерин боюнча укуктук ченемдеринин толук эместиги кызматкер болгон чет өлкөлүк адамдарга жана өлкө ичиндеги адамдарга ислам каржылоо принциптеринин өнүгүшүнө инвестициялоого мүмкүнчүлүк бербейт, атап айтканда:

- чет өлкөлүк инвестициялык компанияларга, корпорацияларга, инвестициялык фонддарга, (өз ишин ислам каржылоо принциптери боюнча жүзөгө ашырган) эл аралык банктарга, Кыргыз Республикасынын инвестициялык потенциалы аттанды финансы институттары учун жетиштүү деңгээлде ыңгайлуу болуп саналат, алар өз кезегинде, өлкөнүн экономикасына инвестициялоого даяр жеңилдиги билдирет. Бирок, республиканын ислам каржылоо принциптерин укуктук жөнгө салуу чөйрөсүндөгү ченемдик укуктук багыттагы кемчиликтер жогоруда аттанды институттарга өлкөбүздүн экономикасына

Түкүм образом, основною проблемой является неполнота, правовых норм ГК КР в части исламских принципов банковского дела и финансирования.

Действующая правовая среда, основанная на нормах ГК КР по исламским принципам банковского дела и финансирования, не позволяет эффективно внедрить конкурентоспособные и инновационные финансовые инструменты на территории страны. Данный негативный фактор влияет в целом на инвестиционный климат Кыргызской Республики, из чего следует неравнотный рынок исламских банковских услуг, не отвечающий требованиям международных стандартов в области исламских принципов финансирования.

Кроме того, как было отмечено выше, неполнота, правовых норм ГК КР по исламским принципам банковского дела и финансирования не позволяет зарубежным и внутренним заинтересованным лицам инвестировать в развитие исламских принципов финансирования, в частности:

- иностранным инвестиционными компаниям, корпорациям, инвестиционными фондами, международным банками (осуществляющими свою деятельность по принципам исламского финансирования). Инвестиционный потенциал Кыргызской Республики является достаточно привлекательным для данных финансовых институтов, которые, в свою очередь, выражают готовность инвестирования в экономику страны. Однако недостатки в нормативной правовой базе республики в сфере правового регулирования исламских принципов финансирования не позволяют вышеуказанным институтам использовать разнообразие исламских финансовых продуктов, чтобы выбрать наилучший инструмент для инвестирования в экономику нашей страны;

- отечественным организациям (банкам, небанковскими финансово-кредитными организациями, инвестиционными компаниями). Количество клиентов, обращающихся в эти компании и желающих обслуживаться по исламским принципам, постепенно увеличивается, в связи с чем компаниями проявляют большую заинтересованность, к банку

инвестициялар үчүн элге ыңгайлуу инвестициялар тартуу үчүн ишам финансы

проекттарынын ар түрдүүлүгү менен пайдаланылууга өбөлгө түзөйт;

- жергиликтүү уюмдарга (банктер, банк эмес финансы-кредит уюмдарына,

инвестициялык компанияларга), бул компанияларга кайрылган жана ишам принциптери

боюнча тегиленүүгү каалатан кардарлардын саны акырындагы менен көбөйүүдө, ушуга

байланыштуу компаниялар батыкка көбүрөөк кызыгуу арттышат. Бирок, уккүтүк

жонго салуунун жетишсиз болушунан улам, аял ататан батыкка кызыгуусун жогорулатат;

- жеке адамдарга, Кыргыз Республикасынын жарандарына, Кыргыз Республикасы –

улун арашашатан мамлекет, бирок көпчүлүк жарандар ишам динин тутушат. Ишам

чечимдерин кадимки финансы институттерин аркылуу кредиттөөдөн карманылууга чакырат,

мында көптөгөн динге ишенген жарандар финансы-кредит уюмдарынын кызмат

көрсөтүүнөрдөн пайдалана албай калууда.

Ушуга байланыштуу, бул көйгөйдү чечүү үчүн ишам банк ишн жана каржылоо

принциптерин жонго салуу үчүн толук кандуу уккүтүк базаны түзүү максатында Кыргыз

Республикасынын Тракандык кодексинин 34-1-түзөтүлгөн өзгөртүүлөрү жана

толкутоогоорду аркылуу колдонулууга мыйзамдык өркүтүүлү зарыл.

Ишам каржылоо принциптерин өнүктүрүү жана жайылтуу мурда эле белгиленген

жана мамлекеттик жонго салуу үчүн төмөнкүлөр негиз болуп саналат:

- Кыргыз Республикасынын Президентинин 2006-жылдын 12-ноябрындагы №373

“Кыргыз Республикасында финансылоонун ишам принциптерин киргизүүнүн пилоттук

догоору жөнүндө” жарнагы;

- Кыргыз Республикасынын Президентинин 2008-жылдын 22-апрелиндеги №146

“Кыргыз Республикасында ишамдык финансылык кызмат көрсөтүү индустриясын

киргизүү боюнча аялдар жөнүндө” жарнагы;

- Кыргыз Республикасынын 2008-жылдын 2-ноябрындагы №361 “Кыргыз

Республикасында ишамдык финансылык кызмат көрсөтүү индустриясын ишке киргизүү

жөнүндө” токтому;

- Кыргыз Республикасынын 2012-жылдын 1-ноябрындагы №242-р Кыргыз

Республикасында ишам банк ишн жана каржылоону жайылтуу тутурагуу бүтүрүү менен

жактырылган, Кыргыз Республикасынын Өкмөтү жана Ишам өнүктүрүү банкы

оросуларга техникалык жардам (грант) боюнча макулдашуу.

Ишам өнүктүрүү банкы ишам финансылык кызмат көрсөтүү индустриясын

өнүктүрүүгө көмөк көрсөтүүгө жана өз ара пайдалуу мамилелерди бекемдөөгө ишети бар

экономикалык жетүү зарыл.

Ошентип, ишам банк ишн жана каржылоо принциптерин жонго салуу бөлүгүндө

толук уккүтүк базаны түзүү Кыргыз Республикасында ишам банк ишн жана каржылоо

принциптеринин пайыжылуу жана түтүктүү өнүктүрүүгө жана кеңейтүүгө аягылыктуу

таасир этет.

Республикада аялдатты каржылоо принциптерин менен бирге эле, ишам каржылоо

принциптерин жайылтуу экономикалык уккүтүк мамилелерди өнүктүрүү шарттарын,

ошондой эле атаналытууу каржылоо жана кредиттөө системаларын түзүү катары

караууда. Өз кезегинде, мындай жайылтуу калктын Кыргыз Республикасында

конституциясы жана мыйзамдары менен тыюу салынбаган кайсы болбосун экономикалык

инте өзүнүн жөнөмдүүлүгүн жана мүлкүн кыйла толук эркин пайдаланылууга аял келет.

Эл аралык тажрыйба

КМШ өнөрүрүгүн аркында үч өлкө гана: Казахстан Республикасы, Кыргыз

Республикасы жана Тажикстан Республикасы ишам банк ишн жана каржылоо

принциптерин мыйзамдык деңгээлде кабыл алууга макул болгон.

Казахстан Республикасында ишам каржылоо чечимдерин Казахстан

Республикасынын 1995-жылдын 31-августундагы №2444 “Казахстан Республикасындагы

направлению. Однако в силу неполноты правого регулирования они теряют

интерес к данному направлению;

- физическим лицам, гражданам Кыргызской Республики –

государство светское, однако большинство граждан исповедуют ислам. В связи с тем, что

нормы ислама призывают воздержаться от кредитования посредством традиционных

финансовых инструментов, многие верующие граждане остаются неохваченными услугами

финансово-кредитных организаций.

Исходя из этого, для решения данной проблемы необходимо усовершенствовать

КР с целью формирования полноценной правовой базы для регулирования исламских

принципов банковского дела и финансирования.

Развитие и внедрение исламских принципов финансирования было установлено

ранее и основанием для государственного регулирования являлось:

- Указ Президента Кыргызской Республики от 12.07.2006 г. № 373 «О пилотном

проекте внедрения исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике»;

- Указ Президента Кыргызской Республики от 22.04.2008 г. № 146 «О развитии

мероприятий по внедрению исламских финансовых услуг в Кыргызской Республике»;

- постановление Правительства Кыргызской Республики от 02.07.2008 г. № 361

«О внедрении индустрии исламских финансовых услуг в Кыргызской Республике»;

- Соглашение по технической помощи (грант) между Правительством Кыргызской

Республики и Исламским банком развития (дальше – ИБР), одобренного распоряжением

Правительства Кыргызской Республики от 01.07.2012 г. № 242-р, относительно внедрения

исламского банковского дела и финансирования в Кыргызской Республике.

Необходимо отметить, что ИБР намерен содействовать в развитии индустрии

исламских финансовых услуг в стране и укрепить взаимовыгодные отношения.

Таким образом, формирование полноценной правовой базы в части регулирования

исламских принципов банковского дела и финансирования будет оказывать благоприятное

влияние на эффективность и устойчивое развитие и расширение исламских принципов

банковского дела и финансирования в Кыргызской Республике.

Внедрение в республике исламских принципов финансирования, наряду с

традиционными, рассматривается как создание условий развития экономических

правотворчества, а также конкурентных систем финансирования и кредитования. В свою

очередь, такое внедрение приведет к более полному использованию своих

способностей и имущества населения в любой экономической деятельности, не

запрещенной Конституцией и законами Кыргызской Республики.

Международный опыт

Среди государств-участников СНГ только три страны: Республика Казахстан,

Кыргызская Республика и Республика Таджикистан – решили принять исламские

принципы банковского дела и финансирования на законодательном уровне.

В Республике Казахстан нормы исламского финансирования отражены в Законе

Республики Казахстан от 31 августа 1995 года № 244 «О банках и банковской

деятельности в Республике Казахстан» (с изменениями и дополнениями по состоянию на

02.04.2019 г.).

Согласно части 2 статьи 3 вышеуказанного закона, Национальный банк Республики

Казахстан является центральным банком государства и представляет собой верхний

(первый) уровень банковской системы, также он осуществляет контроль и надзор по

вопросам банковской деятельности в пределах своей компетенции и способствует

созданию общих условий для функционирования банков и организаций, осуществляющих

отдельные виды банковских операций.

Таким образом, Национальный банк Республики Казахстан определяет статус и

деятельность банков по вопросам исламского финансирования.

банктар, жапа банк иштерин жөнгүлүү» мыйзамында (2019-жылдын 2-апрелине карата озгортүүлөр жана толуктоолор менен) чаргылдырылат.

Которуда аталган мыйзамдын 3-беренесинин 2-бөлүгүнө ылайык, Казакстан Республикасынын Улуттук банкы мамлекеттин борбордук банкы болуп саналат жана банк системасынын жогорку (биринчи) деңгээлин түшүндүрөт, ошондой эле Улуттук банк өз компетенциясынын четинде банк ишине тигеңсизүү маселелер боюнча контролдоону жана көзөмөлдү жүзөгө ашырат жана банктык операциялардын айрым түрлөрүн ишке ашырган банктардын жана уюмдардын иштөөсү үчүн жалпы шарттарды түзүүгө обонго түзөт.

(Ошентип, Казакстан Республикасынын Улуттук банкы ислам каржылоо маселелерин боюнча банктардын макамын жана ишин аныктайт.

Казакстан Республикасынын “Казакстан Республикасындагы банктар жана банк иштерин жөнгүлүү» мыйзамы ислам банктарын түзүү жана алардын иш озгочулукторун (4-1-талаа), атан алтканда ислам банкынын ишине, ислам каржылоо принциптерин боюнча кеңейтүүнүн ишине карата талаштарды, ислам банкынын операцияларын жана бүтүмдөрүн ислам банкынын ишине карата талаштарга ийкеген келбеген катары талуу кесепеттерин, ислам банкынын банктык жана башка операцияларды жөнгө салат.

1999-жылдын 1-ноябрындагы № 409-1 Казакстан Республикасынын Граждандык кодексинин (2019-жылдын 2-апрелине карата озгортүүлөр жана толуктоолор менен) озгочу бөлүгүнүн 845-1-беренесине ылайык, ислам камсыздандыруу ченемдери камтылат.

Бүтүнкү күнү Казакстанда ислам каржылоо принциптерин боюнча эки ислам банкы иш илып барууда: «Al Hilal» ислам банкы» акционердик коому жана «Zaman-Bank» ислам банкы» акционердик коому.

2019-жылдын январь айынын акырына карата ислам банктарынын активдерден чоргуу айтпадыгы үчүнчү Казакстан Республикасынын экинчи деңгээлдеги банктарынын секторунан 0,23 пайызды түзгөн, мында Al Hilal активдери 84,7 млн АКШ долларын (жыл ичинде окуп 39,6 пайыз) жана «Zaman-Банкынын» активдери 63,9 млн АКШ долларын (жыл ичинде окуп 67,4 пайыз) түзгөн.

Ал эми Тажикстан Республикасында ислам банк ишин жана каржылоо принциптерин укуктук жөнгө салуу жагында ислам банкынын жайылтуу боюнча Тажикстан Респуб. инкисынын 2014-жылдын 26-ноябрындагы “Ислам банк ишин жөнгүлүү” бир талаа мыйзамы кабыл алынган.

Ушулдан улам, аталган демилгелер күтүлгөн натыйжаларды берген жок. Жоторуда аталган Мыйзам кабыл алынган учурдан тартып бир катча финансы-кредит институттары Ислам онуктуруу банкы менен биргеликте өлкөдө ислам каржылоо принциптерин иш жүзүндө жайылтуу боюнча маселелерди иштеп чыгуу иштин билдирши, кыркы учурда аталган маселени иштеп чыгууда.

Малайзияда ислам каржылоо принциптерин жайылтуу тажрыйбасын алып караткан, Малайзиянын дуудлык банк системасы финансылык кызмат көрсөтүүлөр жөнгүлүү мыйзамын (FSA) 2013-жылы жана Ислам финансылык кызмат көрсөтүүлөрү жөнгүлүү мыйзамын (IFSA) 2013-жылы кабыл алууга алып келген, анар 2013-жылдын 30-ноябрына күчүнө кирген. Натыйжада, IFSA 1983-жылдагы Ислам банк ишин жөнгүлүү мыйзамы жана 1984-жылдагы Такафул (ислам камсыздандыруу) жөнгүлүү мыйзамы жокко чыгарган жана консолидацияланган. Ислам финансы кызмат көрсөтүүлөрү жөнгүлүү мыйзамы (IFSA) ислам финансы институттарынын, төлөм системаларынын операциялорунун ишин, эмгектеринин, лаыйланган ислам төлөм институттеринин жана такафул-операторлордун ишин жөнгө салган укуктук алкактар кеңири берилген.

2019-жылдын январь айынын акырына карата Малайзияда ислам банкынын активдери Малайзиянын бүтүндөй банк системасынын 32 пайыз деңгээлине жеткен. 2000-жылга чейин Малайзияда болгону төрт ислам банкы иштеген, ал эми бүтүнкү күнү өлкөдө 27 ишам финансы мекемеси (анын ичинен – 18 банк) иш алып барат, алар ислам финансы прод. ук тарыхын жана кызмат көрсөтүүлөрүнүн жүздөн ашык түрүн сулун кылат.

Закон Ресублики Казакстан «О банках и банковской деятельности в Республике Казахстан» регламентирует особенности создания и деятельности исламских банков (статья 4-1), в частности требования к деятельности исламского банка, деятельности совета по принципам исламского финансирования, последствия признания операций и сделок исламского банка не соответствующими требованиям к деятельности исламского банка, банковские и иные операции исламского банка и другие.

Необходимо отметить, что, согласно статье 845-1 основной части Гражданского кодекса Республики Казахстан от 1 июля 1999 года № 409-1 (с изменениями и дополнениями по состоянию на 02.04.2019 г.), содержится норма исламского страхования.

Сегодня в Казахстане по исламским принципам финансирования осуществляют деятельность два исламских банка: АО «Исламский Банк «Al Hilal» и АО «Исламский Банк «Zaman-Bank».

На конец января 2019 года совокупная доля исламских банков в активах составила 0,23 процента от сектора банков второго уровня Республики Казахстан, при этом активы Al Hilal составили 84,7 млн долларов США (прирост 39,6 процента за год) и 63,9 млн долларов США – «Zaman-Bank» (прирост 67,4 процента за год).

Что же касается правового регулирования исламских принципов банковского дела и финансирования в Республике Таджикистан, то в стране был принят всего лишь один Закон Республики Таджикистан «Об исламской банковской деятельности» от 26 июля 2014 года, внедряющая исламского банкинг.

Как следствие, данные инициативы не дали ожидаемых результатов. С момента принятия вышеуказанного Закона несколько финансово-кредитных институтов изъявили желание и сейчас совместно с ИБР прорабатывают вопросы по практическому внедрению исламских принципов финансирования в стране.

Если рассматривать опыт внедрения исламских принципов финансирования в Малайзии, то дуудына банкнсык система Малайзии примега к принятию Закона о финансировании услугам 2013 года (FSA) и Закона об исламских финансовых услугах 2013 года (IFSA), которые вступили в силу 30 июня 2013 года. Так, IFSA отменил и консолидировал Закон об исламском банковском деле 1983 года и Закон о такафул (исламском страховании) 1984 года. В IFSA подробно изложены правовые рамки, регулирующие деятельность исламских финансовых институтов, операторов платежных систем, эмгектин, назначенных исламских платежных институтов и такафул-операторов.

К концу января 2019 года активы исламского банкинга в Малайзии достигли уровня 32 процента всей банковской системы Малайзии. До 2000 года в Малайзии существовало всего четыре исламских банка, а в настоящее время в стране действует 27 исламских финансовых учреждений (из них – 18 банков), которые предлагают более стандартностей исламских финансовых продуктов и услуг.

Таким образом, как показывает вышеуказанный международный опыт, для развития и расширения исламских принципов финансирования необходимо полноценное правовое регулирование, а также поддержка государственных финансовых институтов.

2. Варианты государственного регулирования и оценки последствий

Вариант № 1 «оставить все как есть»

При варианте регулирования «оставить все как есть» проблемы, указанные в Девятой проблеме, сохраняются, и дальнейшее развитие исламских принципов банковского дела и финансирования в Кыргызской Республике будет трудореализуемым.

Вариант № 2 «внести изменения и дополнения в ГК КР в части применения в соответствии со стандартами в области исламских принципов финансирования».

Способ регулирования

Ошентип, жоруга аталган эл аралык тажрыйба көрсөтүп тургандай эле, ислам каржылоо принциптерин өнүктүрүү жана кеңейтүү үчүн толук укуктук жөнгө салуу, ошондой эле эл аралык финансы институттарынын колдоосу зарыл.

2. Мамлекеттик жөнгө салууну вариаптарды жана кесепеттерин баалоо

№1 вариант «өзгөртүүсүз калтыруу»

Проблемалар тарамында Кыргыз Республикасынын ислам банк иши көрсөтүлгөн көйгөйдөр сакталып калат жана Кыргыз Республикасынын ислам банк иши жана каржылоо принциптерин андан ары өнүктүрүү кыйына түрөт.

№2 вариант «Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексине ислам каржылоо принциптерин стандарттарга шайкеш келтирүү жатында өзгөртүүнү жана толуктоону киргизүү».

Жөнгө салуу ыкмасы

- бүтүмдөрдүн жана атамштарын Ислам финансылык институттары үчүн бухгалтердик эсепке алуу жана аудит боюнча уюмдун (AAOIF) эл аралык стандарттарына ылайык келтирүү;

- Ислам финансылык институттары үчүн бухгалтердик эсепке алуу жана аудит боюнча уюмдун стандарттарын мезгил-мезгил менен өркүндөтүү менен байланышкан өзгөртүүлөрдү өз учурунда киргизүү максаттары үчүн Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларына шилтеме берүү ченемдери менен толуктоо.

Жөнгө салуучу тарап Жөнгө салууну ушул варианттын кабыл алуу төмөнкүлөргө мүмкүнчүлүк берет:

- Граждандык кодексин ислам каржылоо принциптери берүүгө айландырып жогоркудун Ислам финансылык институттары үчүн бухгалтердик эсепке алуу жана аудит боюнча уюм тарбынан белгиленип стандарттарга дайындалган четтүү;
- ислам каржылоо принциптерине ылайык ишин жүзөгө ашырган финансы-кредит уюмдарын жөнгө салуу жана көзөмөлдөө органдарына бүтүмдөрдүн жана кампаниаларын Ислам финансылык институттары үчүн бухгалтердик эсепке ислам банк ишин жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырган финансы-кредит уюмдарынын атаандашууга жөндөмдүүлүгүн жогорулатуу;

- иштин ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырган тартиптин жөнгө салуу;

банктердин эл аралык тажрыйбасына ылайык кеңейтүү, ошондой эле аларды сунуштоо банк ишин Ислам финансылык институттары үчүн бухгалтердик эсепке ислам банк ишин жана аудит боюнча уюм тарбынан белгиленип стандарттарга жана ислам кампаниаларын Ислам финансылык институттары үчүн бухгалтердик эсепке ислам финансы-кредит уюмдарын жөнгө салуу жана көзөмөлдөө органдарына бүтүмдөрдүн жана кампаниаларын Ислам финансылык институттары үчүн бухгалтердик эсепке ислам банк ишин жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырган финансы-кредит уюмдарынын атаандашууга жөндөмдүүлүгүн жогорулатуу;

Ишке ашыруу үчүн төмөнкүлөрдү:

Жөнгө салууну ушул варианттын колдоонууда ишкер субъекттердин, жеке адамдардын, юридикалык жактардын ишке ашыруу үчүн тараптары.

Укуктук таамоо

Божомолдун жактан өзгөртүүнү Кыргыз Республикасынын Конституциясына жана колдонуудагы мыйзам ченемдерине ылайык келет.

Мыйзам тышкары, аталган мыйзам долбоорунун аракеттештиги, экономикалык, укук коргоо, теңдүүлүк, экологиялык жана коррупциялык натыйжаларга алып келбейт, бул аракеттештиги менен экспертиза түрүндө жүргүзүлүшү мыйдеттүү эмес деп билинет.

- привелегии определения и формулировок стандартами Организации бухгалтерского учета и аудита исламских-финансовых институтов (AAOIF);

- дополнение отсылочными нормами на нормативные правовые акты Кыргызской Республики для целей своевременного внесения изменений в связи с юридическим совершенствованием стандартов AAOIF.

Регулятивное воздействие

Принятие данного варианта регулирования позволяет:

- устранить несоответствие стандартам AAOIF некоторых положений ГК КР в части исламских принципов финансирования;
- органам регулирования и надзора за финансовыми и финансово-кредитными организациями, осуществляющими деятельность в соответствии с исламскими принципами финансирования, расширить перечень сделок и договоров, согласно стандартам AAOIF и межгосударственной практике исламского банкинга, а также регулировать порядок их предоставления;
- повысить конкурентоспособность финансово-кредитных организаций, осуществляющих деятельность в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования;

- значительно ускорить процесс принятия решений по дальнейшему развитию инфраструктуры исламских принципов финансирования путем внесения в нормативно-правовые акты Кыргызской Республики дополнителных условий и требований по договорам.

Регуляционные риски

При использовании данного варианта регулирования реализационные риски субъектов предпринимательства, физических лиц, юридических лиц отсутствуют.

Правовой анализ

Предполагаемые изменения соответствуют Конституции Кыргызской Республики и нормам действующего законодательства.

Кроме того, действие данного законопроекта не приводит к социальным, экономическим, правозащитным, тедедрым, экологическим и коррупционным последствиям, что означает необходимость проведения специализированных видов экспертиз.

Экономический анализ

Состояние рынка исламских принципов финансирования

Финансовый сектор Кыргызской Республики представлен коммерческими банками и другими финансовыми институтами (небанковские кредитные организации, страховые компании, инвестиционные и пенсионные фонды, фонды вынужденности в данное время в стране право на осуществление деятельности в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования имеют ЗАО «Исламбанк» – в рамках пилотного режима, ОАО «Бакай Банк» – в рамках вынужденности на исламское око, а также пять микрокредитных компаний.

Доля активов финансово-кредитных организаций, осуществляющих деятельность в соответствии с исламскими принципами финансирования, на данный момент незначительна. По состоянию на начало 2019 года доля активов банков, осуществляющих операции по исламским принципам финансирования составила порядка 3,5 млрд сомов или чуть менее 2 процентов активов банковского сектора. Доля активов небанковских финансово-кредитных организаций по исламским принципам финансирования составила

«Экономический анализ»

Ислам каржылоо принциптеринин рыногун абаалы Кыргыз Республикасынын финансы сектору коммерциялык банктар жана банкка финансы институттары (банк эмес финансы-кредит уюмдары, камсыздандыруу компаниялары, инвестициялык жана пенсиялык фонддор, фонддук биржалар) менен берилет.

Учурда ошол эле ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык иш алып баруу үчүрүнө пилоттук режимдин алкагында «ЭкоИсламБанк» жабык акционердик коом-у, «Ислам терезесине» берилген лицензиянын алкагында «Бакай Банк» ачык акционердик коому, ошондой эле Бети микрокредиттик компаниялар ээ.

Ислам каржылоо принциптерине ылайык иш алып барган финансы-кредит уюмдарынын активдеринин үлүшү азыркы учурда бир аз эле. 2019-жылдын баш жагында карата жый болгонча ислам каржылоо принциптери боюнча операцияларды ишке ашырган банктаудын активдеринин үлүшү 3,5 млрд сомго жакынды же банк секторунун активдеринин 2 пайызынан азын түзгөн. Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын ислам каржылоо принциптери боюнча активдеринин үлүшү 1,2 млрд сомду же банк эмес финансы-кредит уюмдары секторунун активдеринин 6 пайызга жакынын түзгөн.

Ислам каржылоо принциптерин рыногунун потенциалы

Акта каржыларын кесиптенген пайыз алдында карызга алууну салттуу ыкмасы тартип стандарттарына каршы келгендигине жана ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча операцияларды ишке ашырган финансы-кредит уюмдары тарабынан колдонулушу мүмкүн эместигине байланыштуу, жөнгө салууну мындай ыкмасы ислам каржылоо принциптеринин ар кандай финансылык инструменттер боюнча инвестицияларды тартуу үчүн бирдей шарттарды түзөт.

Эл аралык финансы корпорациясынын (IFC) 2015-жыл үчүн изилдөөлөрүнүн маалыматтары көрсөтүп тургандай, чакан жана орто бизнесин 80 пайыз ислам принциптери боюнча каржылоого кылаыктар жана бул изилдөөлөрдүн баа берүүсүнө ылайык, чакан жана орто бизнес сегментинде ислам принциптери боюнча каржылоо потенциалы 309,6 млн АКШ долларынан 412,9 млн АКШ долларына, депондоттуруу потенциалы - 402,6 млн АКШ долларынан 536,9 млн АКШ долларына чейинкин түзөт.

Эз ишин ислам принциптери боюнча жүзөгө ашырган финансы-кредит уюмдарын каржылоо үнүлүшүн финансы секторунун жалпы кредит портфелинен 5 пайызга чейин көбөйтүү Кыргыз Республикасынын банк секторунун 2018-2021-жылдарга өнүктүрүүнү негизги багыттары Улуттук банктын стратегиясынын артыкчылыктуу милдеттеринин бири болуп саналат. Жөнгө салууну ушул варианттын кабыл алуу берилген көрсөткүчкө жетүүгө болбого түзүп, финансы рыногуна алгындыктуу таасир этет жана ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык иш алып барган финансы-кредит уюмдарынын жана банкка уюмдардын мүмкүнчүлүктөрүн кеңейтүүгө мүмкүнүк берет. Атап айтканда, атылган уюмдарга калк үчүн эл аралык тажрыйбада колдонулуу келген ислам принциптери боюнча каржылоонун ар кандай түрлөрүн сулуштоо жана калыпкы финансы-кредит уюмдарында кредиттоого жаттыган чакан жана орто бизнестин 10 пайызын жабдуу мүмкүнчүлүгү келпн чыгат.¹

Кыргыз Республикасы катышуучу болуп эсептелген Евразия экономикалык бирлигине (ЕАЭБ) кирген өлкөлөрүө капиталдын эркин жылышы жана бирдиктүү финансы рыногу и түзүү ислам каржылоо принциптерине ылайык операцияларды ишке ашырган финансы-кредит уюмдарына 180 миллион кулкы бар, анын 22 пайызы (40 млн жакын) мусулмандар болуп саналган рынокко кирүү мүмкүнчүлүгүн берет. Бул жагдай Кыргыз

1,2 млрд сомго иши ошол 6 процентов активов сектору небанковских финансово-кредитных организаций.

Потенциал рынка исламских принципов финансирования

В связи с тем, что традиционный метод заимствования денежных средств под гарантированный процент противоречит стандартам шариата и не может быть применен финансово-кредитными организациями, осуществляющими операции по исламским принципам банковского дела и финансирования, то данный подход регулирования создаст равные условия для привлечения инвестиций по различным финансовым инструментам исламских принципов финансирования.

Как показывают данные исследования за 2015 год Международной финансовой корпорации (IFC), 80 процентов малого и среднего бизнеса заинтересованы в финансировании по исламским принципам и, согласно оценкам исследования, потенциал финансирования по исламским принципам в сегменте малого и среднего бизнеса составляет от 309,6 до 412,9 млн долларов США, а потенциал депонирования – от 402,6 до 536,9 млн долларов США.

Увеличение доли финансирования финансово-кредитных организаций, осуществляющих свою деятельность на исламских принципах, до 5 процентов от общего кредитного портфеля финансового сектора является одной из приоритетных задач стратегий Национального банка «Основные направления развития банковского сектора Кыргызской Республики на 2018-2021 годы». Принятие этого варианта регулирования позволит достичь, заданный показатель, окажет положительное влияние на финансовый рынок и позволит расширить возможности финансово-кредитных и других организаций, осуществляющих деятельность в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования. К примеру, для данных организаций появится возможность привлечь население различные виды финансирования по исламским принципам, которые используются в международной практике, и покрыть 10 процентов малого и среднего бизнеса, который не кредитруется в традиционных финансово-кредитных организациях.¹

Сободное движение капитала и формирование единого финансового рынка в странах Евразийского экономического союза (ЕАЭС), участниками которого является Кыргызская Республика, открывает финансово-кредитным организациям, осуществляющим операции в соответствии с исламскими принципами финансирования, доступ к рынку со 180 миллионным населением, 22 процента которого являются мусульманами (порядка 40 млн чел.). Данное обстоятельство является преимуществом для Кыргызской Республики, так как наша страна – пионер в области исламских принципов финансирования в странах СНГ и имеет наибольший практический опыт в этой сфере.

Инвестиции в рынок исламских принципов финансирования

В настоящее время международные организации, входящие в состав группы IFC, активно ведут работу по развитию финансирования по исламским принципам в центральноазиатском регионе, в том числе и в Кыргызской Республике. Так, в рамках подписанного 5 апреля 2019 года в г. Марракеш, Королевство Марокко, Рамочного соглашения на сумму 150 млн долларов США между Кыргызской Республикой и Международной исламской торгово-финансовой корпорацией (Ислам – IIFC) при поддержке Национального банка коммерческими банками и микрофинансовыми организациями страны нацелены мероприятия по освоению указанной суммы. IIFC одобряет финансирование двух финансово-кредитных организаций Кыргызской Республики на общую сумму 7 млн долларов США, а также ведутся переговоры с двумя коммерческими банками.

¹ IFC «Ислам банк иши. Кыргыз Республикасында микро, чакан жана орто шиканалар сегментиндеги мүмкүнчүлүктөр» отчету, 2015-жыл.

¹ Отчет IFC «Исламское банковское дело. Возможности в сегменте микро, малых и средних предприятий в Кыргызской Республике», 2015 г.

Республикасы үчүн артыкчылык болуп саналат, анткени биздин өлкө КМШ өлкөлөрүндө ислам каржылоо принциптери жагында алгачкы жол баштоочу болуп саналат жана бул чөйрөдө эң эле практикалык тажрыйбага ээ.

Ислам каржылоо принциптери рыногуна инвестициялар

Ислам өнүктүрүү банкынын тобууну курамына кирген эл аралык уюмдар учурда борбордук азия регионунда, анын ичинде Кыргыз Республикасында ислам принциптери боюнча каржылоону жайгаштыруу жагында жетердүү иш алып барууда. Демек, 2019-жылдын 3-апрелинде Марокко Королдугунун Марракеш шаарында, Кыргыз Республикасы менен Эл аралык ислам соода-финансы корпорациясынын (мындан ары – ИГФС) ортосунда 150 млн АКШ доллары суммасына кол коюлган Алкактык макулдашуунун негизинде, Улуттук банктын колдоосу астында өлкөнүн коммерциялык банктары жана микрофинансылык уюмдары тарабынан аталган сумманы өздөштүрүү боюнча иш-чаралар башталган. ИГФС Кыргыз Республикасынын эки финансы-кредит уюмдарына жалпы суммасы 7 млн АКШ долларына каржылоону колдогон, ошондой эле эки коммерциялык банк менен сүйлөшүүлөр жүргүзүлүп жатат.

Ислам өнүктүрүү банкынын тобууну курамына кирген Жеке секторду өнүктүрүүнүн ислам корпорациясы (мындан ары – ICD) учурда Кыргыз Республикасында ар кандай багыттар боюнча 49,9 млн АКШ доллары суммасына инвестициялык долбоорлорду колдоого алган. Бул уюмдун билдирүүлөрү боюнча 2020-жылы ICD Кыргыз Республикасында ислам финансы активдерин көбөйтүү менен өлкөнүн ислам каржылоо принциптери боюнча операцияларды ишке ашырган финансы-кредит уюмдарына дагы 30 млн АКШ долларын инвестициялоону пландаштырууда.

Ошондой эле “Баткен жана Талас областтарында айылдарды суу менен камсыз кылууну жана санитарияны жакшыртуу” долбоору боюнча кол коюлган макулдашууга ылайык, Ислам өнүктүрүү банкы Сауд өнүктүрүү фонду менен биргеликте Кыргыз Республикасына 50 млн АКШ долларын берет. Бул долбоордун алкагында республиканын айыл чарба тармагын андан ары каржылоо үчүн ислам принциптери боюнча коммерциялык банктарга каржылоо сунушталат.

2019-жылдын 31-майында өткөн Ислам кызматташуу уюмунун 14-саммитинин расмий билдирүүсүнө (коммюнике) ылайык, Ислам өнүктүрүү банкына анын уставдык капиталын көбөйтүү боюнча чечим кабыл алуу тапшырмасы берилген. Кийинки жылы Ислам өнүктүрүү банкынын уставдык капиталы 45 млрд АКШ долларынан 150 млрд АКШ долларына чейин жогорулашы күтүлүүдө, бул өз кезегинде, ислам принциптери боюнча, анын ичинде Кыргыз Республикасына каржылоо портфелинин олуттуу көбөйүүсүнө алып келет.

Ислам өнүктүрүү банкынын тобуна тышкары, ислам каржылоо принциптеринин өнүгүшүнө көмөктөшүү процессине башка эл аралык финансы уюмдары да тартылууда. Мисалы, 2019-жылдын башынан Бери Азия өнүктүрүү банкынын миссиясы ислам каржылоо принциптерине тиешелүү Кыргыз Республикасынын чечимдик укуктук базасына талдап-инштөөлөрдү жүргүзүү боюнча иш алып барууда. Ошондой эле Азия өнүктүрүү банкы калктын ислам каржылоо принциптери жагында маалымдар болушун жана финансылык сабаттуулугун жогорулатуу боюнча тиешелүү жардам көрсөтүп келет.

Ошентип, Кыргыз Республикасында ислам каржылоо принциптеринин потенциалы өтө жогору жана жөнгө салуунун ушул варианты эл аралык уюмдардын бардык жогоруда көрсөтүлгөн инвестицияларын рыноктун толук көлөмдө өздөштүрүүсүнө, ошондой эле финансы рыногун толук толтуруу үчүн кошумча каражаттарды тартууга жана бизнестин бардык сегменттеринде суроо-талапты, ошондой эле жеке адамдардын кредиттөөнүн альтернативдүү булактарына болгон муктаждыкты жардам берет.

Ошондой эле жөнгө салуунун көрсөтүлгөн варианты ислам принциптерине ылайык келген жаңы инструменттердин ээсибени банктардын депозиттик базасын көбөйтүүгө жана

Исламская корпорация развития частного сектора (далее – ICD), входящая в состав группы ИБР, на данный момент одобрила инвестиционные проекты в Кыргызской Республике на сумму на 49,9 млн долларов США по различным направлениям. По сообщениям данной организации, в 2020 году ICD планирует инвестировать еще 30 млн долларов США в финансово-кредитные организации страны, осуществляющие операции по исламским принципам финансирования, тем самым парализовав активы исламских финансов в Кыргызской Республике.

Также, согласно подписанному соглашению по проекту «Улучшение сельского водоснабжения и санитарии в Баткенской и Таласской областях», ИБР совместно с Саудовским фондом развития предоставит Кыргызской Республике 50 млн долларов США. В рамках данного проекта подразумевается предоставление финансирования коммерческим банкам по исламским принципам для дальнейшего финансирования сельскохозяйственной отрасли республики.

Необходимо отметить, что в соответствии с итоговым коммюнике 14 саммита Организации исламского сотрудничества, прошедшего 31 мая 2019 года, ИБР поручено принять решение по увеличению его уставного капитала. Ожидается, что в следующем году уставной капитал ИБР будет увеличен с 45 млрд до 150 млрд долларов США, что, в свою очередь, приведет к существенному увеличению портфеля финансирования по исламским принципам, в том числе в Кыргызскую Республику.

Помимо группы ИБР в процесс содействия в развитии исламских принципов финансирования вовлекаются и другие международные финансовые организации. Так, например, с начала 2019 года ведет работу миссия Азиатского банка развития (далее – АБР) по анализу нормативно-правовой базы Кыргызской Республики, касающейся исламских принципов финансирования. Также АБР оказывает соответствующую помощь по повышению осведомленности и финансовой грамотности населения в части исламских принципов финансирования.

Таким образом, потенциал исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике очень большой, и данный вариант регулирования поможет финансовому рынку в полной мере освоить все вышеуказанные инвестиции международных организаций, а также привлечь дополнительные средства для его полного насыщения и удовлетворить спрос во всех сегментах бизнеса, а также потребности физических лиц в альтернативных источниках кредитования и пользования банковскими услугами.

Также стоит отметить, что указанный вариант регулирования даст возможность за счет новых инструментов, соответствующих исламским принципам, увеличить депозитную базу банков и мобилизовать внутренние инвестиции, которые население по религиозным и этическим принципам не вкладывает в традиционные финансовые инструменты.

Результаты общественного обсуждения

Проект Закона Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в Гражданский кодекс Кыргызской Республики» будет направлен для согласования всем заинтересованным министерствам и ведомствам.

Общественное обсуждение

В соответствии со статьями 22 и 23 Закона Кыргызской Республики «О нормативных правовых актах Кыргызской Республики» проект Закона Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в Гражданский кодекс Кыргызской Республики» будет размещен на официальном сайте Жогорку Кенеша Кыргызской Республики для прохождения процедуры общественного обсуждения.

14

3. Сунуштаган жонго салуу
Мыйзам долбоору жонго салуунун экинчи варианты менен төмөнкү негиздер боюнча кабыл алуу үчүн сунуштайлыгы тийиш:
- Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексинин 34-1-бөлүгү ислам каржылоо принциптери жатында эл аралык стандарттарга ылайык келтирилет;

Коомдук тааткынуу жыйынтыктары
Граждандык кодекстин сунуштамыш жаткан редакциясындагы негиз жана тышкы карама-каршылыктарына изилдөөлөрдү жүргүзүүнүн жүрүшүндө финансы жана финансы-кредит секторунун өкүлдөрү менен жолугушуулар өткөрүлгөн. Бул вариант алыгандыгы үчүн катары, бирок жогоруда көрсөтүлгөн кемчиликтерге байланыштуу чечим катары кабылган, бирок жогоруда көрсөтүлгөн кемчиликтерге байланыштуу айтылгандыгы катары бааланган.

«ЭкоИсламбанк» жабык акционердик коомунун базасында ислам каржылоо принциптерин жүзөгө ашыруу боюнча пилоттук долбоор 2006-жылы ишке киргизилген жана Кыргызстандын жаңы багытталган өнүгүшүнө түрткү берет.
Бүтүлүк күндө Кыргызстандын рыногунда «ЭкоИсламбанк» жабык акционердик коомунун тышкары, «Ислам терезесинин» аялдамасында беш микрорекреативдик компания, «Бакай Банк» ачык акционердик коому иштейт. Мыйзам, ислам принциптери боюнча каржылоо дүйнө жүзүндөгү сыяктуу эле, дагы да кеңири өнүгүп бараткан турандыга берилген келүү зарыл. Мыйзам жалайрындагы катталуучулардын таасирин тийгизүүдө, бул Граждандык кодекстин колдонуудагы редакциясында көрсөтүлгөн аныктамаларды жана эрежелерди Кыргыз Республикасынын банктары менен каржылоо принциптерин багытталуу чечимдик уйкаштык актырылып алынган ары ылайык келтирүү максатында кайра карап чыгуу зарылчылыгына алып келет.

Граждандык кодекстин маңызында жана статуска карап келген катары баалоого алып келет, анткени ислам банкында так эрежелерди жана дефиницияларды түзүү мыйзамдарын толук чечпейт. Карашын жаткан вариант түз колдонуудагы документ катары Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексинин иденитификациясына шайкеш келбейт.

Экономикалык тааткы

Ишке ашыруудагы тобокелдиктер
Жонго салуунун бул түрүн колдонуу башка байланыштуу мыйзам жана чечимдик уйкаштыктарды иштеп чыгууда аларды ислам каржылоо принциптери жатында иштеп чыгуу үчүн кайра карашын чыгуу стандарттардын алдында аларды көз карашын кылып коюу менен келечекте тааткы жайгашкандыгынын алып келишин мүмкүн.
Мыйзам тышкары, жонго салуунун бул түрүндө уйкаштык келүүнө карама-каршы чечимдердин карама-каршы келишине же бурмалануу, алар атууга чечимдердин чечимдердин карама-каршы келишине же бурмалануу чечимдерин толук чечпейт. Карашын жаткан вариант түз колдонуудагы документ катары Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексинин иденитификациясына шайкеш келбейт.

3. Рекоммендуемое регулирование
Проект Закона по второму варианту регулирования должен быть рекомендован для принятия по следующим основаниям:
- часть 34-1 ГК КР будет приведена в соответствие с международными стандартами в области исламских принципов финансирования;
- финансовый сектор страны станет привлекательнее инвесторам, для которых является обязательным соответствием финансовым институтам исламским нормативным правовым актам Кыргызской Республики в связи с периодическим пересмотром международных стандартов в области исламских принципов финансирования;
- появится возможность для своевременного внесения изменений или дополнения в нормативные правовые акты Кыргызской Республики в связи с периодическим пересмотром международных стандартов в области исламских принципов финансирования;

Коомдук тааткынуу жыйынтыктары
Граждандык кодекстин сунуштамыш жаткан редакциясындагы негиз жана тышкы карама-каршылыктарына изилдөөлөрдү жүргүзүүнүн жүрүшүндө финансы жана финансы-кредит секторунун өкүлдөрү менен жолугушуулар өткөрүлгөн. Бул вариант алыгандыгы үчүн катары, бирок жогоруда көрсөтүлгөн кемчиликтерге байланыштуу чечим катары кабылган, бирок жогоруда көрсөтүлгөн кемчиликтерге байланыштуу айтылгандыгы катары бааланган.

«ЭкоИсламбанк» жабык акционердик коомунун базасында ислам каржылоо принциптерин жүзөгө ашыруу боюнча пилоттук долбоор 2006-жылы ишке киргизилген жана Кыргызстандын жаңы багытталган өнүгүшүнө түрткү берет.
Бүтүлүк күндө Кыргызстандын рыногунда «ЭкоИсламбанк» жабык акционердик коомунун тышкары, «Ислам терезесинин» аялдамасында беш микрорекреативдик компания, «Бакай Банк» ачык акционердик коому иштейт. Мыйзам, ислам принциптери боюнча каржылоо дүйнө жүзүндөгү сыяктуу эле, дагы да кеңири өнүгүп бараткан турандыга берилген келүү зарыл. Мыйзам жалайрындагы катталуучулардын таасирин тийгизүүдө, бул Граждандык кодекстин колдонуудагы редакциясында көрсөтүлгөн аныктамаларды жана эрежелерди Кыргыз Республикасынын банктары менен каржылоо принциптерин багытталуу чечимдик уйкаштык актырылып алынган ары ылайык келтирүү максатында кайра карап чыгуу зарылчылыгына алып келет.

Граждандык кодекстин маңызында жана статуска карап келген катары баалоого алып келет, анткени ислам банкында так эрежелерди жана дефиницияларды түзүү мыйзамдарын толук чечпейт. Карашын жаткан вариант түз колдонуудагы документ катары Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексинин иденитификациясына шайкеш келбейт.

Экономикалык тааткы

Ишке ашыруудагы тобокелдиктер
Жонго салуунун бул түрүн колдонуу башка байланыштуу мыйзам жана чечимдик уйкаштыктарды иштеп чыгууда аларды ислам каржылоо принциптери жатында иштеп чыгуу үчүн кайра карашын чыгуу стандарттардын алдында аларды көз карашын кылып коюу менен келечекте тааткы жайгашкандыгынын алып келишин мүмкүн.
Мыйзам тышкары, жонго салуунун бул түрүндө уйкаштык келүүнө карама-каршы чечимдердин карама-каршы келишине же бурмалануу, алар атууга чечимдердин чечимдердин карама-каршы келишине же бурмалануу чечимдерин толук чечпейт. Карашын жаткан вариант түз колдонуудагы документ катары Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексинин иденитификациясына шайкеш келбейт.

- өлкөнүн финансы сектору финансы институттарынын иши негизги принциптерине шайкеш келиши милдеттүү болуп саналган инвесторлор үчүн жагымдуу болот;

- негизги каржылоо принциптери жактында эл аралык стандарттарды мезгил-мезгили менен кадрлар карап чыгууга багытталышы; Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү же толуктоолорду өз учурунда киргизүүгө мүмкүнчүлүк берет;

- негизги финансы институттары калк үчүн сунушталуучу каржылоо түрлөрүнүн түзөтүн келтирип, натыйжада өлкөнүн экономикасынын башка секторлору каржылоонун альтернативдүү булагына кирүү мүмкүнчүлүгүн алат.